

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ESTETIKY A DĚJIN UMĚNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Jiří Mádlo v souvislostech oficiálního umění 2. poloviny
20. století v Československu

Vedoucí práce: doc. PhDr. Tomáš Winter, PhD.

Autor práce: Monika Prokešová, DiS.

Studijní obor: Dějiny umění

Ročník: 4.

2017

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně, pouze s využitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 25. 4. 2017.....

Monika Prokešová

Poděkování

Velmi děkuji panu doc. PhDr. Tomáši Wintrovi, PhD., za odborné vedení mé bakalářské práce, za cenné rady a připomínky. Děkuji PhDr. Markétě Skořepové PhD. z Muzea Vysočiny Pelhřimov a Bc. Aleně Uxové z Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě za vstřícnou ochotu při vyhledávání zkoumaných materiálů. Mnoho poděkování patří paní Blance Mádlové za velmi laskavé poskytování důležitých informací, dokumentů, vzpomínek a nahlédnutí do množství výtvarných děl, která po sobě malíř zanechal. Dále děkuji Michalovi Fůrstovi za sdělení informací o výstavách v Japonsku. Děkuji Martinovi Benešovi za korekturu práce. Ráda bych také poděkovala své rodině a příteli za podporu ve studiu, velice si toho vážím.

Anotace

Jiří Mádl v souvislostech oficiálního umění 2. poloviny 20. století v Československu

Bakalářská práce se bude zabývat akademickým malířem Jiřím Mádlem, jedním z nepříliš výrazných oficiálních umělců 2. poloviny 20. století. Studentka bude v práci zkoumat, v jakých uměleckých spolcích Jiří Mádl působil, jaké zastával funkce, jakým způsobem dostával zakázky, jak je zpracoval a jak se vůbec stal oficiálním malířem. Práce bude také sledovat ohlasy a reakce na výstavy a tvorbu tohoto umělce. Jejím cílem je definovat vliv a pozici Jiřího Mádla ve vývoji českého výtvarného umění 2. poloviny 20. století.

Klíčová slova: Jiří Mádl, socialistický realismus, socialistické umění, československé oficiální umění

Annotation

Jiří Mádlo in the context of official art in the second half of the 20th century in Czechoslovakia

This bachelor's thesis deals with an academic painter Jiří Mádlo, who is rather a less known official painter in the second half of the 20th century. The author of this thesis explores several areas of Mádlo's life such as artistic societies in which he worked, posts he held, how he got offers and how he dealt with them and finally, how he became an official painter. The responses and feedback on his exhibitions is another topic that is examined. The aim of this thesis is to define the influence and the position of Jiří Mádlo in the course Czech art of the second half of the 20th century.

Key words: Jiří Mádlo, socialist realism, socialist art, Czechoslovakian official art

Obsah

1. Úvod.....	8
1.1. Zhodnocení literatury k tématu bakalářské práce	9
2. Život a dílo Jiřího Mádlu	11
2.1. Studium.....	13
2.2. Studijní cesty.....	14
2.3. Výtvarné organizace	16
2.4. Výstavní činnost.....	18
2.4.1. Výstavy v Československu a České republice.....	19
2.4.2. Zahraniční výstavy.....	22
3. Umělecká tvorba	27
3.1 Raná tvorba a díla padesátých let 20. století.....	27
3.1.1. Zátíší inspirovaná holandskými mistry 17. století	27
3.1.2. Československý socialistický realismus	30
3.1.3. Lidé z Vysočiny.....	32
3.2. Díla šedesátých a sedmdesátých let 20. století	35
3.2.1. Oficiální ideologické portréty	37
3.2.2. Portréty ze soukromého života	39
3.2.3. Městská krajina a krajinomalba	41
3.2.4. Zátíší	42
3.2.5. Grafika	43
3.2.6. Prachaticko.....	43
3.2.7. Měsíce.....	45
3.2.8. Významné české osobnosti historie a kultury.....	46
3.2.9. Stavba pražského metra	47
3.2.10. Knižní ilustrace	49
3.2.11. Další grafická díla	50

3.3. Díla osmdesátých, devadesátých let 20. století a počátku 21. století	51
3.3.1. Portréty.....	51
3.3.2. Městská krajina a krajinomalba	53
3.3.3. Zátíší	55
3.3.4. Grafika	55
4. Závěr	57
5. Seznam výstav	61
6. Seznam obrazové přílohy.....	67
7. Prameny a literatura	74
7.1. Archiv.....	74
7.2. Literatura.....	74
7.3. Internet	74
8. Obrazová příloha.....	78

1. Úvod

Jiří Mádl byl akademický malíř a grafik. Zabývám se jím v bakalářské práci, protože strávil podstatnou část svého života na Pelhřimovsku, odkud také pocházím. Rozhodla jsem se, že seznámím odbornou i neobornou veřejnost blíže s tímto umělcem, který v České republice není příliš známý, přestože v socialistickém Československu patřil k oficiálním umělcům, ke kterým se staví dnešní doba velmi kriticky. Zejména historici umění se nechtějí těmito umělci příliš zabývat. Ptám se proč? Jen proto, že tvorba těchto malířů nevykazuje nadprůměrný stupeň kvality, tak o ně dnešní historici umění nejeví zájem? Co tedy s takovými problematickými díly? Patří vůbec do dějin umění? Má cenu se jimi vůbec podrobně zabývat? Podle mě ano. Nelze je z dějin umění vyčlenit a je potřeba na ně nahlížet objektivně. Proto se pokusím systematicky utřídit dílo Jiřího Mádl a najít hodnoty, pro které je možné ocenit i umělce průměrné kvality. Protože jeho dílo bylo mezi širokou laickou veřejností velice oblíbené. Je tedy něco zásadního, co nám historikům umění při zkoumání tvorby těchto výtvarníků uniká? Na tyto otázky se pokusím odpovědět ve své bakalářské práci. V zásadě se na tom podepsala i velmi problematická komunistická doba a její naléhavé, ale nepřilíš jasné požadavky na oficiální umění. V bakalářské práci probádám tyto okolnosti, které jsou důležité pro pochopení významu děl takových nevýrazných umělců, jakým byl Jiří Mádl.

V bakalářské práci se souhrnně zabývám celou výtvarnou tvorbou Jiřího Mádl s detailnějším zaměřením na jeho umění v 2. polovině 20. století v socialistickém Československu, protože je třeba si udělat celkový obraz na dílo Jiřího Mádl, jak na oficiální socialistickou, tak na tvorbu osobní povahy (portréty, krajinomalba, zátiší) z důvodu vykreslení rozdílů a přístupů k nim. Představuji životopis, studia, studijní cesty, výtvarné organizace, ve kterých působil, některé výstavy, kterých se účastnil. Zejména podkapitola o zahraničních výstavách nabízí pohled na to, jak bylo umění Jiřího Mádl přijímáno v zahraničí a zejména v 90. letech a na počátku 21. století.

Dále rozebírám hlouběji charakteristiku Mádlových výtvarných děl od raných po pozdější a sleduji vývoj tvorby. Zabývám se obsahem a důvody proč a pro koho díla vznikala. Zaměřím se na zakázky pro státní instituce. Ideové portréty byly jedním z hlavních témat oficiálního socialistického umění. Těmto portrétům se malíř také věnoval, ale ne v takové míře jako jiní významnější umělci oficiálního

československého umění, pokusím se vysvětlit proč. Oproti tomu vznikala Mádlova díla osobní povahy, zejména portréty. Tento rozkol tvorby je velmi zajímavé sledovat.

Převážnou část jeho tvorby tvořily grafické listy, více než závěsné obrazy. V čem to bylo? Pokusím se odpovědět proč. Byl oficiální malíř, tak to muselo souviset s požadavky zakázek. Proto se grafické tvorbě věnuji podrobně a všechny své názory dokládám na dílech, některá jsem měla možnost vidět v originále.

Věnuji se některým hlavním představitelům československého socialistického realismu 50. let a oficiálního umění následujících desetiletí, abych zařadila Mádlovo dílo do kontextu s dalšími umělci. Zhodnotím jejich přístup a srovnám ho s Jiřím Mádlem, nejen ve výtvarné formě, ale budu zejména hledat podobné náměty a přístupy vybraných umělců a Mádla, abych zjistila vliv těchto malířů na Mádla a zařadila jeho dílo do hlubších souvislostí oficiálního československého umění. Dále zjistím, jaké další malířské vzory lze v Mádlově tvorbě nalézt.

Bakalářská práce by také měla sledovat, jestli vyšly v periodikách nějaké ohlasy na výstavy nebo tvorbu Mádla. Cílem práce je přispět k pochopení tvorby nevýrazných umělců v oficiálním umění, na příkladu Jiřího Mádla a zjistit jaký měl vliv na vývoj oficiálního socialistického umění v Československu. Vycházím především z autopsie, většinu děl jsem měla možnost shlédnout zejména v malířově bývalém ateliéru a v některých galeriích a muzeích.

1.1. Zhodnocení literatury k tématu bakalářské práce

Mádlovo dílo nebylo podrobně monograficky zpracováno, ani žádná jiná publikace nebyla o něm detailněji napsána, i když v roce 2004 vyšla monografie *Jiří Mádlo. Obrazy, kresby, grafika* od Mirka Hraběte, Zdeňka Hrabici, Ladislava Stehlíka a dalších, ale nenabízí umělecko-historické zhodnocení jeho díla. Proto jsem se rozhodla tvorbu kriticky zhodnotit ve své práci. Monografie obsahuje velké množství kvalitních reprodukcí, které byly přínosem pro mou bakalářskou práci, obsahuje ale minimum textu. Popisuje život a dílo malíře pouze na několik stránkách v češtině, angličtině a němčině. Tím se dílo Jiřího Mádla může dostat více do povědomí v zahraničí, alespoň základními informacemi. Uvítala bych ale kritický pohled a podrobnější rozbor výtvarných děl a celkově tvorby. Jsou tam zahrnuty části textu z výstavního katalogu ze 70. let, tím publikace pouze opakuje, co již bylo dříve řečeno a nepřináší mnoho

nového. Za přínos monografie považuji nejen zmíněné reprodukce, ale i výčet snad všech Mádlových výstav u nás i v zahraničí, z toho jsem čerpala při sestavování přílohy seznamu výstav.

O Mádlovi vyšlo několik výstavních katalogů, většinou menšího rozsahu, které nabízejí dílčí informace o dílech a životě malíře, z kterých jsem při psaní své bakalářské práce vycházela. Informace v nich jsou z části biografické a nabízejí především obecnou charakteristiku děl bez detailnějšího rozboru a kritického přístupu. Výstavní katalog Terezy Petiškové *Československý realismus 1948–1958*, je také do značné míry problematický. O umělcích a některých jejich dílech se tam v podstatě nedozvíme nic podrobnějšího a hlubšího. Nejsou ani výstižně vymezeny rozdíly mezi konkrétními oficiálními umělci. Vycházela jsem z katalogu v porovnání tvorby Mádla a vybraných umělců československého socialistického realismu.

Výstižněji jsou zpracované kapitoly o československém oficiálním umění v *Dějínách českého výtvarného umění (V) 1939–1958* a v *Dějínách českého výtvarného umění VI/1. 1958–2000*, editorů Rostislava Šváchy a Marie Platovské. Z těchto kapitol jsem především čerpala charakter tvorby oficiálních umělců a porovnávala jsem ho s Mádlovou tvorbou. Zkoumala jsem v čem se liší a v čem jsou podobnosti děl.

Množství článků o Mádlovi bylo publikováno v novinách (*Mladá fronta Dnes*, *Moravské noviny*, *Listy Pelhřimovska*, *Pelhřimovský deník*, *Prostějovský týden* a další), většinou při příležitosti konání výstav. Poskytují životopisné informace umělce a představují obecně jeho díla, aby seznámily diváka s výtvarníkem a jeho výstavou, ale kriticky se nad jeho tvorbou příliš nezamýšlejí. Čerpala jsem z periodik především biografické údaje. Informace o vztahu malíře k tehdejší době jsem našla v rozhovoru Jana Mazance se synem malíře Jiřím Mádlem ml. v *Pelhřimovském deníku* z roku 2012.

2. Život a dílo Jiřího Mádla

Jiří Mádl byl akademický malíř a grafik. Narodil se 13. března 1934 v Lovosicích a zemřel 1. března 2008 v Pelhřimově.

Rodina Jiřího Mádla bydlela v Litoměřicích, v bytě, který se nacházel na gymnáziu, kde byl profesorem češtiny a němčiny otec malíře, Karel Mádl. Oba rodiče Jiřího Mádla byli učiteli. Maminka Marie Mádlová po narození syna Jiřího byla doma a starala se o něj. Jiří byl prvním dítětem, které se narodilo a přežilo, a tak mu věnovali velkou pozornost. Předchozí dvě děti zemřely ve velmi nízkém věku. Po několika letech se narodili ještě tři sourozenci.

Po Mnichovské dohodě v roce 1938, kdy pohraničí připadlo Německu, se rodina musela vystěhovat. Během jedné noci jim vojáci pomohli odvést všechny jejich věci a rodina se odstěhovala zpět do kraje, odkud pocházeli předci rodu, na tehdejší Českomoravskou vrchovinu (dnes Vysočinu), do Pelhřimova.¹ V Pelhřimově tenkrát žili prarodiče Jiřího Mádla z matčiny strany a rodina Jiřího Mádla se přistěhovala do jejich domu, který si vysloužil malířův dědeček, bývalý voják.² Otec Jiřího Mádla začal učit češtinu a němčinu na pelhřimovském gymnáziu. Maminka nastoupila do mateřské školy v Pelhřimově.

Rodiče se malému Jirkovi velmi věnovali, protože již od dětství projevoval talent. Pozoroval a kreslil hlavně zvířata. Chodil k jednomu svému kamarádovi na statek a kreslil tam koně. Brzy začal kreslit portréty. V 15 letech nakreslil portrét své prababičky (*Prababička Marie Skálová*, 1948) [Obr. 1]. Kresba je zarámovaná a visí dosud v bývalém ateliéru Jiřího Mádla, kde nyní žije jeho žena. Obraz vykazuje výborné kreslířské nadání mladého Mádla. Stejně jako *Kresba maminky* [Obr. 2], která je i uvedená v monografii *Jiří Mádl. Obrazy, kresby, grafika*. Je to citlivý portrét zhotovený tužkou, jemnou linkou. Z nadhledu zobrazil Mádl zasněný pohled své maminky a vyjádřil charakter v jedinečném okamžiku, dokázal to vystihnout již ve velmi raném věku, bylo mu 18 let.

¹ Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004, s. 5.

² Jan Mazanec, Táta byl zásadový, ale i emotivní, říká o otci Jiří Mádl mladší, *Pelhřimovský deník*, http://pelhřimovsky.denik.cz/zpravy_region/20120103pe-madlo.html, vyhledáno 19. 1. 2016.

Kraj Vysočina silně na malíře Mádla působil a utvářel mu cit pro umění a lidskou povahu po celý život.³ Například proto, že okolní krajina nabízela nepřeberné množství pohledů do nitra přírody, rozmanitých kopců, klikaticích říček, zrcadlicích rybníků a křivolatých obzorů, tak typických pro Vysočinu, z které si oblíbil zejména různě pokroucené stromy, které zvětčil ve svém grafickém cyklu *Stromy* z roku 1975. Jsou to motivy stromů z kraje Mádlova domova,⁴ vytvořené grafickou technikou litografie. Cyklus vychází z malířova silného zájmu o přírodu, zvláště o stromy, což dokazuje již raná kvalitní kresba z roku 1955, *Platan v zámeckém parku Hořín* [Obr. 3]. Studii stromu zachytil kombinovanou technikou uhlím a perem. Provedení je velmi kvalitní s důrazem na strukturu stromu, detaily listů a okolní přírodu. Platan působí mohutně díky zhuštěné kresbě. Vzhledem ke svým rozměrům 60 x 57 cm, je to příklad kresby, kterou zamýšlel jako samostatné výtvarné dílo do rámu. Formátově je rovnocenná většině Mádlovým malbám a grafikám.

V cyklu *Stromy* se k námětu stromu po 20 letech vrátil a zpracoval ho již kresebně zjednodušenou technikou oproti rané realistické kresebné studii platanu. V grafickém listu *Navečer* [Obr. 4] se díváme na dekorativně pojatý strom. *Zimní slunce* [Obr. 5] představuje expresivně působící strom. Tyto dvě litografie mělo v majetku Ministerstvo kultury ČSR (nyní ve sbírce Ministerstva kultury ČR). To může svědčit o tom, že Jiří Mádlo byl jako oficiální malíř ve své době známý (zejména po zhotovení významné zakázky *Stavba pražského metra* pro n. p. Metrostav).

Z městských a krajinných motivů Pelhřimovska vytvořil také například cyklus třinácti barevných litografií *Vracím se k Tobě moje rodné město* v roce 1967, kterým se vyznává z lásky ke svému městu a lidem v něm. Zobrazuje v něm například pelhřimovské náměstí, pouštění draka za městem nebo bruslení na kluzišti. Grafické listy jsou provedeny stylizovanou realistickou formou a výrazným barevným kolorováním.

Malířova charakterová stránka byla složitá. Měl společenskou povahu a rád se bavil s přáteli. Byl citlivý, otevřený, upřímný a velmi intelektuální. Občas býval i výbušný. Ale pokud pracoval na díle, byl individualista a uzavřel se do sebe, aby ho nic nerušilo. Byl vždy plně zaujatý svým dílem a nevnímal, co se kolem něj děje.

³ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1).

⁴ Ibidem, s. 15.

2.1. Studium

Jiří Mádlo rád poslouchal klasickou hudbu a uměl hrát na klavír. Byl na pochybách, zda má po pelhřimovském gymnáziu studovat hudbu nebo malířství. Nakonec zvítězilo malířství.

Již během studia na pelhřimovském gymnáziu se začal projevovat malířův umělecký talent, kterého si všiml tehdejší rektor Akademie výtvarných umění v Praze Miloslav Holý.⁵ Prohlásil za výjimečná raná díla *Zátiší s rybou* (1949) a *Vlastní podobiznu* (1950) [Obr. 6], když mu je Mádlo před přijímacími zkouškami předložil k posouzení.⁶ Umělcova podobizna se vyznačuje pevnou linií, sytou barevností a věrným zachycením podoby malíře a jeho charakteru. Obličej je modelován kontrastem světel a stínů.

Poté v roce 1952 byl Mádlo rektorem Holým doporučen k přijetí na Akademii výtvarných umění v Praze.⁷ Nejprve studoval tři roky u profesora Vlastimila Rady.⁸ U něj v ateliéru se Mádlo perfektně naučil ovládat kresbu.⁹ Poté se Jiří Mádlo rozhodl studovat grafiku u profesora Vladimíra Silovského. Ze všech grafických technik, které se naučil, si Mádlo vybral litografii, dřevořez a sítotisk pro své umělecké vyjádření. Podle Ladislava Stehlíka profesor Silovský vedl studenty k individuálnímu formování umělecké osobnosti a osobitému projevu.¹⁰ Mádlovi to velmi vyhovovalo. Nelze s tím, ale úplně souhlasit. Akademie výtvarných umění v té době především vzdělávala a vychovávala vhodné adepty pro oficiální umění.

Mádlo studium zakončil diplomovým kresebným souborem *Lidé z Vysočiny*, za který získal ateliérovou cenu.¹¹ Jeho práce byla kresebně vynikající a kompozičně vyvážená. Akademii absolvoval s vyznamenáním.

Tatínek Jiřího Mádla měl ale starost, aby se jeho syn jako malíř uživil. Proto malíř po absolvování Akademie výtvarných umění v roce 1958 vystudoval Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze v roce 1964 u C. Boudy.¹² V té době bylo

⁵ Ladislav Stehlík, *Jiří Mádlo. Obrazy, grafika* (kat. výst.), Muzeum Prostějovska v Prostějově 1984.

⁶ Zdeněk Hrabica, *Jak jsem je potkal*, Třebíč 2001, s. 143–145.

⁷ Viz Stehlík (pozn. 5).

⁸ Ladislav Stehlík, *Jiří Mádlo. Obrazy, kresby, grafika* (kat. výst.), Muzeum středního Pootaví, Strakonice 1976.

⁹ Blanka Jiráčková, *Jiří Mádlo. Člověk a krajina. Obrazy a grafika* (kat. výst.), Svaz českých výtvarných umělců, Praha 1984.

¹⁰ Viz Stehlík (pozn. 8).

¹¹ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1).

¹² Mádlo Jiří, <http://dkantik.cz/index.php/obrazy/madlo-jiri-detail>, vyhledáno 8. 3. 2016.

doporučeno všem absolventům uměleckých oborů, aby si dodělali pedagogické vzdělání, tzv. pedagogické minimum. Bylo to pro případ, kdyby se neuzivili jako umělci, aby mohli vyučovat. Mádlo složil zkoušky z pedagogiky, psychologie a dějin umění. Jako pedagog Jiří Mádlo působil až v roce 1992 na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy (HTF UK) v Praze. Ujal se vedení nového oboru dějin umění pouze jeden rok, poté došlo k jeho zrušení, protože na něj nebyly finance.¹³ Byla to škoda. Studenty obor velmi zajímal. Na tuto výuku Mádlo vlastními finančními prostředky zakoupil diaprojektor pro promítání obrázků. Mádlo vyučoval dějiny umění od starověku po současnost.

Jiří Mádlo se po studiích natrvalo usadil v Praze, dostával zde veřejné i soukromé zakázky, většinou od svých přátel a sběratelů výtvarných děl. Oženil se s Blankou Harmachovou 5. března 1960 v Praze a měl dvě děti, syna Jiřího a dceru Helenu. Manželka Jiřího Mádla vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy. Pracovala na Ministerstvu financí ČSR a poté na Ministerstvu spravedlnosti ČSR až do roku 1985, kdy odešla do invalidního důchodu. Jiří Mádlo ani jeho žena nebyli v Komunistické straně Československa (KSC). K výtvarníkům byl režim tolerantní a nepožadoval vstup do strany. Umělci byli chápáni jako veřejně prospěšní pro lid, především kvůli lidem vytvářeli svá díla, nikoli pro zástupce komunistické strany. Mádlo ani ke komunistům necítil sympatie, byl k nim v odměřeném postoji,¹⁴ nesouhlasil s porušením etických zásad, k nimž v komunistickém režimu často docházelo. Rád poslouchal rozhlasovou stanicí Svobodná Evropa. Malíř nebyl ani příliš spokojen s politickou situací v 90. letech, například z hlediska korupce nebo komerce.¹⁵ Co ale velmi přivítal, byly otevřené hranice do zahraničí. Měl pevné a neměnné názory.

2.2. Studijní cesty

Jiří Mádlo uskutečnil studijní cesty do Itálie, Ruska, Německa, Rakouska¹⁶ a dalších míst.

Již během studentských let malíř cestoval do Itálie. Dostal se tam z Vídně, kam přijel za svým strýcem, který mu umožnil v době zavřených hranic vycestovat. Itálii procestoval vlakem a pěšky. Bydlel v kláštorech, kde dostával i stravu. Navštívil galerie,

¹³ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1).

¹⁴ Viz Mazanec (pozn. 2).

¹⁵ Ibidem.

¹⁶ *Jiří Mádlo. Obrazy, grafika, kresby z let 1957–1967* (kat. výst.), Městské muzeum v Dačicích 1967.

aby uviděl v originále staré italské mistry. Velmi silně na něho zapůsobili, našel u nich inspiraci v námětech. V roce 1966 přijel Mádlo do Itálie znovu, tentokrát se zájezdem, který pořádalo Revoluční odborové hnutí (ROH). Cestovalo se z Prahy přes Vídeň. Mádlo navštívil Řím, Florencii, Benátky, Neapol a Capri, kde zhotovil lavírované kresby.

V Německu v roce 1966 malíř navštívil starobylá přístavní města Stralsund a Warnemünde na Baltském pobřeží. Ve Stralsundu vznikla lavírovaná kresba mořidlem s motivem přístavu s loděmi. Především popředí je věnován značný důraz pro vykreslení podrobnějších motivů, které ho zajímaly. Akvarelem namaloval pohled na pláž města Warnemünde. V roce 1968 se malíř vydal do města Nantrow v Německu, kde provedl lavírovanou kresbu mořidlem *Větrný mlýn v Nantrow* [Obr. 7]. Téma mlýnu si vybral hlavně proto, že to byl častý motiv Rembrandta, kterého obdivoval a chtěl na něj nějakým způsobem reagovat. Mádlo pracoval velmi svižným a uvolněným rukopisem, několika liniemi vytvořil základní kompozici a vykreslil některé detaily. Později se k tomuto námětu vrátil opět na zahraničních cestách. V Německu Mádlo zachytil také město Rostock, ostrovy Rujánu a Poel. Do zmíněných německých míst se malíř opakovaně vracel, měl tam zázemí svých přátel.

Studiemi si malíř ujasňoval kompozici, kterou si rozpracoval rychlými liniemi. Volně přetvářel viděnou realitu. Nechtěl být svázán detaily předlohy.¹⁷ V tomto duchu Mádlo tvořil každé své dílo, vždy si vybíral, co přesně z nabízené skutečnosti zobrazí. Studie z cest malíř vystavoval na výstavách jako samostatná díla. Skici pro malíře byly bezprostředním záznamem prožité skutečnosti. Chtěl zachytit svůj emotivní zážitek z cest, proto kreslil energetickými tahy, které byly Vlastimilem Vintrem charakterizovány jako „*nervní, pohotové vedení čáry*.“¹⁸ Souvislost lze hledat také ve vlivu expresionismu, protože se Mádlo snažil vyjádřit svůj vnitřní duševní stav a přizpůsobil tomu svoji kresebnou techniku.

V 70. letech 20. století si Mádlo nechal vystavět svůj dům a později zřídil ateliér ve vesnici Houserovce na Pelhřimovsku. Dům malíři sloužil jako letní sídlo.¹⁹ Tuto obec malíř znal z dětství, když měl v její blízkosti chatu jeho strýc a již tenkrát malíře

¹⁷ Vlastimil Vinter, Helena Slavíková, Miloš Hruška, Jiří Mádlo, Miroslav Pangrác (kat. výst.), Svaz českých výtvarných umělců, Praha 1971.

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Viz Mazanec (pozn. 2).

místo okouzilo.²⁰ Měl zde potřebnou inspiraci, klid a koncentraci na práci. Zde nerušeně tvořil své motivy, vycházející z krajinných zákoutí Vysočiny, která ho natolik okouzila, že se sem rád navrátil, vzpomínal na prožitá mladá léta a začal vnímat další vlnu inspirací, kterou mu přinášel tento známý kraj. I když trvale žil v Praze, do svého ateliéru dojížděl pracovat velmi často. Studoval krajinu zejména na Pelhřimovsku, přímo v plenéru, stejně jako pracovali jeho oblíbení impresionisté. V ateliéru maloval zejména portréty.

V 80. letech Mádlo také často působil na Prostějovsku a Olomoucku, kde vytvořil lavírované kresby.²¹ Blízko Prostějova malíře zaujal zámek Čechy pod Kosířem, protože tam často jezdil Josef Mánes,²² který byl pro Mádla vzorem. Mádlo se spřátelil se sběrateli (ex libris, novoročenek) v prostějovském Klubu přátel výtvarného umění.²³ Kraj na Hané malíře velmi umělecky inspiroval.

2.3. Výtvarné organizace

Jiří Mádlo byl členem několika výtvarných organizací: Syndikátu výtvarných umělců československých, Svazu československých výtvarných umělců, Českého fondu výtvarných umění, Jednoty výtvarných umělců a Sdružení pražských malířů.

Svaz československých výtvarných umělců (SČSVU) vznikl v říjnu 1947 se sídlem v Praze. Byl založen z podnětu Ústředního bloku výtvarníků Československa, který doporučil zřídit jednotnou organizaci sloučením dvou odborových svazů, Syndikátu výtvarných umělců československých a Odborové organizace československých výtvarníků.²⁴ Ustanovení této zastřešující instituce malířů, sochařů a architektů si odsouhlasili výtvarníci na veřejné schůzi v červnu 1947.²⁵ Svaz obstarával ekonomické a sociální zabezpečení členů a ochranu autorských práv. Po únoru 1948 se svaz stal jedinou oficiální organizací, která sdružovala oficiální umělce v Československu. Řídil a kontroloval oficiální výtvarnou tvorbu.²⁶ Prohlašoval ideové principy socialistické tvůrčí tvorby a zásady socialistického

²⁰ Ibidem.

²¹ Olomouc v díle výtvarníků, *Kdy, kde, co v Olomouci: Kulturně informační zpravodaj*, 1993, 7. 8., s. 1.

²² Josef Dolívka, Jiří Mádlo domaloval na plátně času portrét svého života, *Prostějovský týden XVIII*, 2008, č. 13, 26. 3., s. 9.

²³ Ibidem.

²⁴ Tomáš Hylmar, Od Bloku ke Svazu. Cesta ke vzniku jednotné organizace československých výtvarníků v roce 1947, *Umění LXIV*, 2016, č. 2, s. 176.

²⁵ Ibidem.

²⁶ Ibidem.

realismu.²⁷ Měl se především vypustit formalismus z výtvarného umění. Mezi lety 1951–1952 se zdálo dosavadní masové uspořádání svazu nevyhovující a přibližovalo se předchozímu spolkovému charakteru.²⁸ Otázkou bylo také materiální zabezpečení umělců, proto brzy vznikly fondy.²⁹ V důsledku toho byl svaz reorganizován. Ani vytvořením Ústředního svazu československých umělců v roce 1952 se situace nezlepšila a v roce 1956 se svaz rozdělil na Svaz československých výtvarných umělců a Svaz architektů. Ve stanovách nebyl již uveden termín socialistický realismus.³⁰ SČSVU měl nadále rozvíjet socialistické výtvarné umění, navázat na tradici českých tradičních malířů a vnímat podněty sovětského i světového umění.³¹ Jiří Mádlo do SČSVU vstoupil v roce 1958.³² V roce 1970 vznikl Svaz českých výtvarných umělců (SČVU) a zanikl Svaz československých výtvarných umělců. Někteří členové SČSVU, mezi nimi Jiří Mádlo, byli převedeni do Českého fondu výtvarných umění (ČFVU).³³ Členství ve SČVU a ČFVU zaručovalo uměleckou činnost v tzv. svobodném povolání, tedy bez stálého pracovního poměru.³⁴ Probíhalo to v souladu s politickým režimem a dohledem tehdejší vlády.

Český fond výtvarných umění (ČFVU) byl založen v roce 1953, aby materiálně podporoval uměleckou tvorbu a výtvarníky.³⁵ ČFVU z tohoto důvodu zřídil podnik Dílo,³⁶ který kupoval za účelem dalšího prodeje umělecká díla výtvarníků, kteří byli členi ČFVU. Jiřímu Mádlovi podnik ČFVU Dílo zprostředkoval k prodeji mnoho děl a podílel se na pořádání výstav.³⁷ V rámci ČFVU mohl také vystavovat v zahraničí na výstavách, které mu tam byly zprostředkovány. Mádlovy výtvarné práce podnik Dílo rozvážel po celé republice různým zájemcům a prodával jeho díla do galerií. Z prodeje

²⁷ Jiří Knapík – Martin Franc et al., *Průvodce kulturním děním a životním stylem v českých zemích 1948–1967. II.*, Praha 2011, s. 895.

²⁸ Jiří Knapík, *V zajetí moci. Kulturní politika, její systém a aktéři. 1948–1956*, Praha 2006, s. 329.

²⁹ *Ibidem*.

³⁰ *Ibidem*.

³¹ *Ibidem*, s. 331.

³² Josef Hošna – Antonín Opat, *Jiří Mádlo. Grafika a kresby z let 1950–1970* (kat. výst.), Kulturní dům Máj, Pelhřimov 1970.

³³ Jiří Ševčík – Pavlína Morganová – Dagmar Dušková (ed.), *České umění 1938–1989. Programy, kritické texty, dokumenty*, Praha 2001.

³⁴ *Ibidem*.

³⁵ Jiří Knapík – Martin Franc et al., *Průvodce kulturním děním a životním stylem v českých zemích 1948–1967. I.*, Praha 2011, s. 471.

³⁶ Oskar Brůža, *Stručně o organizační struktuře výtvarného života 1948–1990*, http://www.uvucr.cz/archiv/pravni_predchudci_uvucr.html, vyhledáno 17. 2. 2016.

³⁷ V 80. letech se převážně konaly Mádlovy výstavy Díla většinou v galeriích Díla: v Třeboni, Olomouci, Slavonicích, Českých Budějovicích, Nových Hradech, Táboře, Přerově a naposled v roce 1990 v Olomouci a Přerově.

děl dostával Jiří Mádlo určitou částku. V prodejnách Díla Mádlo prodal především velké množství jednotlivých grafických listů menšího i většího formátu. Psal si ke svým výtvarným pracím seznam, kolik výtisků se prodalo a za jakou cenu většinou do prodejen Díla.³⁸

Jednota výtvarných umělců v Praze (JVU), s tradicí od roku 1898, zanikla v roce 1956. Obnovena byla po roce 1967 a znovu po roce 1989. Zahrnovala nejrozličnější umělce (například Josefa Václava Myslbeka, Františka Ženíška nebo Vojtěcha Hynaise). Scházeli se v pražském Mánesu, diskutovali nad různými aktivitami a pořádali společné výstavy.³⁹ Jiří Mádlo působil v této výtvarné skupině od roku 1967⁴⁰ do 1970, kdy byla činnost skupiny dočasně přerušena. Poté Mádlo s obnovenou JVU vystavoval v 90. letech.

Ve Sdružení pražských malířů se Mádlo se podílel na utváření uměleckého života po roce 1989.⁴¹ V této výtvarné organizaci, malíř Mádlo působil až do konce života. Stále trvající Sdružení pražských malířů po přesunu z prostor v Mánesu nedochovalo z činnosti Jiří Mádla v organizaci vůbec nic. Bohužel veškeré archivní materiály byly také po zrušení ostatních výtvarných organizací, jejich přesunu a po smrti malíře skartovány.

2.4. Výstavní činnost

Výstavní činnost Jiřího Mádla byla rozsáhlá, účastnil se přes 60 samostatných a kolektivních výstav.⁴² Vystavoval na mnoha místech v Československu, České republice a zahraničí. Malíř se dále účastnil kolektivních výstav, organizovaných většinou výtvarnými skupinami, do kterých patřil.

Tvorba Jiřího Mádla je reprezentována ve sbírkách několika galerií a jiných institucích. Mezi ně patřilo Ministerstvo kultury ČSR (nyní Ministerstvo kultury ČR), Ministerstvo

³⁸ Například grafiku *Nokturno* (1966) Mádlo prodal po 30 kusech do podniku Dílo za 400 Kčs. Barevná litografie *Na kluzišti* se prodala po 10 kusech za 450 Kčs. Nebo *Podobizna Otakara Březiny* (1968) byla prodána po 10 kusech za 800 Kčs. V roce 1980 za litografii *Zimní Pelhřimov* vydělal 6.600 Kčs za 25 tisků, za litografii *Pacov* získal 6.160 Kčs za 25 tisků a za litografii *Humpolec* vydělal 10.032 Kčs, prodaly se po 30 kusech. V roce 1982 dal Mádlo do prodejen Díla dokonce 88 tisků barevné litografie *Kyřice* za 275 Kčs za kus.

³⁹ S tvůrčí skupinou JUV se malíř účastnil několik výstav: v roce 1968 v Praze, v roce 1969 v Českých Budějovicích a Rakovníku. V roce 1970 v Praze se konala poslední výstava, které se účastnil Jiří Mádlo.

⁴⁰ Viz Hošna – Opat (pozn. 32).

⁴¹ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1).

⁴² Ibidem.

financí ČSR, úřad předsedy vlády ČSR, Ústřední rada odborů v Praze, VHJ Vodní stavby Praha, Metrostav a veřejné instituce v Praze, Českých Budějovicích, Pelhřimově, Svitavách, Havlíčkově Brodě a jiných městech.⁴³

Mádlova díla jsou uložena ve sbírkách Národní galerie v Praze, Alšovy jihočeské galerie na Hluboké, Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě, Muzea Vysočiny Pelhřimov, Oravské galerie v Dolním Kubíně, Pamětní síň Vítězslava Nováka v Kamenici nad Lipou, Městského muzea Antonína Sovy v Pacově a Rodného domu Otokara Březiny v Počátkách,⁴⁴ který je pod správou Městského muzea v Počátkách.

2.4.1. Výstavy v Československu a České republice

Jiří Mádlo měl velké množství autorských výstav a vystavoval na mnoha skupinových výstavách s různými umělci. Je vhodné upozornit, jakých konkrétních oficiálních výstav se malíř účastnil. Oficiální výstavy byly povinné a umělci měli povinnost se jich účastnit. Mádlo vystavoval například v Pelhřimově v roce 1963 na výstavě *Základní devítileté školy československo-kubánského přátelství* společně s akad. mal. Bohumírou V. Hruškovou a akad. soch. Josefem Křížem. Bylo to právě v roce otevření této školy. Kubánské velvyslanectví poskytlo čestné pojmenování pro základní školu ve Velkých Hošticích.⁴⁵ Tato výstava z hlediska propagace socialismu měla probouzet socialistické cítění u masy lidí v Československu k lidem v jiných částech světa s podobným ideovým smýšlením v boji proti kapitalismu.

Kolektivní výstavy, kterých se Mádlo zúčastnil, byly i jiného charakteru, ale stále propagovaly komunistické principy. Mádlo se v roce 1965 účastnil výstavy *Sport v umění* v Obecním domě v Praze. Téma sport bylo pro socialistickou společnost jedním z hesel doby. Secvičenost stovek lidí Spartakiády, bylo nejen fenoménem režimu a oslnivou podívanou, ale i dokonalým nástrojem k ovládnutí mas. Sport představoval tělesnou zdatnost a tím připravenost k obraně země.⁴⁶

První malířova samostatná výstava v Praze, kterou se dostal do širšího povědomí, se konala v roce 1965 v Klubu školství a kultury. Další významnější výstavou

⁴³ Jiří Mádlo, <http://jiri.madlo.sweb.cz/3%20vystavy.htm>, vyhledáno 15. 2. 2016.

⁴⁴ Ibidem.

⁴⁵ Pavel Kubný, Když se hoštická základka nesla na vlně kubánské revoluční písně, *Deník*, http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/velke-hostice-zakladni-skola-kuba18012015.html, vyhledáno 8. 3. 2016.

⁴⁶ Blíže ke sportovní tematice ve výtvarném umění nabízí publikace: Rostislav Švácha (ed.), *StArt. Sport as a Symbol in the Fine Arts*, Řevnice 2016.

pro Mádla byla souhrnná výstava v Galerii Československého spisovatele v Praze v roce 1975. Tento rok byl pro malíře zásadní, stal se známým, v souvislosti se zakázkou *Stavba pražského metra*.

Například výstavy v Pelhřimově v 1. polovině 70. let pořádal Závodní klub Revolučního odborového hnutí Máj, který v komunistickém režimu zařizoval různé kulturní nebo jiné akce.

Výstavy byly pořádány také u příležitostí propagace velkých stavitelských projektů. V 70. letech se konaly výstavy v Československu i v zahraničí, v souvislosti s představením význačného grafického cyklu *Stavba pražského metra*.⁴⁷ Tyto výstavy byly důležité pro tehdejší dobu, protože propagovaly významnou stavební činnost a socialistickou veřejnou práci. Cyklus *Stavba pražského metra* měl dalekosáhlý ohlas, prezentován byl v zahraničí v Československém kulturním středisku v Berlíně na kolektivní výstavě *Metro v umění*. Pozitivní ohlasy na tyto výstavy lze chápat i tak, že díla z tohoto cyklu, byla přímo z výstav kupována hlavními představiteli československého státu (Ministerstvo kultury ČSR) a zájem projevila i Národní galerie v Praze.

Ohlasy v novinách na tento cyklus doznívaly ještě na počátku 21. století, protože malíř cyklus vystavoval i na výstavách po revoluci. *Mladá fronta Dnes* v roce 2001 informovala o zájmu malíře o civilní život, vzhledem k cyklu *Stavba pražského metra*, který byl prezentován na retrospektivní výstavě v Olomouci v Galerii Podkova.⁴⁸ Hlubší rozbor díla článek nesděljuje, ale je zřejmé, že socialistická díla malíře Mádla, byla i v současné době respektována a přijímána spíše kladně nebo neutrálně, protože negativní ohlasy jsem nezaznamenala.

Jiné výstavy oslavovaly komunistický režim. V roce 1978 se Mádlo účastnil výstavy *Umění vítězného lidu* ve výstavní síni Mánes nebo výstavy *Výtvarní umělci životu a míru* v roce 1983, kterou umělci propagovali obyčejný život v socialistické společnosti.

Další náplní Mádlových kolektivních i samostatných výstav byly různá výročí, například při příležitosti jubilea pelhřimovského gymnázia, 750 let založení města Pelhřimova, 70. výročí Vinohradské nemocnice, 35. výročí osvobození v Praze.

⁴⁷ Viz podkapitola *Stavba pražského metra*.

⁴⁸ Mádlo vystavuje portréty i krajinu, *Mladá fronta Dnes* XV, 2004, č. 175, 29. 7., s. 9.

V 80. letech spoluúčast Jiřího Mádlu na výstavách klesla oproti rozsáhlé účasti na společných výstavách v 70. letech. V této době Jiří Mádl vystavoval zejména na pražských výstavách společně s jinými umělci. Po téměř deseti letech, v roce 1984, měl Mádl opět výstavu v Galerii Československý spisovatel v Praze, reflektující dosavadní tvorbu. Výstavu pořádal Svaz českých výtvarných umělců. Byla pro Mádlu velmi významná, vzbudila velký zájem. Navštívili ji davy lidí a lákal na ni velký transparent, vyvěšený na galerii.

Od února do března 1989 proběhla ve výstavní síni Mánes významná výstava *Současná česká grafika*, ke které vyšel rozsáhlý výstavní katalog s českými grafiky, který mapoval dosavadní vývoj grafické tvorby. Jiří Mádl je tam zastoupen vedle Jiřího Boudy, Michala Cihláře, Oldřicha Kulhánka, Josefa Váchala a dalších. Je pozoruhodné, že se Mádlůva tvorba dostala do zařazení k tak vynikajícím českým grafikům. Na výstavě, byly vystaveny jeho serigrafie *Akademik Josef Dobiáš* a *Malíř Stanislav Doležal*. Katalog zahrnoval kolem sta grafiků. Vystaveno bylo několik stovek grafických listů. Výběr grafiků do katalogu, byl určen komisí podle kvality předkládaných výstavních děl.⁴⁹

I po revoluci byl Mádl velice oblíbený, zejména mezi přáteli a milovníky umění v Prostějově. V roce 2008 o tom informoval Josef Dolívka v *Prostějovském týdnu*, kde uvádí, že Mádl pořádal v Prostějově dohromady 7 výstav.⁵⁰ V roce 1989, k 600letům výročí města Prostějova, Mádl provedl grafické cykly s motivy Prostějova.⁵¹ Autora článku také velmi potěšila výstava k Mádlovým sedmdesátinám v Galerii kavárna Národního domu, kterou mu zařídili sběratelé umění z prostějovského Klubu přátel a výtvarného umění.

V 90. letech se Mádl podílel na několika dalších skupinových výstavách, většinou pořádaných obnovenou Jednotou výtvarných umělců⁵² a Sdružením pražských malířů,⁵³ kterých byl členem.

⁴⁹ Simeona Hošková – Pavel Petr, *Současná česká grafika* (kat. výst.), Svaz českých výtvarných umělců, Praha 1989.

⁵⁰ Viz Dolívka (pozn. 22).

⁵¹ Ibidem.

⁵² V r. 1991 Mádl vystavoval ve výstavní síni Poldi v Kladně na výstavě obrazů a plastiky JUV Praha. S JUV vystavoval v galerii na zámku v Jičíně v r. 1994 a v r. 1995 na zámku ve Vlašimi. V r. 1996 proběhla výstava JUV v Městské galerii v Bechyni.

⁵³ Se Sdružením pražských malířů měl Mádl v r. 1995 výstavu s tématem česká krajina ve výstavní síni Mánes a výstavu na zámku v Jičíně.

Od roku 1991 byl Mádlo partnerem galerie Zlatý kříž v Českých Budějovicích, ve které měl Mádlo několik výstav a která byla pro malíře důležitá v tom, že mu pomohla prosadit se v zahraničí, protože se tam podílela na pořádání jeho výstav. V této českobudějovické galerii, měl Mádlo výstavu například v roce 1999, u příležitosti sedmiletého výročí galerie, a zároveň ke svým pětadesátinám. Ohlas na výstavu vyšel v *Listech Pelhřimovska*, v článku Hany Hosnedlové, která hodnotila portréty „jako studie pronikající hluboko pod povrch pouhé podobizny.“⁵⁴

V souvislosti s významnými výstavami Jiří Mádla uvádím výstavu z doby na samém konci malířovy kariéry, která dokládá, že malíř byl úspěšný i v 21. století. Výstava se konala se ve velmi reprezentativních prostorách, v kuloárech Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, v červnu 2006. Vznikla z podnětu dr. Čestmíra Císaře, významného činitele, který se pohyboval v politických kruzích. V rámci výstavy se pořádala společenská akce s pohoštěním na Slovanském ostrově. Účastnili se jí nejvyšší poličtí funkcionáři, včetně Jiřího Paroubka s manželkou. Výstava byla vrcholem Mádlovy kariéry. Kladný ohlas diváků vzbudila zejména portrétní tvorba, která byla na výstavě zastoupena převažující částí a která byla malířovou doménou. Mádlo na výstavě několik obrazů prodal.

Z Mádlovy tvorby byly veřejností nejvíce přijímány portréty, o tom noviny často informovaly, například *Mladá fronta Dnes* v roce 2001.⁵⁵ Blíže se to v článku nspecifikuje. Proč byla malířova portrétní tvorba tolik ceněna, hodnotí například článek Eduarda Šimona v *Listech Pelhřimovska*, z roku 2004: „*Umělcovy portréty mají v sobě něco živého, duchovního i pravdivého.*“⁵⁶

2.4.2. Zahraniční výstavy

V zahraničí měl Mádlo samostatné výstavy ve městech: Retz, Singen, Klosterneuburg, Heidenreichstein, Herrevadskloster, Lodž, Nowy Sącz, Horn. Dále se malíř podílel se na kolektivních výstavách s různými umělci, v Lipsku, Moskvě, Varšavě, Štětíně, Budapešti, Berlíně, Bad Ischlu, Bad Leonfeldenu, Veszprému, Sau Paulu, Djakartě,

⁵⁴ Hana Hosnedlová, Galerie Zlatý kříž a její kmenový malíř Jiří Mádlo slavili společně, *Listy Pelhřimovska* VIII, 1999, č. 145, 23. 6., s. 10.

⁵⁵ Víkend nabídl zahájení dvou výtvarných akcí, *Mladá fronta Dnes* XII, 2001, č. 240, 15. 10. s. 4.

⁵⁶ Eduard Šimon, Akademický malíř a vynikající portrétista Jiří Mádlo slaví velké životní jubileum, *Listy Pelhřimovska* III, 2004, č. 62, 13. 3., s. 5.

Vídni a Zaragoze. Mádlova díla proslula i na výstavách v Japonsku a USA.⁵⁷ Výstavy v zahraničí vyvolávaly uznání.⁵⁸

V 50. a 70. letech se Mádlo účastnil zahraničních výstav s dalšími umělci ve městech zemí socialistického bloku. V rámci studia na Akademii výtvarných umění v Praze se účastnil dvou výstav v roce 1957 s dalšími posluchači AVU v Lipsku a Moskvě, kde na Světovém festivalu mládeže a studentstva byla vystavená jeho kresebná diplomová práce *Lidé z Vysočiny*, která prezentovala portréty osob z dělnické třídy. Vzhledem k dalekosáhlému významu Světového festivalu, se tento soubor podobizen stal vysoce propagandistický. Malíř sám si to příliš neuvědomoval, protože tvořil zcela z vlastního přesvědčení, hlavně kvůli široké škále kresebných možností, které nabízely tváře a postavy starých lidí. Zajímal ho v první řadě portrét a technické provedení.

Ohlas na tuto významnou výstavu je zaznamenán v dobovém periodiku z roku 1957, kde o výstavě informovala výtvarná teoretička, Jaroslava Pecharová, v článku Na Mezinárodní výstavě výtvarného a užitého umění, s podtitulem Přehlídka umění a mládí v *Mladé frontě*.⁵⁹

Pro úplnost umělecké činnosti Jiřího Mádla dále uvádím, že je pozoruhodné, že se malíř prosadil po revoluci i v zahraničí. Mádlovi tam byly často pořádány výstavy a dostával zakázky na portrétování od různých veřejných a soukromých objednavatelů. Jeho dílo bylo velkoryse přijímáno, i když jeho tvorba nebyla příliš výrazná, ale určitá uvolněnost jeho malířského rukopisu dokázala vyvolat v divácích obdiv.

Po roce 1989 Mádlo začal často vystavovat a malovat zejména v Rakousku, Holandsku, Německu, Polsku a Švédsku.⁶⁰ Byl zde žádaný zvláště pro své portréty,⁶¹ které se pro svou nekonvenčnost staly oblíbené. Na zakázku pro univerzitu v Leidenu zvěčnil v oceňovaném portrétu, zakladatele nizozemské neurochirurgické kliniky profesora MUDr. W. Luyendijka⁶² [Obr. 8]. Portrét je vypracován s důrazem na podobu i psychiku, expresivním působením výrazných barev. K portrétování se Mádlo dostal zprostředkovaně přes svého přítele MUDr. Bořivoje Vejra, jehož spolužák ze studií,

⁵⁷ Viz Hrabica (pozn. 6).

⁵⁸ Čestmír Císař, *Jiří Mádlo* (kat. výst.), kuloáry Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, Praha 2006.

⁵⁹ Jaroslava Pecharová, Na Mezinárodní výstavě výtvarného a užitého umění. Přehlídka umění a mládí, *Mladá fronta* XIII, 1957, č. 146, s. 5.

⁶⁰ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1), s. 7.

⁶¹ Ibidem.

⁶² Ibidem.

MUDr. Jiří Rádl působil v Institutu experimentální gerontologie,⁶³ poblíž Leidenu a domluvil Mádlovi portrétování prof. MUDr. W. Luyendijka, který byl portrétem velmi nadšený a přál si, aby Mádlo zpodobnil v portrétu i jeho rodinu.

V 90. letech se malíř účastnil výstav s českobudějovickou galerií Zlatý kříž: v Retzu, Bad Leonfeldenu, Klosterneuburgu, Singenu a zámku Torkel nad Bodamským jezerem. Na této posledně jmenované mezinárodní výstavě Mádlo vystavoval krajinomalbu z okolí Bodamského jezera, kterou tam několik dní před výstavou namaloval v plenéru.

Ředitel galerie Zlatý kříž Mgr. Jiří Reiniš, zahajoval Mádlovu výstavu v roce 1990 v rakouském Retzu, která se konala v Raiffeisenbank. Jeden z ohromených diváků, prof. Suchocki, nazval Mádla „českým Oskarem Kokoschkou.“⁶⁴ Mohlo to být dáno expresivním působením a sytou barevností, které připomínaly Kokoschku. Výstavy v Retzu a Klosterneuburgu zařídil poslanec rakouského parlamentu dr. Höchtel, který byl malířův přítel. Výstavy byly zaštitěny galerií Zlatý kříž. Mádlo portrétoval rodinu prof. Suchocki i poslance rakouského parlamentu dr. Josefa Höchtla. Na výstavě v Klosterneuburgu galerie zakoupila obraz s motivem Klosterneuburgu do své sbírky. Výstava byla rozsáhlá, stejně jako v Retzu, Mádlo vystavil kolem sta obrazů. Výstavu v německém Singenu domluvil Mgr. Reiniš. Výstavy v zahraničí vznikaly většinou ze strany nadšených obdivovatelů a přátel Jiřího Mádla.

Na mezinárodní výstavě v Bad Leonfeldenu v roce 1992 Mádlo získal stříbrnou medaili Académie Européenne des Arts-France za portrét *Děvčátka s květinou*⁶⁵ [Obr. 9]. Académie Européenne des Arts-France je sdružení, podporující francouzské a zahraniční umělce, profesionální i amatérské, ve všech uměleckých oborech. Založeno bylo v roce 1983 ve Francii. Členem se může stát každý a podílet se tak na mezinárodních výstavách, které jsou vyhlášeny mimořádnou kvalitou vystavovaných děl.⁶⁶ To nelze s určitostí potvrdit. Na internetových stránkách tohoto uměleckého sdružení se prezentují umělci v široké škále umělecké úrovně.

Proč právě Jiří Mádlo dostal ocenění? Portrét vykazuje známky průměrné kvality. Technika malba je nedokonalá. Možná, že malíř dokázal i skicovitou formou zachytit podobu a osobnost modelu, uměleckou porotu mohlo zaujmout. Že malíř nemá

⁶³ Miroslav Engliš – Jaroslav Masopust – Miloš Tichý, Vzpomínka na MUDr. Jiřího Rádla, <http://www.cskb.cz/res/file/KBM-pdf/2011/2011-4/KBM-2011-4-osobni-Radl.pdf>, vyhledáno 21. 3. 2016.

⁶⁴ Lenka Rancová, Ve hvězdách stojí psáno, *Listy Pelhřimovska* II., 2003, č. 235, 7. 10. s. 5.

⁶⁵ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1), s. 7.

⁶⁶ Présentation, <http://www.aeaf.fr/lacademie/presentation/>, vyhledáno 17. 3. 2016.

zapotřebí, své umělecké nadání dokazovat například akademickou realistickou malbou. Ve tváři modelu je zachycen záblesk radosti ze života, umělecký účinek byl podpořen zářivými barvami. Umění Jiřího Mádlu je zvláště pojaté. Kdyby maloval realisticky nebo akademicky, ztratila by se malířova invence. Tu dává do svých děl možná právě záměrným skicovitým provedením, aby vynikly určité detaily, na které chce upozornit. Například propracovanější oči, ve kterých se odráží osobnost portrétované.

Na cestě do Holandska, kam měl jet Mádl portrétovat, se seznámil se švédským malířem Jörgenem Salmose, který zprostředkoval Mádlu výstavu v roce 1997 v Herrevadskloster ve Švédsku a v roce 1998 na Polytechnice v Lodži, kde měl švédský malíř kontakty. Mádluova tvorba v Lodži zapůsobila velmi pozitivně a výstava byla přesunuta i do polského města Nowy Sącz. Na oplátku Mádl zařídil výstavu Jörgenu Salmose v Kladně.

V roce 1993 výstavy v Sao Paulu a Djakartě pořádala pražská galerie D+ Gallery. Vyšly k nim cizojazyčné výstavní katalogy s mnoha českými a slovenskými umělci, na kterých se podílel Jiří Kotalík a Milan Jankovský, ředitel Galerie města Bratislavy v letech 1971–1992. Výstava v Sao Paulu byla zaměřena na současnou českou a slovenskou malbu. Výstava v Djakartě prezentovala českou a slovenskou grafiku, např. Adolfa Borna, Jaroslava Chudomela, Josefa Liesnera, Dušana Polakoviče.

Zejména v 90. letech 20. století a na počátku 21. století se Mádl podílel na kolektivních výstavách umělecké agentury Isetan v Tokiu, která se orientuje na umělce ze střední Evropy a pořádá výstavy v provázaných galeriích po celém Japonsku. Mádl je uvedený v katalogu výtvarníků střední Evropy, vydaném touto agenturou v roce 1998 v Japonsku.⁶⁷

S japonskou agenturou Isetan spolupracuje pražská umělecká agentura Artip, která oslovila Mádlu na vystavování obrazů v Japonsku za účelem prodeje.⁶⁸ Japoncům se Mádluovy obrazy líbily, měli zájem o konkrétní motivy vycházející ze skutečnosti, nikoli o abstraktní malbu. Vyhovovala jim Mádluova energetická malba a expresivní výraz. Oblíbené byli květinová zátiší a pohledy na Prahu. Prodal se například obrazy: *Léto* (1993), *Kytice* (1994), *Pražský motiv* (1996, 1997), *Holandská krajina* (2001),

⁶⁷ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1), s. 7.

⁶⁸ Informace poskytl Michal Fůrst, ředitel umělecké agentury Artip, spol. s r.o., Praha.

Pražské panorama (2002).⁶⁹ Japonci dokonce malíře navštívili přímo v jeho ateliéru v Houserovce.

Od roku 1999 byl Mádlo partnerem galerie Touch Stone Fine art v New Orleansu v USA,⁷⁰ která vlastní některé jeho obrazy. Velký úspěch měly výstavy na Českém velvyslanectví ve Vídni (1996), v galerii v Herrevadskloster ve Švédsku (1997) a na Polytechnice v Lodži (1998).⁷¹ V roce 2005 vyvolala uznání výstava v Zaragoze ve Španělsku,⁷² která byla poslední malířovou zahraniční výstavou. Malíř Mádlo dosáhl v zahraničí v 90. letech 20. století a na počátku 21. století úspěchu.

V zahraničí jsou Mádlova díla uložena ve veřejných sbírkách těchto zemí: Holandsko (Univerzita Leiden), Rakousko (Raiffeisenbank Retz, Klosterneuburg) a Polsko (Polytechnika Lodž).⁷³ Mádlova díla jsou také v soukromých sbírkách: v Japonsku, USA, Švédsku, Holandsku, Německu, Rakousku, Polsku, Maďarsku a Slovensku.⁷⁴

⁶⁹ Ibidem.

⁷⁰ Výstava malíře Jiřího Mádla v Galerii Centrum, *Nové Přerovsko XX*, 2001, č. 15, 13. 4., s. 7.

⁷¹ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1), s. 7.

⁷² Viz Císař (pozn. 58).

⁷³ Ibidem.

⁷⁴ Ibidem.

3. Umělecká tvorba

Výtvarná činnost Jiřího Mádlů trvala více než čtyřicet let. Uměním se živil. Patřil mezi oficiální umělce 2. poloviny 20. století v socialistickém Československu. Jeho tvorba nebyla výjimečná, výtvarnou formou a obsahem se řadila do oficiálního socialistického výtvarného umění. Mádl se zabýval malířskou, kresebnou a grafickou tvorbou, ve které se věnoval současnému životu. Jeho tematický okruh byl rozsáhlý. Věnoval se portrétní a figurální tvorbě, žánru, městské krajině, krajinomalbě a zátiší nejrůznějších předmětů a květin.

Jeho hlavním námětem byl člověk a svět, ve kterém žije. Postavy často umisťoval do přírody a městského prostředí formou stafáží jako doplněním jednotnosti krajiny, souhry všech prvků, protože člověk patří k přírodě ve své prostotě a přirozenosti.

V malbě Mádl pracoval technikou oleje, akrylu, tempery, kvaše, akvarelu, pastelů a v grafice se vyjadřoval litografií, dřevořezem a sítotiskem. Tvořil také kresby jako samostatná výtvarná díla, charakterem se podobají malbě i grafice. Jsou vytvořené kombinovanou technikou, uhlím a perem. Mádl také ztvárnil lavírované kresby tuší, brkem, rákosem a mořidlem. Kresba byla nejen jeho velmi oblíbenou technikou, ale i důležitým prvkem pro téměř všechna jeho díla. Rozkreslil si na plátně námět, který posléze koloroval.

Mádl se v malbě se zaměřil na volné obrazy různých témat a v grafice a kresbě tvořil cykly. Věnoval se také knižním ilustracím. Vytvářel volné grafické listy, drobnou grafiku, pozvánky, novoročenky a ex libris. Některou grafiku si sám tisknul, měl litografický tiskařský lis. Mnoho maleb a grafických cyklů zachycují jeho kraj a město Pelhřimov, Prahu, Humpolec, Třebíč, Znojmo, Litomyšl, Poličku, Moravskou Třebovou, Olomouc a Prostějov, který zobrazil ve více než 40 grafických listech.⁷⁵

3.1 Raná tvorba a díla padesátých let 20. století

3.1.1. *Zátiší inspirovaná holandskými mistry 17. století*

Již před nástupem na Akademii výtvarných umění vytvořil Mádl zátiší, která měla velký umělecký potenciál a byla projevem malířova vrozeného talentu. V raných

⁷⁵ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1), s. 6.

malbách byl ovlivněn holandskými mistry 17. století. Sám přiznal, že ho umění starých mistrů přitahovalo, a to i prostředím, ve kterém žili a které Mádlovi připomínalo malé zapadlé město (Pelhřimov) jeho mládí.⁷⁶ Již v roce 1949 mladý Mádlo namaloval několik zátiší, provedených realistickou akademickou malbou po vzoru holandských barokních malířů: např. *Zátiší s rybou*, *Zátiší s broskvemi* nebo *Zátiší s rakem*. Nejprve maloval zátiší ryby a sám byl překvapený, že jeho zátiší vypadá jako by je maloval barokní malíř.⁷⁷ V zápalu jakéhosi uhrančivého vnitřního pnutí byl najednou mladý malíř schopen téměř věrně napodobit starého mistra zátiší. Takové vysvětlení je možné, protože zátiší holandského typu se mu již nikdy nepovedla znovu namalovat tak jako v roce 1949. Lze to chápat jako velký dar uměleckého nadání, když ještě neškolený chlapec dokázal velmi obratně zvládnout akademický styl malby.

V *Zátiší s rybou* [Obr. 10] se spojila ušlechtilá malba se zájmem o tradiční holandské zátiší, do kterého Mádlo vnesl nadčasovost. Diagonální kompozice, nadhled a dramatické osvětlení, provedené v duchu tradičního šerosvitu, z kterého zátiší ryby vystupuje do popředí, vnesly do obrazu napětí a silný umělecký účinek. Barevnost je laděna do tmavých tlumených tónů ve stínech a zářivých odlesků ve světlých částech obrazu, zvláště na břicho ryby, dosáhlo se tím vydařením kontrastu objemu tvarů. Linie jsou definovány barvou. Ryba je ztvárněna realisticky s detailním propracováním. Tímto dílem Mádlo prokázal svůj talent.

V zátiší lze spatřit vliv například holandského barokního malíře Willema Claesze Hedy, v *Zátiší se snídaní* [Obr. 11], komponovaném z nadhledu, v kterém se nachází ryba na podnose. Dynamická kompozice je řešena diagonálně podobně jako u Mádla. Heda zobrazil mnoho nádobí a dalších rekvizit na rozdíl od Mádla, který se soustředil pouze na zobrazení jediného objektu zátiší, na rybu na podnose. Heda ponechal prázdné místo v pozadí pro směřování světla svrchu a zesílení šerosvitu. Zátiší ladil do převládajícího zeleno-šedo-hnědého tónu. Toto barevné provedení je typické pro zátiší oblasti Haarlem 20.–40. let 17. století.⁷⁸ Těmito odstíny dokázali holandští mistři vymalovat různé předměty od cínového nádobí, sklenic po přírodniny. Mádlo také nechal pozadí prázdné a vymaloval ho tmavými barvami, aby ryba vystoupila do popředí. Nemaloval ale ve zmíněném typickém barevném podání jako holandští malíři zátiší. Svoje zátiší Mádlo

⁷⁶ Josef Dorničák, Maluje především příjemné věci, *Moravské noviny* I, 2001, č. 217, 17. 9., s. 6.

⁷⁷ Viz Hrabica (pozn. 6).

⁷⁸ Kira van Lilová, Malířství 17. století v Nizozemí, Německu a Anglii, in: Rolf Toman (red.), *Baroko. Architektura, sochařství, malířství*, Praha 2007, s. 469.

provedl zářivějšími odstíny žluté, zelené a hnědé barvy. Namaloval rybu i podnos v této barevné škále a popřel tím rozdíly mezi materiály, stejně jako holandští mistři.

Proč si Mádlo vybral zrovna zátiší ryby? Mohlo to být z malířova zájmu o zvířata, která byla jeho prvními náměty zobrazení. Ryba má také velmi silný duchovní význam. Jiří Mádlo byl věřící člověk, a proto zátiší ryby může odkazovat ke křesťanství jako symbolu Krista. Ryba je na obraze rozřízlá a vytéká z ní čerstvá krev. Mohlo by to symbolizovat prolití krve Spasitele a spasení lidí. Ryba je servírována na cínovém podnose a dynamickým posunem z talíře se přímo nabízí divákovi. Dojem podporuje i zobrazení z nadhledu, aby byla ryba dobře vidět. Jiří Mádlo byl zastáncem křesťanských principů. Holandští barokní malíři často vytvářeli zátiší s alegorickým nebo křesťanským poselstvím, například s motivem mučednické smrti a vzkříšení.⁷⁹

Ryba nebo vodní živočichové byli často zpodobňováni v holandském zátiší 17. století. To mohlo mít především vliv na Mádla. Například proto, že tato zátiší jsou zobrazována realisticky až naturalisticky, se zájmem o detail a dramatické nasvícení, stejně jako u Mádla. Důležitým faktorem je také to, že holandská zátiší jsou většinou menšího formátu, aby vhodně zdobila osobní interiér. To může dokládat, že se malířským mistrům chtěl vyrovnat. Mádlova zátiší mají také drobnou velikost a byla cíleně vytvořena pro osobní atmosféru rodinného domu. Zátiší nebyla prezentována na výstavách, jsou velmi intimního charakteru. Tato díla by ale vystavena být měla, protože nabízí nový pohled na Mádlovo umění a z uměleckého hlediska ho řadí mezi vynikající malíře.

Zátiší s rakem [Obr. 12] je propracovaná realistická studie zvířete velmi drobného formátu. Rak je proveden plasticky v jemných přechodech odstínu karmín s kontrastem bílého talíře, na kterém je položen. Tímto námětem se Mádlo také připodobnil k holandským mistrům, kteří tato nebo podobná zvířata často zpodobňovali. Například Jan Davidsz de Heem: *Zátiší s humrem* [Obr. 13], ve kterém tvůrce zátiší zobrazil hlavní motiv korýše, podobně jako Mádlo, v kontrastu červeného povrchu těla zvířete a bílé látky, na které humr vyniká. Mádlo zvolil také barevné provedení v převládajících žlutohnědých odstínech. Do zátiší nepřidal další předměty. Humři, ústřice a další vzácné lahůdky ztvárňované v holandských zátiších znamenaly přepych a pomíjivost života.⁸⁰

⁷⁹ James Hall, *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*, Praha 1991, s. 497.

⁸⁰ Kira van Lilová, *Malířství 17. století* (pozn. 78), s. 474.

V *Zátiší s ovocem a humrem* [Obr. 14], od zmíněného holandského malíře jsou humři a mušle, kteří zastupují dočasný svět v konfrontaci s hrozny vína a broskvemi, které mají symbolickou funkci věčného života. Vinná réva je motiv eucharistie. Broskev znamená pravdu.⁸¹ Broskve si vybral do svého *Zátiší s broskvemi* [Obr. 15] také Jiří Mádl a mohly by mít také symbolický význam, který malíř zvýraznil vlašskými ořechy a pohárem vína, křesťanskými atributy. Podobná trychtýřovitá sklenka s vínem je také na zátiší J. D. de Heema. To jistě není náhodné a lze v tom hledat inspiraci pro Mádlu.

Zátiší broskví je provedeno s velkou citlivostí a nesporným uměleckým nadáním. Je to vynikající nápodoba klasického holandského zátiší na principu mistrného šerosvitu a bravurně zvládnuté techniky malby. Struktura broskví je přesně zachycena tlumenými barevnými tóny od žluté po červenou. Broskve se lesknou jemným mihotavým světlem modelujícím objem. Skořápka ořechu je zachycena s důrazem na detail. Sklenka symbolicky doplňuje motiv.

Podobnost v přístupu k námětu a výtvarné formě shledávám u Abrahama Brueghela v *Zátiší s hrozny a broskvemi* [Obr. 16], zejména ve výrazném šerosvitném provedení, ze kterého vystupují zářivé broskve do popředí. Mádlovo barevné provedení broskví je oproti tomu tlumenější, ale ovoce také dobře vyniká. Hroznové víno symbolizuje krev Krista a s motivem broskví odkazuje k náboženské víře a pravdě.

3.1.2. Československý socialistický realismus

Vlivem Akademie výtvarných umění, která formovala budoucí umělce, se výtvarný styl Jiřího Mádlu proměnil. Před nástupem na vysokou školu se Mádl projevoval jako kvalitní malíř klasických realistických tendencí. Měl perfektně zvládnutý styl akademické malby, to dokládají jeho výše uvedená raná díla (zejména *Zátiší s rybou* a *Zátiší s broskvemi*, popřípadě i *Vlastní podobizna*). Po vstupu do svazu na konci 50. let se stal oficiálním umělcem 2. poloviny 20. století v socialistickém Československu a začal plnit zakázky, které vyžadovaly zpracování ve stylu socialistického umění, vycházejícího ze socialistického realismu 50. let, který byl nástrojem k prosazování politické moci v umění.

⁸¹ Viz Hall (pozn. 79), s. 85.

Podle Terezie Petiškové je socialistický realismus termín pro díla politického námětu, zpracovaná realistickým pojetím.⁸² Výtvarný projev tohoto stylu byl odkazován na sovětského ideologa Andreje Alexandroviče Ždanova. Hlavní znaky byly ve vykreslení postav představujících třídní zařazení, dále uměním budovat socialismus a snažit se o to, aby díla zlidověla a byla srozumitelná pro všechny.⁸³ Obrazy měly být také především výchovné a pozitivní, aby přesvědčily masu lidí.⁸⁴ Malíř Mádlo to splňoval. Reagoval na aktuální politická témata a zároveň měl svoje vlastní vize, které sledovaly poetickou stránku každodenního života a světa jako zdroje pro nevyčerpatelné nejrůznější krajinné a jiné motivy. Mádlo se projevoval realistickou formou, která se postupně zjednodušovala vlivem moderních směrů.

Socialistický realismus se v Československu zavedl po roce 1948 podle stalinského modelu.⁸⁵ V 50. letech představoval oficiální, státní výtvarnou kulturu.⁸⁶ V malířství se projevoval v duchu sovětského realismu po vzoru hlavních představitelů (Alexandr Gerasimov, Alexandr Dejneka, Arkadij Plastov a další), tak i modernistickým přístupem.⁸⁷ Cílem bylo hledání srozumitelné podoby pro nejširší vrstvy lidí. Jaká ale měla forma zobrazení být? To nebylo přesně definováno. Umělci byli nuceni vyhovět požadavkům, ale nevěděli si příliš rady s formou svých děl, tudíž o jejich díla neměli příliš zájem soukromí sběratelé.⁸⁸ Někteří výtvarníci ke svým obrazům zaujali poněkud ironický postoj.⁸⁹ To je možný případ i Jiřího Mádra, který tvořil tak, aby získal zakázky a stejně jako ostatní umělci se musel podvolit ideologii režimu, protože téměř jediným objednavatelem byly státní veřejné instituce.⁹⁰

Podoba děl vycházela z realistické formy akademismu, jiná hledala cestu v modernistických tendencích. Výsledkem byla šedost, nevýraznost a fádnost většiny výtvarných děl.⁹¹ Výjimku tvořila díla hlavních představitelů socialistického realismu

⁸² Francesco Augusto Razzeto – Ottaviano Maria Razetto – Terezie Petišková et al., *Socialistický realismus Československo 1948–1989*, Praha 2008, s. 15.

⁸³ Viz Knapík – Franc et al. (pozn. 27), s. 841.

⁸⁴ Viz Knapík (pozn. 28), s. 34–35.

⁸⁵ Tereza Petišková, *Oficiální umění padesátých let*, in: in: Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění (V) 1939–1958*, Praha 2005, s. 341–342.

⁸⁶ *Ibidem*.

⁸⁷ *Ibidem*.

⁸⁸ Pavel Halík, *Padesátá léta*, in: Švácha – Platovská (pozn. 85), s. 288–289.

⁸⁹ *Ibidem*, s. 289.

⁹⁰ *Ibidem*, s. 288.

⁹¹ Tereza Petišková, *Československý realismus 1948–1958* (kat. výst.), Praha 2002, s. 35. s. 10.

(například Jan Čumpelík, Alena Čermáková, Jaromír Schoř, Vladimír Stříbrný), která byla zpracovaná kvalitně, realistickým provedením.

3.1.3. Lidé z Vysočiny

Po celou dobu studia Mádlo se zájmem kreslil nejraději staré lidi z domova důchodců, ze svého okolí i z okruhu své rodiny. Portrét si již tehdy vybral jako stěžejní téma. Používal ke svému vyjádření nejčastěji jemný uhel a ostrou linii pera. Pro Jiřího Mádla byla důležitá kresba. Kresebná složka byla základem pro jeho obrazy. Nejčastěji kresbou studoval portréty a krajinu.

Již před rokem 1950 se Mádlo zaměřoval na portréty starých osob (*Prababička Marie Skálová*) a výjevy z prostředí vesnických dílen, kterým se následně věnoval na Akademii výtvarných umění. Kresbu uhlem *Tkalcovská dílna* [Obr. 17] z roku 1950 koupilo pelhřimovské muzeum po roce 1958. Realistickou formou a obsahem lze dílo zařadit do umírněného socialistického realismu 50. let. Zachycuje prostředí tkalcové dílny a muže pracujícího u tkalcovského stroje. Mádlo svým dílem prezentuje dělnickou třídu. Kresbu hodnotím po technické stránce jako zdařilou. Světlo do místnosti proniká velkým oknem, které osvětluje i tvář tkalce. Perspektivou je provedena hloubka prostoru.

Výjevy z pracovního života socialistického lidu byly ve své době žádané. Měly výchovný charakter. Příkladem zobrazení dělníků při práci je olejomalba *Koželuhové* (1950) [Obr. 18] od Karla Hofmana, která mohla být inspirací pro Jiřího Mádla. Především v perspektivně zachyceném prostředí, prosvětleném okny. Dělníci jsou na obraze zcela zaujati svou prací a divákovi nevěnují pozornost, stejně jako na kresbě Mádla.

Prvním uměleckým souborem byl cyklus kombinovaných kreseb uhlem a perem *Lidé z Vysočiny*, z let 1955–1958, které vznikly jako diplomová práce na AVU. Toto první velké Mádlovo dílo bylo provedené v umírněném realistickém stylu. Kresby jsou důkladně ztvárněny výraznými liniemi a bystré oko kreslířovo v nich zachytilo charakterovou stránku portrétované osoby. Jsou to sociální portréty jedinců ze střední třídy. Portrétní tvorba byla jedním z hlavních témat socialistického realismu 50. let,

měla se zaměřovat na současného člověka a jeho zobrazení při veřejném jednání i v osobním ústraní.⁹²

Mádlo vykreslil portréty starých lidí z Vysočiny a domova důchodců prosečského zámku v široké škále různých typů, rysů tváře, charakterů, např. tkalce Vovse, kameníka Šťovička ze Skutče, hluchoněmého starce, tetu z Vokova nebo hlídače koní ze Slatiňan. Tyto postavy z vesnic byly doplněny o lidi z Pelhřimova, ševce u verpánku, zahradníka Hadravu a dělníky z kartáčovny a další.⁹³

Proč byly portréty dělníků v socialistickém realismu 50. let tak důležité? Odpověď nabízí Jiří Knapík, který říká, že umělec byl pouhým zprostředkovatelem výtvarného díla pro pracující třídu, nezaznamenával nikoli svoje vlastní pocity, ale měl prostřednictvím dělníka vyzdvihnout „vyšší zájmy pracujícího lidu.“⁹⁴ Dělník byl v třídní společnosti nejen symbolem práce, ale především nositelem pozitivního pracovního nasazení. Díla ho neukazovala jako zmoženého, unaveného prací, ale jako sebejistého, aktivního člověka.⁹⁵ To byl ten optimismus, který musel z děl vyzařovat a který se měl předat divákovi. Mádlo zobrazoval dělníky zamyšlené i sebevědomé, byl propagátorem socialistické myšlenky, vycházející z víry v lepší, socialistickou budoucnost. Rozměrné kresby pracujících lidí měly, podle mého názoru, ambici přetrvat a oslovit, co nejširší masu lidí.

V roce 1959 byly dvě kresby (*V tkalcovně u Vousů*, *Hluchoněmý*) z tohoto cyklu koupeny Oblastní galerií Vysočiny v Jihlavě. Obě kresby jsou paspartované, zasklené a zarámované. Podle archivních materiálů galerie byly tyto kresby zakoupeny s dalšími 56 díly za cenu 54 300 Kčs dne 23. 3. 1959 pravděpodobně od podniku ČFVU Dílo, protože v tehdejší době se přímo od umělců nenakupovalo.⁹⁶

V tkalcovně u Vousů (1957) [Obr. 19], vytvořená uhlem, perem, tuší a tužkou na přírodním papíře. Zachycuje postavu při tkaní, podobně jako na kresbě tkalcovské dílky z roku 1950. Plasticitu má pouze postava a část tkalcovského stroje. Prostředí a hloubka prostoru jsou pouze naznačené. Mádlovi šlo především o to, vystihnout tkalce při práci. Prostor ho už tolik nezajímal. Kresba byla prezentována v roce

⁹² Petišková, *Oficiální umění* (pozn. 85), s. 357.

⁹³ Viz Stehlík (pozn. 8).

⁹⁴ Jiří Knapík, *Únor a kultura. Sovětizace české kultury 1948–1950*, Praha 2004, s. 107–108.

⁹⁵ Viz Petišková (pozn. 91), s. 78.

⁹⁶ Informace na základě dokumentace galerie poskytla Alena Uxová, správce sbírek Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě.

2001 na výstavě Jiřího Mádla, Pelhřimov – město a lidé v pelhřimovském muzeu. Na druhé straně obrazu je na štítku napsáno: „*Umělecká soutěž k 15. výročí zrodu Lidové demokratické republiky ČSR.*“ Sociální téma vyhovovalo prezentaci státu v socialistické soutěži.

Hluchoněmý (1958) [Obr. 20] je kresba uhlím, perem a tuší na tónovaném papíře. Kresba je velmi kontrastní, objem je naznačen. Stínování je provedeno šrafováním. V tváři je zachycen posmutnělý výraz člověka smířeného se svým osudem. Je dobře vystižen charakter, v tom je Mádl mistr. Dílo je zachovalé, bez poškození. Kresba byla prezentována také na výstavě Jiřího Mádla v Pelhřimově v roce 2001.

Za nejvýznamnějšího představitele socialistického realismu je považován Jan Čumpelík, žák Vratislava Nechleby. Patřil do okruhu umělců tzv. sorely, socialistického realismu v Československu v 50. letech. Jeho obraz *Na úsvitu únorového dne* (1950) [Obr. 21] je revoluční propagandistické monumentální dílo. Hlavní postavou je dělník, hledící na továrnu. Obraz je založen na kontrastech světla a stínů. Důležitou roli hraje světelná atmosféra. Světlo ozařuje tvář dělníka a vystihuje nového člověka, národního hrdinu soudobé společnosti. Mádl revoluční díla netvořil. Jeho zájem o dělníka, byl zájemem o obyčejného člověka, nikoli o levicového revolucionáře, který „mění svět k lepšímu.“ V tom se Mádl liší od Čumpelíka, který svým dílem dokázal velmi rafinovaně vzkázat široké veřejnosti národní revoluční poselství a ovládnout tak myšlení lidí. Čumpelík byl jediný, kdo rozvíjel typ heroického socialistického realismu.

Mezi další oficiální umělce 50. let zobrazující portréty lidí dělnické třídy, patří například Bedřich Svoboda, žák malíře Vratislava Nechleby. Svoboda je také představitel akademické realistické malby jako Čumpelík. Obraz *Družstevnice* (1951) [Obr. 22] se vyznačuje vyváženou kompozicí, vynikajícím kresebným podáním a tlumeným koloritem. Určitý vzor shledávám v jemném pohnutí mysli, který koresponduje s psychologickým výrazem tváře některých Mádlových portrétů (např. *Tkadlec Voves*) [Obr. 23]. Vychází to z ustálených pravidel pro zobrazování portrétů, zejména významných politických osob a národních revolucionářů, kteří měli být vystiženi v okamžiku rozjímání, přemýšlení a porozumění.⁹⁷ Mádl stejně jako ostatní umělci, zřejmě sledoval zavedené způsoby zobrazení, v provedení se mohl inspirovat u těchto

⁹⁷ Viz Petišková (pozn. 91), s. 35.

vybraných významných představitelů socialistického realismu. Mádlo ale vystihl i individualitu bez hrané pózy.

Další významnější malíř socialistického realismu, Martin Sladký, se také zabýval portrétováním pracujícího lidu. Srovnám přístup tohoto umělce s Mádlem. Příkladem může být *Portrét zemědělce* [Obr. 24], který Sladký zpracoval realistickou malbou. V soustředěnosti tváře zemědělce, který je zamyšlen a hledí do budoucnosti, shledávám podobnost s mírným a vyrovnaným portrétem *Kamenika Šťovička* [Obr. 25] od Mádla, jehož pohled je zahleděn také mimo diváka. Celá postava má plasticitu a je vykreslena i hloubka prostoru. Portrét je proveden realistickou kresbou s důrazem na detail. Prostředí je nekonkrétní stejně jako na obraze Sladkého. *Portrét zemědělce* vykazuje idealizovanou podobu socialistického dělníka. Mádlo zobrazil do určité míry neidealizovaného, především konkrétního muže, kterého znal. Snažil se své portréty, co nejvíce zlidštit, proto je zachycoval s důrazem na psychickou stránku.

3.2. Díla šedesátých a sedmdesátých let 20. století

V 60. a 70. letech se začal malířský a kreslířský projev malíře Mádla měnit, více zjednodušovat a znejasňovat. Mohlo to být dáno tím, že výtvarná forma oficiálního socialistického umění stále nebyla konkrétně určena. Především po okupaci roku 1968 se v oficiální československé výtvarné sféře mocensky požadoval návrat k idealistickému stavu 50. let.⁹⁸ Obnovila se ideologie kultury a v umění se opět silně prosazovaly prvky socialistického realismu, ale jeho forma nebyla již tak popisná, ani příliš výrazná.⁹⁹ Díla bez výrazného uměleckého projevu byla zapříčiněna především tím, že umělci ztratili horlivost a naději v socialistickou budoucnost.¹⁰⁰ Výsledkem byla schizofrenní situace osobního a veřejného života.¹⁰¹

To je případ i Jiřího Mádla, který nejraději pracoval sám ve svém ateliéru nebo v plenéru. Obklopoval se rád rodinou a zejména svými přáteli. Pracoval na svých dílech za účelem prodeje. Jedním z důvodů svazového uměleckého života bylo právě hmotné zaopatření výtvarníků.¹⁰² Svaz nabízel možnost prosazení i průměrným výtvarníkům,¹⁰³

⁹⁸ Tereza Petišková, *Oficiální umění sedmdesátých a osmdesátých let*, in: Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění VI/1. 1958–2000*, Praha 2007, s. 447.

⁹⁹ *Ibidem*.

¹⁰⁰ *Ibidem*.

¹⁰¹ Jiří Šetlík, *Léta sedmdesátá a osmdesátá*, in: Švácha–Platovská (pozn. 98), s. 369.

¹⁰² Petišková, *Oficiální umění* (pozn. 85), s. 346.

¹⁰³ *Ibidem*.

kterým Mádlo byl. Pracoval uvolněným rukopisem, který se projevoval zjednodušenou realistickou formou.

Změna Mádlova projevu byla definována takto: „*Později poučen tradicí zejména našeho umění si našel vlastní malířský výraz spojující koloristické cítění ze zkušenosti grafika.*“¹⁰⁴ K názoru, že si malíř našel zcela vlastní umělecký výraz, se úplně nepřikláním, protože tvorba Jiřího Mádla byla specifická pro dobu, ve které žil a tvořil. Tempo a směr výtvarné kultury udával režim a jeho oficiální umění, ve kterém se realistický výraz uvolnil a měnil k tradičnímu a expresivnímu směřování.¹⁰⁵ Malíř Mádlo vnímal vzory evropských moderních směrů i českého tradičního malířství. Podobně jako u Mádla, převládaly v oficiálním výtvarném umění nad ideologickými tématy, témata apolitická – motivy z osobního života, krajinomalby nebo zátiší.¹⁰⁶

Postupně Mádlo v malbě mířil k impresionismu a expresionismu. Mnozí umělci uvolnili svou realistickou malbu impresionistickým projevem (například Adolf Zábanský, Richard Wiesner, Vladimír Šolta).¹⁰⁷ Předpoklady lze hledat v 50. letech, kdy se v realistickém malířství objevuje, podle Vojtěcha Lahody tzv. „*socialistický vitalismus.*“¹⁰⁸ Projevoval se obnovenou zálibou o impresionismus, který byl jediným přijatelným kapitalistickým stylem.¹⁰⁹ Umělci chtěli zobrazit všední realitu bez politických prvků, a proto většinou opustili popisný realismus a tíhli k modernistické malbě.¹¹⁰ Výrazný byl v tomto přístupu Antonín Pelc již v 2. polovině 50. let, například svými žánrovými obrazy *Pradlena* nebo *Čtenářka*, ztvárněné uvolněnou realistickou podobou se silnou obrysovou linií a fauvistickou syrovou barevností.¹¹¹ V těchto malbách je určitá lyričnost, intimita a optimismus všedních dnů, které se lépe vyjadřují uvolněným malířským rukopisem modernistických tendencí než popisným konzervativním realismem.

¹⁰⁴ Viz Jiří Mádlo (pozn. 43). Definice je uvedena na oficiálních internetových stránkách Jiřího Mádla. Není pod ní podepsaný žádný autor.

¹⁰⁵ Petišková, *Oficiální umění* (pozn. 98).

¹⁰⁶ *Ibidem.*

¹⁰⁷ *Ibidem.*

¹⁰⁸ Vojtěch Lahoda, *Plíživý modernismus a socialistické umění 1948–1958*, in: Švácha – Platovská (pozn. 98), s. 373.

¹⁰⁹ *Ibidem.*

¹¹⁰ Tomáš Winter, 1952–1967, in: Anna Pravdová – Tomáš Winter (edd.), *Señorita Franco a Krvavý pes. Malíř, karikaturista a ilustrátor Antonín Pelc*, Praha 2015, s. 310–311.

¹¹¹ *Ibidem.*

Důvodem uvolnění realistické malby, také může být, že moderní směry byly násilně přerušeny socialistickým realismem a postupně se začal opět obnovovat jejich vývoj.¹¹² Modernismus se skrytě v oficiálním umění toleroval, když obsah děl souzněl se socialistickou uvědomělostí.¹¹³ Kladně byl vnímán Emil Filla, Ludvík Kuba, Vincenc Beneš a jiní umělci.¹¹⁴ Podobně i zmíněná malba *Čtenářka* nebo *Duo (Hodina hudby)* od Pelce splňovaly vhodný obsah děl v socialistickém umění. Při volnočasové aktivitě si dělnická třída odpočinula, aby byla dobře připravená na práci.¹¹⁵

Jiní malíři zachycovali zejména krajinu a pro vystižení bezprostředních emocí malířům vyhovovalo impresionistické pojetí více než realistická forma. Touto cestou se vydal i Vlastimil Rada, Mádlův učitel, jehož impresionisticky laděné krajiny byly pro socialistické umění příznačné, protože obsahovali i určitou melancholii Chittussiho krajinomaleb.¹¹⁶ V oficiálním malířství měly být zahrnuty i tradiční prvky realistické malby 19. století. Rada je značně shodný s Mádlem, který do svých krajinomaleb zakomponoval nostalgii, zejména v zimních krajinách. Melancholie se do Mádlových děl dostala i tragickým osobním zážitkem, když nešťastně zahynul malířův otec.

3.2.1. Oficiální ideologické portréty

Po celou dobu své kariéry se Jiří Mádl věnoval velkému množství portrétů a lze na nich sledovat vývoj tvorby. Od raných zdařilých po postupné kolísání kvality.

Mádl se zabýval na začátku své kariéry v 60. letech ideově zaměřenými portréty, provedenými zvolněnou realistickou formou. V cyklu olejomalb zpodobnil na zakázku pro tehdejší Městský národní výbor v Pelhřimově několik oficiálních portrétů. V roce 1966 Mádl portrétoval Václava Harudu [Obr. 26], tehdejšího předsedu Městského národního výboru v Pelhřimově. Portrét je dnes uložen ve sbírce Muzea Vysočiny Pelhřimov. Rozměrný *Portrét předsedy Městského národního výboru v Pelhřimově Ing. Jana Plachého* [Obr. 27] byl podle dokumentace Muzea Vysočiny Pelhřimov ve zlatém rámu a nejspíš byl pověšen na Městském národním výboru.¹¹⁷ V roce 1989 byl umístěn do pelhřimovského muzea. Portréty se vyznačují realistickou malbou

¹¹² Ibidem.

¹¹³ Lahoda, Plíživý modernismus (pozn. 108), s. 371.

¹¹⁴ Ibidem, s. 375.

¹¹⁵ Viz Knapík (pozn. 94), s. 310.

¹¹⁶ Lahoda, Plíživý modernismus (pozn. 108), s. 375.

¹¹⁷ Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p. o., katalogizační karta sbírkového předmětu č.: 35/1990.

s mírnou expresivní stylizací. Podobizny jsou idealizované podle socialistické ideologie, vyjadřují vážnost zobrazené osoby.

Oficiální portrétní zobrazení státníků a jiných významných osob bylo důležité pro socialistický realismus 50. let, vyjadřovalo idealizované a výchovné sdělení zobrazených osob.¹¹⁸ Významnými umělci, zabývající se portréty státníků, jiných důležitých osob a historickými událostmi, byli například Max Švabinský, Vratislav Nechleba, Jan Čumpelík.

Oproti výrazným osobnostem oficiálního výtvarného umění v Československu, kteří tvořili významná díla, Jiří Mádlo takové ambice neměl. Vysoce idealistické a propagandistické zájmy socialistické společnosti ho příliš nezajímaly. Proto ani neusiloval o zobrazování národních historických témat a portrétů hlavních sovětských a jiných politických představitelů jako Čumpelík a ostatní významní umělci. Mádlo k tomu neměl ani umělecké předpoklady. Jeho nevýrazný výtvarný projev odpovídal poptávce výtvarníkům nižší umělecké úrovně.

Starší uznávaní umělci Max Švabinský, Václav Rabas, Vratislav Nechleba a další, portrétovali významné státní osobnosti, protože režim od nich požadoval loajalitu.¹¹⁹ Max Švabinský nakreslil uhlem *Portrét Julia Fučíka* (1950) [Obr. 28]. Portrét je proveden klasickým realistickým stylem. Malíř patřil k tradici konzervativní realistické malby.¹²⁰ Shodnost Švabinského a Mádla je například v kresebné technice. Jiří Mádlo také kreslil portréty v 50. letech uhlem, v tom je podobnost přístupu s Maxem Švabinským. Mádlo vykreslil portréty starých lidí (*Lidé z Vysočiny*) realistickým umírněným přístupem, vystihl povahu smutnými i klidnými výrazy ve tváři. Švabinský zobrazil ideální portrét mladého národního hrdiny s ušlechtilým výrazem a také v klidném rozpoložení myslí portrétovaného. Pro vliv Švabinského na Mádla, mluví také skutečnost, že Mádlo Švabinského velice uznával a často o něm mluvil mezi přáteli: „*Pro malíře je velmi důležité, aby se po celou dobu v průběhu realizace svého díla udržoval v tvůrčím zaujetí. Dokonale tento stav ovládal Max Švabinský.*“¹²¹

¹¹⁸ Viz Petišková (pozn. 91), s. 35.

¹¹⁹ Viz Halík, Padesátá léta (pozn. 88), s. 288.

¹²⁰ Petišková, Oficiální umění (pozn. 85), s. 343–344.

¹²¹ Viz Hrabica (pozn. 6).

Další z umělců, kdo se věnoval oficiálním portrétům, byl Vratislav Nechleba. Portrétoval komunistické politické představitele Klementa Gottwalda a Antonína Zápotockého [Obr. 29]. Tyto portréty se vyznačují realistickou až naturalistickou malbou, z důvodu důstojného a seriózního představení významné státní osoby. Divák má pocit, že se dívá na skutečného člověka, nejen na jeho obraz a že je v jeho bezprostředním kontaktu. Význam je v co nejpřesvědčivějším zprostředkování politika pro nejširší vrstvy lidí. Mádlovy oficiální portréty starostů nevykazují takové přesvědčivé podání jako Nechlebovy podobizny, právě proto, že Mádlo nemaloval hyperrealistickou malbou.

Jan Čumpelík patřil k vrcholu socialistického realismu. Namaloval s kolektivem autorů klíčové dílo *Díkůvzdání československého lidu generalissimu J. V. Stalinovi* [Obr. 30], které bylo nejmonumentálnějším plátnem socialistického realismu. Na výšku mělo téměř 9 metrů. Obraz se nedochoval. Stalin stojí uprostřed plátna v bílém oblečení a je obklopen davy lidí. Proč je chápán jako bůh? Náboženství v minulém režimu nebylo podporováno. Kompozice obrazu je nelogická. Kde se děj odehrává? Prostředí je iluzivní. Čumpelík byl kritizován, že scéna obrazu není realistická. Malíř připodobnil komunismus ke křesťanství. Důvod lze hledat v tom, že Čumpelík před válkou tvořil novobarokní oltářní malby.¹²²

Čumpelíkovo dílo je výsledkem rafinovaného projevu, zvláštní scéna obrazu vzbuzuje úžas. Mádlo do svých děl nekládal symbolický záměr. Témata, kterým se věnoval, to nevyžadovala. Nevyjadřovala historický a národní hrdinský charakter, na který je potřeba zajímavě upozornit, aby diváka ohromil a vtáhl do děje. Mádlo zobrazoval náměty ze života prostého lidu, nikoli ideální heroický svět. Idealizované portréty maloval, pokud šlo o oficiální portréty. Soukromé, rodinné a portréty přátel Mádlo prováděl neidealisticky a vždy se snažil o vystižení nejen vnější podoby, ale zejména vnitřní.

3.2.2. Portréty ze soukromého života

Mádlo se zabýval rodinnými portréty. V letech 1958–1959 namaloval portréty svých rodičů. Charakterem výrazu ještě uplatňují Mádlov styl rané realistické tvorby, ale postupně se již přikloňují k novému expresivně zjednodušenému výrazu. Portréty rodičů se vyznačují sevřenou kompozicí, jsou provedeny v detailu se zaměřením na bustu.

¹²² Viz F. A. Razzeto – O. M. Razzeto – Petišková (pozn. 82), s. 18.

Podobně i portréty *Bratra Karla* (1958) [Obr. 31] a *Vojtiška* (1961) jsou namalovány po ramena s jednobarevným pozadím. Tyto portréty jsou vytvořeny barevnými plochami bez výrazných obrysových linií. Je tak zachována čistota provedení a rysy obličejů vyjadřují nejen podobu, ale i povahu a charakter portrétované osoby. *Podobizna mé ženy* (1973) je provedena stále ještě v umírněnějším výrazu bez výrazné stylizace. Velmi citlivě zachytil věrnou podobu své ženy.

Pozdější portréty Mádlo ztvárnil s širším záběrem na polopostavu nebo celou postavu. Malba pastelem *Dcera Helenka* (1979) [Obr. 32] je ukázka proměny ve výrazu Jiřího Mádlů. Zaměřil se na postavu vsedě a do portrétu zahrnul i naznačené pozadí s květinovým zátiším. V pohledu zobrazené osoby je znatelné soustředění, charakterizuje osobnost. Malba je provedena rychlými expresivními liniemi, bez plasticity figury a hloubky prostoru. Portrét vlastní Ministerstvo kultury ČR, byl zakoupen na některé z Mádlových výstav, v době vzniku obrazu. Tehdejší zástupci Ministerstva kultury měli přehled o výstavách oficiálních umělců, navštěvovali je a pokud je nějaké dílo zaujalo, koupili ho. Mádlo musel provést repliku, protože portrét již patřil jeho dceři.

Různé portréty z osobního života maloval také například Jiří Peca. Jeho výtvarný jazyk je výrazného expresivního působení a vykazuje známky osobitého provedení. Pecovy díla mají hloubku prostoru založenou na kontrastech barevných ploch (*Pražské mládí*) [Obr. 33]. Portréty mají i kubistický charakter. Různě nepřirozené části těla, malované i z různých úhlů, nejspíš odrážejí různorodé osobnosti portrétovaných osob. Spatřuji význam v tom, že kubisticko-expresionistické prvky malíř ve svých dílech aplikoval zcela záměrně a cíleně pro vystižení podoby, emoce, charakteru osob, které zveličoval malířským nadneseným expresivním působením. Kdežto zmíněný Mádlov portrét *Dcera Helenka* je značně nepropracovaný, má výstižnou expresivní zkratku ve tváři pro zachycení jedinečného okamžiku duševního rozpoložení, postava je ztvárněna velmi skicovitě, rychlými tahy.

V oficiální scéně se prosadili další umělci, kteří zpodobňovali expresivně realistické portréty, například Jiří Anderle, Michael Rittstein a František Ronovský.¹²³ Figurální obrazy těchto umělců obsahují prvky existencialismu. Tito malíři tvořili velmi kvalitní

¹²³ Petišková, *Oficiální umění* (pozn. 98), s. 454.

soudová umělecká díla, vycházející z podnětů nové figurace na konci 60. let.¹²⁴ Prvky oficiální a neoficiální tvorby se značně prolínaly.

3.2.3. Městská krajina a krajinomalba

V mnoha svých malbách Mádlo zachytil zejména svůj kraj a město Pelhřimov. Jeho obrazy z 60. let s námětem městského prostředí jsou provedeny pod vlivem impresionismu a expresionismu. Zobrazují zákoutí Pelhřimova v sytých jasných barvách, například *U kostela* (1965) a *Děkanství* (1967), kde je hlavní důraz kladen na světlo a jeho zachycení v prchavých okamžicích po vzoru impresionismu. Malíř sám prohlásil, že „*impresionismus se k jeho tvorbě nejlépe hodí.*“¹²⁵ Inspiraci také hledal u českých krajinářů, především u Antonína Slavíčka.¹²⁶ Zajímalo ho světelné působení. Doplnil barevnou skladbu obrazu různými kresebnými nepravidelnými liniemi.

V roce 1965 Mádlo nakreslil barevným pastelem *Nokturno I. a II.* První obraz zachycuje noční město Pelhřimov s kostelem sv. Víta. *Nokturno II* [Obr. 34] symbolizuje strach a tajemno ukrývající se v uličce nočního města. V tomto obraze lze spatřit vliv expresionismu Edvarda Muncha, v dynamických vířivých liniích úzké uličky, vyjadřující složitý duševní stav umělce. Mádlo se zabýval dalšími pastelovými obrazy s motivy Pelhřimovska, které zpracoval jako ucelený cyklus v pastelu i grafice.

V oficiálním umění se expresivním pojetí krajiny zabývali například Josef Brož a Jaroslav Grus, který doplnil plochy barev geometrickými liniemi v obraze *Zimní cesta* [Obr. 35].¹²⁷ Oba malíři měli obrazy založené na principu expresivního působení kolorovaných ploch, na rozdíl od Mádla, který expresivními rozvlákněnými tahy štětcem zachytil vnitřní psychický stav umělce po vzoru Edvarda Muncha. Vysokou uměleckou úroveň v oficiálním umění udržovali například Karel Souček nebo František Jiroudek, z hlediska technického zpracování a osobitého přístupu ke kompozici a barvám laděných do odstínů chladných modrozelených tónů v obraze *Česká krajina*

¹²⁴ Ibidem.

¹²⁵ Eduard Šimon, Malíř Vysočiny Jiří Mádlo oslavil pětadesátiny, *Listy Pelhřimovska* VIII, č. 43, 1999, 20. 2., s. 6.

¹²⁶ Viz Rancová (pozn. 64).

¹²⁷ Petišková, *Oficiální umění* (pozn. 98), s. 448–449.

[Obr. 36].¹²⁸ Malby těchto umělců jsou založeny na geometrickém expresivním projevu. Zabývali se monumentální expresivně pojatou krajinomalbou.

V roce 1965 Mádlo namaloval cyklus olejomalb *Pelhřimovský motiv I–IV*. Tyto malby jsou provedeny v nevýrazném stylu umírněného realismu, požadovaném dobovou poptávkou.¹²⁹ Zobrazují pohled na architekturu Pelhřimova. Podle Muzea Vysočiny Pelhřimov byly všechny čtyři obrazy zakoupeny za 5.000 Kč.¹³⁰ Na zadní straně *Pelhřimovského motivu I* [Obr. 37] je uvedena cena 1.250 Kč. Zobrazuje pohled na věž kostela sv. Bartoloměje. Dojem vysoké věže podporuje postava v popředí. Perspektivou je zachycena hloubka prostoru. Barevnost všech čtyřech obrazů je laděna do okrových, žlutých, červených, hnědých a modrých tónů bez použití černé barvy podle přírodních zákonů, že černá se v přírodě nevyskytuje. K tomu se hlásili impresionisté na konci 19. století. Byli inspirativním vzorem pro Jiřího Mádlu.

V 70. letech v malbě vznikly různé krajinné motivy a další pohledy na město Pelhřimov bez výraznější umělecké kvality. Pro tehdejšího předsedu okresního národního výboru v Pelhřimově Mádlo vytvořil v roce 1977 olejomalbu *Pelhřimov v zimě*. Dílo je podobné obrazu *Mizející Pelhřimov* (1979) [Obr. 38], který byl objednan tehdejšími městskými činiteli a doposud je umístěn na původním místě Městského úřadu v Pelhřimově. Oba obrazy mají velmi zjednodušené linie a nevýraznou barevnost v bílých a okrových tónech pro vyjádření města v zimním období.

Umělec se věnoval řadě dalších městských motivů a krajinomalb. Olejomalba *Zima u Lešova* (1973) byla zakoupena do majetku předsedy vlády ČSR. Opět to mohlo být z důvodu, že režim kontroloval výtvarná díla, která se prezentují veřejnosti na oficiálních výstavách a tam také členové vlády nakupovali do státního majetku díla, která je zaujali. Nebo se obraz do majetku předsedy vlády mohl dostat zprostředkovaně přes státní podnik Dílo. To, že Mádlova díla vlastnili nejvyšší představitelé státu, svědčí o malířově úspěšné kariéře.

3.2.4. Zátíší

Mádlo vytvořil řadu květinových zátíší během své kariéry. Oproti raným realistickým zátíším, od 60. let maloval zátíší květin a ovoce expresivním pojetím. Forma byla velmi

¹²⁸ Ibidem, s. 449.

¹²⁹ Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p. o., katalogizační karta sbírkového předmětu č.: 9535/1901–1977.

¹³⁰ Ibidem.

stylizovaná. V těchto zátiších se malíř značně odloučil od popisné realistické formy a uplatňoval výrazovou zkratku. Ukázkou zátiší ze 70. let je olejomalba *Slunečnice* (1979) [Obr. 39]. Slunečnice Mádlo maloval několikrát, byl to jeho oblíbený květinový motiv, vycházející z obdivu k Vincentu van Goghovi.

3.2.5. *Grafika*

Grafik Mádlo se nejraději vyjadřuje v cyklech, jednotlivé grafické listy dohromady tvoří myšlenkově a skladebně jednotné dílo. Grafika byla pro Mádla důležitá proto, aby se užil. Námětově byla grafická tvorba zaměřena na krajinu, městskou krajinu a socialistická témata, aby splnila požadavek zakázek.

3.2.6. *Prachaticko*

Grafický cyklus *Prachaticko* z roku 1963, zahrnuje Prachaticko, Vimpersko, kraj Boubínského pralesa a Šumavy, poeticky nazvaného kraj na Zlaté stezce. Objednavatelem bylo město Prachatice. Cyklus se skládá z 31 barevných dřevořezů. Úvod Kraj na Zlaté stezce napsal básník Ladislav Stehlík, který se stal celoživotním přítelem malíře Mádla a provázel ho na cestách za všelijakými krajinnými motivy.¹³¹ Velmi inspirativně na malíře působil. Cyklus vyšel v celkovém nákladu 250 originálních grafických výtisků a 150 z nich s autorskou signaturou. Grafiku Mádlo většinou grafiky tiskl do 200–250 výtisků.

Pro Mádla byl kraj Prachaticka známý z dob jeho vojny.¹³² V tomto souboru Mádlo výrazněji vystihl Šumavské hory a města v jejich blízkosti. Několik odstínů modré, šedé a okrové barvy vyjadřují charakter krajinných motivů se stafáží. Grafické listy jsou laděny do jednoho převládajícího barevného tónu modrého, zeleného nebo hnědého a vyznačují se dobrým technickým provedením. Grafik Mádlo, zde ukazuje mnoho ze svých grafických dovedností, jak přesvědčivě dokázal městský a krajinný námět grafických listů uchopit a vystihnout. Cyklus je zpracovaný stylizovanou popisnou formou a zvolněným rukopisem, do té míry, aby malíř zachoval srozumitelnost motivů. Dílo je zaměřené na obyčejného člověka a jeho splynutí s přírodou. Tím dílo vyznívá optimistickým působením. Dokládají to i ohlasy v novinách na výstavu, mimo jiné, tohoto cyklu ze současné doby, například v Olomouci v roce 2004. Galeristka Alena

¹³¹ Viz Stehlík (pozn. 5).

¹³² Ibidem.

Utěšená v *Mladé frontě Dnes* řekla, že výstava „působí hodně pozitivně, obrazy dokážou oslovit.“¹³³

Volbu námětů Mádlo konzultoval s objednavateli. Cyklus zahrnuje kromě městských motivů, pohledů do interiéru pralesa a hor, také námět Jednotného zemědělského družstva (JZD), typického symbolu „rozkvětu“ socialistické společnosti. Socialistická témata byla nosným pilířem pro oficiální výtvarné umění 2. poloviny 20. století, aby zasáhla a přesvědčila masy lidí. Dobově zatížená témata jsou v cyklu tyto: *Podzimní sklizeň v JZD Blažejovice, Farma ČSSR v Horní Vltavici, Šumavan n. p. ve Vimperku, Pohled na Lenoru se sklárnou, Zimní rekreační středisko v Zadově, Kubova huť – rekreační středisko*. Těmito grafickými listy se Jiří Mádlo podřídil diktátu doby, tvoří téměř polovinu cyklu.

Mádlo splňuje hlavní Ždanovovy požadavky na socialistické umění. Svým dílem buduje socialismus tím, že prezentuje státní podniky tehdejší moderní doby a tím dává lidem naději v nové, lepší zítřky. Doplněné jsou dalšími grafickými listy se stafáží, většinou rekreačními nebo pracovními činnostmi lidí. Mádlo vykresluje typy lidí třídní společnosti. Důraz je kladen na zachycení pracujícího člověka, především v přírodě, na poli při práci s traktorem [Obr. 40] nebo s tažným koněm [Obr. 41]. Proč je zachycena technická současnost v konfrontaci s minulostí venkovského života, který je charakterizován rukodělnou prací? Proč Mádlo zobrazil tak velký kontrast v námětech? Mohlo by to znamenat, že poukazuje na těžkou úmornou ruční práci, která lidi zmáhala, kdežto moderní socialistická společnost, nabízí mnohem více volného času, protože nové továrny, družstva, závody a stroje krátí lidem čas a ulehčují práci. Život v socialistické společnosti je tedy jednodušší než v minulosti. Vysvětlením může také být, že se Ladislav Stehlík, v úvodním textu odvolává na „nenávratnou minulost a víru v novou budoucnost.“¹³⁴

Činnosti volného času a venkovský život, mohou být v cyklu proto, aby malířova díla zlidověla a oslovila co nejširší vrstvu lidí. Rekreační scény zachycují například lyžování v moderním rekreačním středisku [Obr. 42]. Zcela v kontrastu je proti tomu na jiném grafické listě sáňkování v krajině s vesnickými staveními [Obr. 43], které mohou odkazovat k Josefu Ladovi a jeho zálibě v malování venkovských zimních radovánek. Mádlo se mohl pokusit námětem volně navázat na folklorní tradici Josefa Lady, protože

¹³³ Viz Mádlo vystavuje portréty i krajinu (pozn. 48).

¹³⁴ Ladislav Stehlík, *Prachaticko*, Prachatice 1963.

chtěl zobrazit minulost s netechnickou obyčejnou venkovskou realitu. Zároveň Mádlo v cyklu představuje soudobou strojovou techniku a národní podniky, tím grafik aktivně propaguje socialistickou současnost.

3.2.7. *Měsíce*

V roce 1968 vznikl cyklus monumentálních grafických listů *Měsíce*, vytvořených kombinovanou technikou litografie a dřevořezu. Impulsem pro vznik cyklu byl kalendář pro Československý červený kříž z roku 1959.¹³⁵ Cyklus se vyznačuje zkratkovitou formou a silnými tahy, kterými grafik vyjádřil typické činnosti lidí během měsíců v roce. Charakter formy grafických listů se přibližuje venkovské tvorbě, protože umělecká tvorba má být zaměřena na lidovost, aby ji každý porozuměl. Cyklus vychází z venkovských motivů a krajiny malířova kraje. Folklorní motivy byly blízké pro české umění 19. století. Je zde znatelný vliv tvorby Josefa Mánesa, Mikoláše Alše a Josefa Lady.

Například dřevořezy *Leden* a *Květen* z tohoto cyklu *Měsíce*, zobrazují tradiční venkovské motivy, ztvárněné zkratkovitou formou se srozumitelnými prvky. *Leden* [Obr. 44] představuje práci s tažnými koňmi. Člověk ručně orá pluhem zapřaženým za koňmi, podobně jako v cyklu *Prachaticko*. Námět grafického listu je návratem do minulosti, k ruční dělnické práci s pomocí koně, nesouvisí s moderní současnou strojovou technikou (viz *Prachaticko*).

Tento dřevořez připomíná tradici Josefa Mánesa a jeho zpracování kalendářních měsíců pro Pražský orloj, obsahující folklorní a historické prvky. Například na kalendářním měsíci *Červen* Mánes zobrazil obyčejnou práci s kosou. Mádlo ve svém díle oslavuje tradiční lidskou práci a inspiroval se Josefem Mánesem. Oproti Mánesovi, který idealisticky namaloval v detailu celého člověka při práci v idylickém krajinném prostředí a zaměřil se na vykreslení obyčejného člověka národního charakteru. Ošacení postav má téměř podobu lidových krojů a národnost vyjadřují kombinace látek bílé, červené a modré barvy. Mádlo představil také všedního člověka vykonávajícího činnost v krajinném prostředí, ale bez detailnějšího přiblížení a prokreslení postav, které nevnímáme jako ideální národní hrdiny, nelze ani konkrétně rozeznat jejich oděv. Mádlo pouze usadil dělníka do krajiny, aby vytvořil souznění mezi člověkem a přírodou, v tom se podle mého názoru u J. Mánesa inspiroval a k tomu mu stačila výrazová

¹³⁵ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1).

zkratka, nešlo mu o ideální zobrazení, ale o to, aby co nejjednodušeji vyjádřil svůj záměr.

Květen [Obr. 45] zobrazuje procházku milenců při měsíčku v prostředí vesnické architektury, připomínající selské baroko. Malíř tu opět představuje minulost, typickou vesnici selského baroka. Vesnickými stavbami selského baroka byl okouzlen především Josef Lada, který je často zobrazoval. V provedení se Mádlo držel umírněného projevu realistických tendencí.

Z venkovského folkloru čerpal motivy také Mikoláš Aleš, který byl pro Mádla vzorem.¹³⁶ Oba malíři, Josef Mánes i Mikoláš Aleš, vyzdvihli národní tradice ve výtvarné kultuře, vedoucí k Josefovi Ladovi a dále do 20. století.¹³⁷ Mádlo na ně chtěl navázat, proto podle mého názoru zobrazil ruční práci. Bylo to také v souladu se socialistickým uměním, který hledalo inspiraci v realistické malbě 19. století. Mádlo byl ve své tvorbě ovlivněný tradičními českými malíři.

3.2.8. Významné české osobnosti historie a kultury

Na zakázku tehdejšího Okresního muzea Pelhřimov Mádlo vytvořil mezi lety 1968–1969 rozsáhlý cyklus rozměrných dřevořezů *Významných českých osobností historie a kultury* z Kraje Vysočina. Mezi nimi jsou podobizny básníků Otokara Březiny a Antonína Sovy [Obr. 46], které následně koupila Alšova jihočeská galerie na Hluboké.¹³⁸ Muzeum Vysočiny Pelhřimov vlastní od několika grafických listů šest výtisků. Mezi další dřevořezy vzniklé v následujících letech, patří například podobizny historických osobností Tomáše Štítného, Jana Želivského, hudebních skladatelů Gustava Mahlera a Vítězslava Nováka, herečky Jarmily Kurandové, která pocházela z Houserovky a bydlela v sousedství Jiřího Mádla.

Portréty pojaté grafickou technikou dřevořezu v monumentálním měřítku, jsou provedeny kvalitně s důrazem na věrné vystižení podoby a charakteru zobrazeného umělce nebo historika. Mádlo zvolil pro oficiální zpodobnění podobizen neobvyklou techniku dřevořezu. Mohlo to být z důvodu, že chtěl zaujmout, být originální a dát o sobě vědět jako umělec. Skutečně mnoho sbírkových institucí projevilo

¹³⁶ Viz Rancová (pozn. 64).

¹³⁷ Roman Prahl, Malířství v generaci Národního divadla. Čechy 1860–1890, in: Naděžda Blažičková-Horová – Taťána Petrasová – Helena Lorenzová (ed.) et al., *Dějiny českého výtvarného umění III/2. 1780–1890*, Praha 2001, s. 70.

¹³⁸ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1).

o jednotlivé grafické listy zájem. Byly i mezi návštěvníky výstav přijímány s nadšením. Mádlo manifestoval svými rozměrnými grafikami obdiv k významným osobnostem, pocházející ze stejného kraje Vysočiny jako on. Portréty nemají mnoho společného s oficiální formou zobrazení, spíše různou strukturou expresivních linií charakterizují vnitřní stav osobnosti, který chtěl grafik vyjádřit zejména, a nejlépe mu k tomu vyhovovala technika dřevořezu. Podobizny původně vznikly technikou dřevořezu, později byly vytištěny technikou litografie, překopírováním matrice dřevořezu.¹³⁹ Pozdější portréty byly provedeny technikou serigrafie, například *Malíř Stanislav Doležal* (1986) [Obr. 47], který je ve sbírce Muzea Vysočiny Pelhřimov. Serigrafie Mádlovi umožnila jemnější provedení v tenkých liniích a výraznější expresivní dojem.

Také díky těmto portrétům zhotoveným na zakázku se Mádlo dostal do širšího povědomí.¹⁴⁰ Informovaly o tom *Listy Pelhřimovska* v roce 1998, v kterých v rozhovoru Luboše Göbla, malíř řekl, že mu známost zapříčinila doba a její objednávky, a tak to už dnes, podle jeho mínění, nefunguje.¹⁴¹ Poukazuje na to, že oficiální umělci byly vázání na požadavky doby a státní objednávky. Mádlo zobrazil významné osobnosti minulosti patrně z důvodu národního ideálního vzoru.

3.2.9. Stavba pražského metra

Cyklus 10 litografií s názvem *Stavba pražského metra* Mádlo zpracoval jako významnou zakázku z roku 1974 pro n. p. Metrostav. Získal tuto zakázku v umělecké soutěži.¹⁴² Byla to prestižní záležitost a při dokumentaci stavby metra ho měl doprovázet stranický výtvarník, s tím ale Mádlo nesouhlasil.¹⁴³

Zachytil výstavbu pražského metra velmi zjednodušenou realistickou formou. Jednotlivé úseky stavby stanic metra a činnosti lidí v tunelu, stroje, moderní techniku, transporty materiálů, betonové pilíře a další části stavby jsou ztvárněny velmi zkratkovitě s naznačenou hloubkou prostoru. Hlavní důraz je kladen na zachycení člověka při veřejné práci, to bylo důležité pro oficiální umění 2. poloviny 20. století, v souladu se socialistickou dobou. V 50. letech by bylo možné zařadit tento cyklus

¹³⁹ Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p. o., katalogizační karta sbírkového předmětu č.: 9540/1901–1977.

¹⁴⁰ Luboš Göbl, *Obrazy, které vycházejí z důvěrné znalosti a citového zaujetí umělce, Listy Pelhřimovska* VII, č. 202, 1998, 29. 8., s. 9.

¹⁴¹ *Ibidem*.

¹⁴² Viz Mazanec (pozn. 2).

¹⁴³ *Ibidem*.

do tzv. tematické malby, okruhu socialistického realismu, zachycující průběh budování socialismu, konkrétně se jedná o motiv pracujícího dělníka na stavbě.¹⁴⁴

Mádlo si vytvářel skici přímo na místě stavby metra. Byl účastněn při každodenní práci dělníků a zachycoval je. Souvislost lze hledat opět v 50. letech, kdy oficiální umělci běžně jezdili na kulturní brigády, na různé rozsáhlé stavby nebo do továren, aby byli v blízkosti dělníků a stíraly se třídní rozdíly. Především ve svých dílech měli znázornit budovatelskou píli pracujícího lidu.¹⁴⁵ Kulturní brigády byly formou propagandy pro rozšiřování kulturních principů.¹⁴⁶ V roce 1953 se konala kulturní brigáda v Ostravě, její proces dokumentovali malíři: Antonín Pelc, Otakar Štembera, Lev Haas, Bohumil Němec a další.¹⁴⁷ Například Pelc zpracoval karikatury dělníků a kresby prostředí továrny ve Vítkovických železárnách.¹⁴⁸ Právě karikatura svým jednoduchým, ale hlavně dobře čitelným projevem splňovala srozumitelnost v umění.

Z oficiálních budovatelských výtvarných děl jmenuji například: Eduard Světlík, *Stavba Oravské přehrady od betonárny* (1952) [Obr. 48], František Bílek, *Stavba Slapské přehrady* (1958) [Obr. 49]. Tyto obrazy se vyznačují popisnou realistickou malbou pro důkladné zobrazení detailů stavby. Stavby přehrad jsou zachyceny v horské krajině. Obrazy mají prostorovou hloubku. Jsou kvalitně provedeny. Oproti tomu Mádlo nakreslil stavbu metra velmi zjednodušenými liniemi a s naznačeným prostorem. V 50. letech byly propagátory důležitých stavebních projektů samostatná výtvarná díla, rozměrné olejomalby provedené realisticky až naturalisticky. V 70. letech se forma změnila, k dokumentaci významného stavitelského počínu stačil grafický soubor menšího formátu a zjednodušená kresba. Byly zachyceny různé fáze stavby, nikoli jen jeden záběr na stavbu jako v případě zmíněných obrazů. Možná právě k zachycení více pohledů na rozsáhlou stavbu metra, byl vhodný cyklus více grafických listů. Grafická technika navíc umožňovala snadnou multiplikaci.

„Pro budování socialismu“ je pochopitelné, že se tato oficiální výtvarná dokumentace veřejné práce, součást tzv. kulturní brigády, uplatňovala ještě v 70. letech. Socialismus se musel stále budovat a zlepšovat a na to měly poukazovat právě díla výtvarníků, v jejich zájmu a v zájmu celé společnosti, měla být především společná veřejná práce,

¹⁴⁴ Petišková, *Oficiální umění* (pozn. 85), s. 357–358.

¹⁴⁵ Pavel Halík, *Padesátá léta* (pozn. 88), s. 288.

¹⁴⁶ Viz Knapík – Franc (pozn. 35), s. 465.

¹⁴⁷ Viz Winter, 1957–1962 (pozn. 110), s. 293.

¹⁴⁸ *Ibidem*.

vedoucí ke správnému budování socialistické společnosti. Umění bylo formou propagandy.

Cyklu předcházelo několik kresebných a kolorovaných skic pro schválení tehdejší uměleckou komisí. Kresebné skici lavírované akvarelem umělec vystavoval v době vzniku na výstavách jako samostatná díla. Ukázkou může být kresba tuší *Práce ve stanici Staroměstská* [Obr. 50] nebo kresba tuší kolorovaná akvarelem *Stavba stanice Muzeum* [Obr. 51]. Obě práce zakoupilo tehdejší Ministerstvo kultury ČSR.¹⁴⁹ Barevné litografie z tohoto cyklu (například *Z montáže sovětského mechanizovaného razícího štítu*, *Těžní věž stanice Staroměstská*, *Stavební dvůr*, *Šikmý tunel*) byly zakoupeny do majetku generálního ředitelství VJH Vodní stavby v Praze. Další grafické listy se dostaly do sbírky Národní galerie v Praze. Soubor byl představen na mnoha výstavách v Československu i v zahraničí.¹⁵⁰ To dokládá významnost cyklu pro socialistickou dobu.

3.2.10. Knižní ilustrace

Jiří Mádlo vytvářel knižní ilustrace od 50. let. Ilustroval knihu Petra Bezruče, *I nejvíce znavená řeka jednou do moře dopěje přece...* (1958). Petr Bezruč se zabýval sociální tematikou a tím vyhovoval tehdejšímu režimu. Tento Výbor dopisů Petra Bezruče St. Augustovi s verši Petra Bezruče a St. Augusty doplnil Jiří Mádlo barevnými dřevořezami s rostlinnými motivy. Grafiky květin jsou provedeny velmi jednoduše s několika detaily.

V 60. a 70. letech Jiří Mádlo graficky ilustroval několik dalších knih. V publikaci *Lidé kraje mezi třemi vrchy* od Vojtěcha Cveka, provedl Mádlo frontispice a kresbu na plátěné vazbě. Na titulní straně je ilustrační dřevořez, znázorňující strom, Mádlov oblíbený motiv. Zajímavost této grafiky spočívá v nakloněném stromu se silným kmenem a větvemi vlajícími ve větru. Expresivně provedený strom s mohutnými

¹⁴⁹ Jiří Mádlo. *Obrazy, kresba, grafika* (kat. výst.), Okresní vlastivědné muzeum, Pelhřimov 1979.

¹⁵⁰ Cyklus byl představen při otevření trasy metra 1C v Praze v roce 1974 v Malé galerii Československého spisovatele na výstavě *Umělci s Metrostavem*, pořádané n. p. Metrostav. V roce 1975 byl cyklus vystaven na výstavě *Metro ve výtvarném umění* v Praze a Berlíně. K 30. výročí vítězného února byly vystaveny grafické listy z trasy 1A na výstavě *Umění vítězného lidu* a na výstavě *Metro a výtvarné umění*, pořádanou Svazem československých výtvarných umělců, Galerií hlavního města Prahy a Dopravního podniku hlavního města Prahy. Dále byl cyklus vystaven v roce 1978 na výstavě *Stavba pražského metra v kresbách a grafice* ve výstavním prostoru Ústavu makromolekulární chemie ČSAV v Praze 6 a na výstavě *Umění a metro* v galerii Vincence Kramáře.

větvemi naznačuje pevnost stromu. Motiv může znamenat silnou vůli, kterou nic nezlomí.

Jiří Mádlo graficky vyzdobil obálku knihy Josefa Bílka *Pelhřimovské gymnasium 1871–1971* a uvnitř knihu ilustroval pěti dvoubarevnými dřevořezy. Grafiky mají určitý umělecký potenciál a osobitý přístup, zajímavý je podlouhlý formát. Ilustrace jsou tvořeny motivy pelhřimovské architektury a stromy, které zajímavě dotváří hlavní motiv. Na ukázce socha i strom vytváří dojem siluety a vyzdvihují hlavní motiv věže [Obr. 52]. Dřevořezy jsou zdařilé, některé z nich Mádlo použil k pozvánkám na své výstavy.

Knížka *Modrá romance* od Miroslava Vízdala zachycuje socialistický život mladých lidí v 60. letech. Autor v knize popisuje své pracovní a osobní zážitky, které v duchu oficiálního výtvarného umění 70. let ilustroval Jiří Mádlo. V barevných litografiích vykreslil dělníky v prostředí továrny na kaučuk [Obr. 53]. Výtvarný projev ve zjednodušené realistické formě byl typický pro socialistické oficiální umění.

Mádlo provedl také několik knižních ilustrací v 80. letech (František Stavinoha, *Pohled z hlubin*, Jiří Wolker, *Pořád si na Vás myslím*).

3.2.11. Další grafická díla

Vznikaly také volné grafické listy, bez výraznějšího uměleckého vyjádření, s městskými a krajinnými motivy. Zvláště v 70. a 80. letech byly zarámované Mádlovy grafické práce zakoupeny pro veřejné instituce v Praze, Pelhřimově a jinde. Dodnes se různé litografie s náměty Pelhřimova nacházejí v Pelhřimově na stěnách v Kulturním domě Máj, v Domově pro seniory a v Domě zahrádkářů Českého zahrádkářského svazu Pelhřimov.

Mádlo tvořil také od 60. let do počátku 21. století drobnou grafiku, pozvánky, novoročenky a ex libris pro své přátele, milovníky umění a sběratele. Ve většině případů to bylo na jejich přání a pro potěšení.¹⁵¹ Veškerá drobná grafika byla zpravidla zpracovaná v barevné litografii, jsou to signované originální tisky. Motivy novoročenek byly zaměřeny zejména na jihočeské krajinné a architektonické náměty.¹⁵² Mádlova tvorba novoročenek byla zahrnuta do publikace *České grafické novoročenky* Slavomila Vencla, z roku 2012. Obsahuje kolem sta grafiků tvořících novoročenky, například

¹⁵¹ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1).

¹⁵² Slavomil Vencl, *České grafické novoročenky*, Pelhřimov 2012, s. 139.

Adolfa Borna, Cyrila Boudu, Josefa Ladu, Vojtěcha Preissiga, mezi které je zařazen Jiří Mádlo. Mádlova tvorba je v povědomí zejména jeho přátel a obdivovatelů i několik let po jeho smrti. Jeho dílo je velmi různorodé, od rozměrných děl ke grafice malého formátu, která nezůstala bez povšimnutí a upozornili na ní zejména soukromí sběratelé drobné grafiky.

3.3. Díla osmdesátých, devadesátých let 20. století a počátku 21. století

V posledním dvacetiletí Mádlo zůstal příkloněný k modernímu malířství, zvláště impresionistickému, které ho okouzilo prchavým dojmem zachycené skutečnosti. Umělcův malířský rukopis byl stále uvolněný a zjednodušený. Mádlova tvorba se začala systematicky a programově sjednocovat v impresionisticky laděném stylu, avšak postupně se jeho umění stávalo méně čitelným.

Jiří Mádlo nechtěl být modernista ani postmodernista v obecném slova smyslu, jeho umění v postmoderní období vycházelo spíše z duchovní podstaty, nikoli z materiálních formálních hodnot.¹⁵³ Chtěl docílit vlastního uměleckého výrazu. Mádlova tvorba se stávala naléhavější a řešila viděnou skutečnost zjednodušenými výrazovými prostředky. Stále hledal nové způsoby projevu, které by mu umožnily nejlépe se umělecky vyjádřit. Pozdější díla 90. let dokládají, že malířský rukopis ještě více zvolnil a zrychlil. Obracel se ve svém umění stále k současnému člověku a k právě žité realitě. Hlavním prvkem byla myšlenka, která povznáší dílo, dává mu výraz i tvar. Výrazové prostředky byly kresebná linie a barva. Výtvarná forma byla zjednodušená.

Vznikaly monumentální malby pro veřejné účely na různé zakázky veřejné i soukromé roviny. Námětově byla tvorba zaměřena stále hlavně na portréty, krajinomalbu a zátiší.

3.3.1. Portréty

V 80. a 90. letech 20. století Mádlo již skoro nemaloval oficiální idealistické portréty. Nejčastěji zpodobňoval podobizny z osobního života, dětí, dívek a žen. Dětský svět pro něj znamenal upřímnost, pravdivost a radost. V portrétech se malíř zaměřoval na oči. Oči jsou pro něj odrazem duše,¹⁵⁴ kterou chtěl ve svých portrétech odhalovat.

¹⁵³ Viz Hrabě – Hrabica – Stehlík (pozn. 1), s. 7.

¹⁵⁴ Ibidem, s 17.

Malíř zpodobňoval portréty významných osob, ve kterých se snažil zobrazit osobnost uvolněnými malířskými prostředky. *Portrét zasloužilého umělce Ladislava Stehlíka* [Obr. 54], tehdejšího básníka a spisovatele, který Mádlo namaloval v roce 1981, koupilo Muzeum Vysočiny Pelhřimov. Básník byl malířovým přítelem. Portrét je proveden velmi expresivně a dynamicky, zejména v obličejí, kde je důrazně zachycený pohyb posunem brýlí. Velmi zvolněným rukopisem a téměř netlumenými kontrastními barvami Mádlo vyjádřil individualitu básníka.

Podobnost expresivního přístupu v oficiálním umění 80. let shledávám u Vladimíra Suchého. Forma Suchého je expresionistických tendencí, zejména ve výrazném podání chladných barev, například na *Portrétu Bohuslava Reynka* (1986) [Obr. 55], pro vystižení složitého duševního stavu básníka. Shodnost portrétu Mádla se Suchým může také být v expresivním vykreslení brýlí. I když tento portrét Suchého je pozdější než Mádlov, zachycuje také básníka v brýlích, které mohou odkazovat ke čtení a tím specifikovat literární činnost portrétovaného.

K portrétům mladých žen Mádlo přistupoval stále s volností a svěžestí. Portréty provedl tlumenými barvami, vytvářejícími dojem chvění. Tvář je zachycena v jemné úsměvu, soustředění a vyjadřuje půvabný záchvěv emocí okamžiku. Portrétista ale polevil v detailnějším vykreslení postavy a rukou. Příkladem můžou být tyto portréty: *Nevěsta* (1987) [Obr. 56], *Romské děvče* (1994).

Mezi portréty z osobního života patří také dětské podobizny, například *Dva muzikanti* (1989–1990) [Obr. 57]. Podobizna je provedena uvolněným impresionistickým pojetím. Rychlými tahy štětce malíř dokázal zachytit vnější podobu chlapců, ale zejména se soustředil na vystižení vnitřní povahy. Malíř dokázal zachytit portrét dětí bez hrané pózy. Na dvojportrétu je ocenitelné, že malíř dokázal vystihnout pravý okamžik. Nedíváme se na dětskou bezstarostnou tvář, ale na zamyšlenou tvář, zejména na levém portrétu. Mádlo se zaměřil především na vykreslení charakteru osobnosti a jedinečného okamžiku pohnutí mysli. Díky tomu může být pochopitelné, že malíř již nevěnoval pozornost celé postavě a pouze ji naznačil a ztvárnil bez plastické modelace. Ani o ruce modelu neměl portrétista příliš zájem a nechával je většinou nedokončené. Pozadí také zůstalo jen v náznacích několika silných tahů štětce.

Dvojportrét *Dva muzikanti* může volně odkazovat k tradici barokního holandského malířství, zejména k mistrovi portrétu Fransi Halsovi, který často maloval portréty dětí

a také podobizny s hudební tematikou. Provedením ve žlutých a hnědých tónech se Mádlo hlásí k tradici Franse (např. *Šašek s loutnou*).

Kolem roku 1990 malíř portrétoval regionální politickou osobu z Pelhřimovska, Ing. Jana Litomiského [Obr. 58], tehdejšího předsedu Městského národního výboru. Podobizna patří mezi Mádlovy poslední oficiální portréty. Malíř navázal na cyklus olejomalb pelhřimovských starostů na zakázku pro Městský národní výbor v Pelhřimově. V roce 1991 byl obraz darován do pelhřimovského muzea. Portrét je vypracován v kontrastu expresivních barev a vážného, soustředěného výrazu portrétovaného. Ruce jsou pouze naznačeny, to ubírá oficiálnímu portrétu na kvalitě.

Na konci své kariéry na počátku 21. století Mádlo vytvořil několik posledních portrétů. Mezi nimi například *Podobizna bratra františkána* (2002), mladá žena *Andrejka* (2003) [Obr. 59]. Jsou provedené zářivými barvami. Portréty jsou vypracovány zrychleným malířským rukopisem jemně modelujícím tvář a postavu. Technika malby je stále uvolněná, připomíná impresionismus, detailně je provedena pouze tvář jako hlavní prvek obrazu.

3.3.2. Městská krajina a krajinomalba

Moderní umění může být chápáno jako zjednodušení výrazu, a tak můžeme vnímat i umění Jiřího Mádlu. Malby krajin jsou charakterizovány barevnou složkou, linie jsou doplňkem. Obrazy jsou provedeny v pokračujícím nevýrazném stylu.

Jiří Mádlo jako oficiální malíř plnil plno zakázek, hlavně na Pelhřimovsku, kde tvořil a prožil skoro celý život. V zasedací síni na radnici v Pelhřimově je dodnes na stěně monumentální olejomalba *Vzpomínka na Pelhřimov z let 1984–1986* [Obr. 60]. Obraz zachycuje pohled na zasněžený Pelhřimov, provedený zjednodušenou malbou s rozostřenými motivy pro vystižení města malířových vzpomínek. Tuto malbu namaloval dvakrát, protože měl své obrazy Pelhřimova rád a nechtěl se jich vzdát. Dílo visí v malířově bývalém ateliéru a je ve zlatém rámu.

Malíř se hojně věnoval malbě krajin. Zajímalo ho období jara, podzimu a zimy. Obrazy jsou vyjádřené rychlou malbou s vrstvou barev a krátkými tahy štětce, pro zachycení okamžiku a malířova dojmu z krajiny. Kontext lze nalézt již ve zmíněných krajinách 50. let laděných do impresionistického stylu, u Vlastimila Rady, dále Jana Slavička

nebo Bohumila Dvorského.¹⁵⁵ Mádlo tvořil impresionistickou malbou krajiny po celou dobu své kariéry, z důvodu vyjádření nálady.

V oficiálním umění 80. let byly výrazným projevem geometricky stylizované krajiny Ivana Ouhela.¹⁵⁶ Dalším z umělců kvalitní tvorby byl Josef Jíra, kterého Petišková řadí na pomezí oficiálního a neoficiálního umění.¹⁵⁷ Jíra doplňoval expresivní krajiny zářivých barev symbolickými figurálními motivy. Krajiny získaly fantaskní náboj a mnohvrstvou symbolikou, tím jsou díla velmi osobitá.

Po roce 1989 Mádlo aktivně maloval v evropských zemích. Tvořil přímo v plenéru po vzoru impresionistů. Rád maloval v Holandsku, byla to jeho oblíbená země, ze které pocházeli mistři malířství, které obdivoval. Vzniklo zde několik obrazů, např. *Větrný mlýn u Leidenu* (1991) [Obr. 61]. Motivy mlýna odkazují k obdivu Rembrandta, proto je Mádlo rád mnohokrát maloval. Pro Mádla byl Rembrandt vzorem zejména z důvodu jeho uvolněného rukopisu, pro který ho již obdivovali francouzští impresionisté a také na ně se pokusil Mádlo volně navázat. Několik olejomalb namaloval v Německu: *Neděle na Rýně* (1992) [Obr. 62], *Neděle u Bodamského jezera* (1997) aj. Motiv nedělních odpolední je znám u postimpresionistů a Mádlo se u nich mohl inspirovat náměty. Náhodně si Mádlo téma jistě nevybral, protože *Nedělní odpoledne na ostrově La Grande Jatte* od George Seurata patří k nejvýznamnějším dílům světového malířství. Mádlo si cenil významných malířů, obdivoval je a chtěl se jim možná vyrovnat. Dokazuje to podle mého názoru tím, že zobrazuje stejný námět, ale vypořádává se s ním po svém. Jeho obrazy jsou provedeny uvolněnou pastózní malbou, s technikou postimpresionismu, založené na principu barevných pravidelných teček, nemají nic společného.

V roce 2008 Eduard Šimon v *Listech Pelhřimovska*, vnímal Mádlovy impresionistické krajiny jako „*hru barev*,“¹⁵⁸ kterou autor článku nadsazoval nad detaily. S tímto postřehem lze souhlasit, protože detaily z Mádlových krajinomalb se postupně vytrácely a hlavním prostředkem k dosažení uměleckého účinku bylo vrstvení barevných ploch s minimem kresebných linií.

¹⁵⁵ Lahoda, Plíživý modernismus (pozn. 108), s. 374.

¹⁵⁶ Petišková, Oficiální umění (pozn. 98), s. 454.

¹⁵⁷ Ibidem.

¹⁵⁸ Viz Šimon (pozn. 125).

Na počátku 21. století Jiří Mádlo maloval skicovitou technikou se špatně čitelnými motivy, například na žánrovém obraze z roku 2002: *Hanácký jarmark v Prostějově* [Obr. 63]. Olejomalba je v soukromé sbírce. Malíř často zobrazoval Prostějov.

3.3.3. Zátíší

V pozdním období své tvorby se Mádlo také věnoval malbě zátíší s ovocem a květinami. Zátíší s motivy ovoce (*Podzimní zátíší* [Obr. 64]) maloval uvolněným rukopisem a pastózními barvami oproti rané uhlazené malbě zátíší vycházející z akademismu. Malíř nejčastěji zobrazoval květinová zátíší, o která byl zájem mezi sběrateli umění a která vystavoval v cizině. Zpracoval pastózní malbou *Letní zátíší se slunečnicemi* (1994) a další zátíší. Zátíší květin se v různých variantách objevila na výstavách v Japonsku. Malíř v zátíších z počátku 21. století většinou nekoloruje celou plochu obrazu, pracuje v krátkých tazích štětce a barvu vrství na sebe, vidíme to v *Zátíší se žlutým melounem* (2003) [Obr. 65], které představuje malířův zájem o ovoce ze současné doby.

3.3.4. Grafika

Ve volných grafických listech 80. let můžeme vnímat lyrickou náladu Mádlovy pelhřimovské městské krajiny a krajinomalby, vyjádřenou expresivními, různě silnými liniemi a tlumenou barevnou skladbou jako na barevné litografii *Pelhřimovský motiv* z roku 1986 [Obr. 66], ve které Mádlo zachytil krajinu velmi volně. Grafiku Mádlo tvořil hlavně za účelem prodeje, zájem byl zejména o motivy Prahy, v několika provedení *Pražský hrad* [Obr. 67], *Praha u Karlova mostu* aj.

Grafické listy i malby jsou provedené velmi zjednodušenou formou a celek působí jako skica, motivy jsou přesto čitelné. Jsou ukázkou Mádlova pokračujícího malířského projevu, expresivního nebo impresionistického zaměření. Vzhledem k malířově zjednodušené kresbě a svižnému malířskému rukopisu, by tento princip mohl dojít až k abstraktní podobě, některé motivy se stávaly špatně čitelnými. Ale realitu malíř neopustil nikdy, vždy se alespoň náznakem umělec držel viděné skutečnosti. K abstraktní tvorbě nechtěl dospět. Sám k tomu řekl, „že *nemaluje abstraktně, nikdy*“.

se o to nepokoušel, protože k tomu neměl vnitřní předpoklady. ¹⁵⁹Jeho umění vycházelo ze srdce přirozeně a cílevědomý požadavek novátorského umění, ho příliš nezajímal.¹⁶⁰

¹⁵⁹ Viz Dorničák (pozn. 76).

¹⁶⁰ Ibidem.

4. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo představit akademického malíře a grafika Jiřího Mádla, jednoho z nevýrazných umělců 2. poloviny 20. století v Československu, pro bližší pochopení tvorby, jejího charakteru, stylového zařazení a obsahu zakázek, v rámci souvislostí s oficiálním výtvarným uměním v socialistickém Československu. To se mi podařilo splnit. Sledovala jsem malířovu tvorbu od počátku kariéry, až po její závěr. Jsou v ní znatelné rozdíly mezi oficiálními zakázkami a díly osobní roviny.

Můj badatelský zájem o toho umělce byl především proto, že se již jako neškolený mladík projevoval jako kvalitní malíř. Vytvořil několik zátiší po vzoru holandských mistrů 17. století. Podařilo se mi objevit, v čem inspirace spočívala. Mádlo vkládal do svých zátiší podobné symbolické významy jako přední holandsští malíři zátiší. Zejména výrazné je *Zátiší s rybou*. Podstata závisela na kresebném nadání a koloristickém citění. Přínos v malířství Jiřího Mádla spatřuji v jeho kvalitních raných malbách zátiší a autoportrétu, ve kterých Mádlo prokázal talent. Tato raná zátiší nabízí úplně jiný pohled na Mádlo umění a z historicko-uměleckého hlediska ho řadí mezi vynikající malíře.

Stal se oficiálním umělcem, protože k socialistickému umění měl předpoklady. Zvolil si téma sociálních portrétů lidí střední třídy jako svou diplomovou práci na Akademii výtvarných umění. Prostý zájem mladého malíře o obyčejného člověka přerostl v propagaci socialismu, když byl jeho cyklus portrétů prezentován na Mezinárodním festivalu v Moskvě v roce 1957. O rok později, po absolvování Akademie výtvarných umění, malíř vstoupil do Svazu československých výtvarných umělců a začala jeho oficiální umělecká dráha. Žádnou významnou funkci v tehdejší režimu nezastával. Byl řadovým umělcem.

Malíř ke komunismu a k myšlence marxismu osobně nepřilnul, neuznával materiální svět výlučně spjatý s mozkem a rozumem, vyznával duchovní principy založené na vnímání světa Bohem a sám se ptal po smyslu světa, ale vědecké odpovědi mu nestačily, jedinou možností byla víra. V životě i v tvorbě věřil na sílu ducha: „*Má-li něco mít ducha, pak si to nemohu vynutit, protože to je určitá milost, která nastane nebo nenastane.*“¹⁶¹

¹⁶¹ Viz Hrabica (pozn. 6).

Ve výtvarné formě se přiklonil k projevu umírněné realistické malby. Uměním se uživil, zhotovil mnoho veřejných zakázek a vytvořil obrazy a grafiky pro nejrůznější tehdejší instituce. Nejvíce výtvarnímu přineslo velké množství prodané grafiky, kterou distribuoval podnik ČFVU Dílo. Grafika tvořila převážnou část jeho tvorby, protože byla požadována především z důvodu snadné rozšiřitelnosti. Mádlo uplatňoval nejčastěji výrazovou zkratku, pro zachycení motivů, co nejjednodušeji, pro snadné pochopení každého diváka. Jak to dokládají například Mádlovy grafiky *Stavba pražského metra*.

Zhodnotila jsem jeho dílo s oficiálním uměním, zejména s československým socialistickým realismem 50. let, protože lze v Mádlově oficiální ideové tvorbě spatřit jeho vzor, zejména ve vykreslení portrétů dělnické třídy a reprezentativních podobiznách starostů. V 60. letech Mádlo výtvarný projev uvolnil. V kontextu oficiálních umělců, kteří také uvolnili svůj výraz impresionistickým a expresivním projevem, Mádlo nevykazuje výrazně osobitý způsob malby jako jiní umělci.

Socialistická témata mu byla blízká, protože byla zaměřena na současného člověka a jeho vztahu k přírodě, městu a zejména k venkovskému prostředí. Proto provedl cykly jako *Prachaticko*, *Měsíce* nebo *Stavba pražského metra*. Oficiální zakázky byly pro něj významné, plnil je se zaujetím. Díla na zakázku i jeho volná tvorba pro něj byly důležité. Stejně si cenil malby a grafiky. Každá technika nabízela jiné možnosti. Mádlo vystihl jejich zřetelné rozdíly a specifika. Grafika je založena především na kresebném charakteru. Pro vystižení cyklu s větším počtem jednotlivých listů se lépe hodí grafická technika umožňující mnohonásobnou multiplikaci. Kdežto malba je v podstatě jedinečný originál, proto Mádlo své portréty prováděl v malbě a snažil se v nich zobrazit výjimečnost a jedinečnost portrétované osoby. Dovedl portréty provést ale i v grafice. Pozoruhodné jsou expresivně pojaté monumentální dřevořezy *Významných českých osobností historie a kultury*.

Pro úplnost představy o tvorbě Jiřího Mádlu, jsem do práce zkráceně zahrnula i díla po roce 1989. V 90. letech byla Mádlova tvorba charakteru osobní roviny. Dostával mnoho zakázek na portrétování z řad jeho příznivců a přátel. Věnoval se také velmi krajinomalbě. Výstavní činnost i po revoluci byla velmi rozsáhlá.

Mádlova tvorba byla zaměřena především na portréty, kterým se věnoval po celou kariéru. V portrétech ze soukromého života se malíř snažil filozoficky dobrat podstaty

lidské mysli, pravého poslání duše skrze osobnost, kterou zobrazuje ve svých modelech. Tím, že možná záměrně nepropracovával tělesnost bytosti a pozadí, nutí diváka se dívat pouze do očí modelu a pouze prostřednictvím očí a výrazu tváře dotyčnou osobu blíže poznat. V portrétech malíř vyjadřuje duši, prostředí a tělesnost jsou pomíjivé, kdežto lidská duše je stálá a ve své podstatě neměnná. Malíř vložil do portrétu filozofický rozměr a tím dílo pozvedl, protože skrze portrét hledal pozitivní stránku lidské bytosti a osobnosti. Díky svým portrétům Mádlo proslul v 90. letech v zahraničí. Jeho portrétní tvorba se stala žádaná a Mádlo dostával mnoho nabídek na portrétování a pořádání výstav. Je velmi pozoruhodné, že se Mádlo dokázal prosadit v zahraničí.

Chtěla jsem poukázat na to, jak byla Mádlova díla přijata v dnešní době, proto jsem se zabývala především současnými periodiky než dobovými. Z ohlasů v novinových člancích jsem se dozvěděla, že jeho tvorba byla přijímána kladně, a to zejména po revoluci. Pozitivně se hodnotily portréty a malířův zájem o člověka a jeho souznění s přírodou. I v dnešní době dokázaly zapůsobit socialistická díla *Prachaticko* a *Stavba pražského metra* přívětivě. Spatřuji význam v tom, že malíř opravdu dokázal svými díly zasáhnout diváky. Po vytvoření cyklu metra se stal v Československu známým, jeho obrazy z výstav kupovali přední představitelé státu. I po revoluci malíř udržoval kontakt s politiky a na závěr své kariéry uspořádal velkou retrospektivní výstavu v prostorách Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Výstava byla také hodnocena kladně a mnoho obrazů na ní malíř prodal.

Z umělecko-historického hlediska, stojí Mádlovo dílo za pozornost, protože patřilo oficiálního umění v Československu, ale jinak zvláště výrazně jeho vývoj neposunulo. Určitý vliv měla jeho pozice jako grafika, byl zahrnut do katalogu *Současná česká grafika*, vydaném Svazem českých výtvarných umělců, mapujícím českou grafickou scénu. Katalog vyšel k výstavě, která byla zásadní, zahrnovala obrovský počet umělců, nebyla řadovou skupinovou výstavu. „*Je největší přehlídkou zaměřenou na aktuální stav grafické tvorby nejen po roce 1945, ale v dějinách české grafiky vůbec,*“¹⁶² informovala ve výstavním katalogu historička umění Simeona Hošková, která se specializovala na grafiku. Významné byly také kolektivní výstavy grafiky v Djakartě nebo maleb v Sao Paulu.

¹⁶² Viz Hošková –Petr (pozn. 49).

Věřím, že jsem svou prací přispěla k hodnocení významu umělců jako byl Jiří Mádlo. Protože veřejnost jím byla velmi kladně zasažena i po revoluci. Je třeba zabývat se výtvarníky problematického socialistického umění individuálně, detailněji a rozlišit i mezi průměrnými umělci rozdíly a specifika. Spatřuji význam tom, že i výtvarník, projevující se nepřilíš výraznou tvorbou, dokázal zaujmout široké vrstvy lidí u nás i v zahraničí. Odborná veřejnost zase ocenila jeho grafickou tvorbu.

5. Seznam výstav

Autorské výstavy

- 1962 Pelhřimov, Hotel Slávie
- 1964 Pelhřimov, Vestibul kina Vesmír
- 1965 Praha, Klub školství a kultury
- 1965 Počátky, Městské muzeum
- 1965 Pelhřimov, Vestibul kina Vesmír: 1. pelhřimovský podzim
- 1966 Žďár nad Sázavou, Kulturní dům
- 1966 Pelhřimov, Vestibul kina Vesmír: 2. pelhřimovský podzim
- 1967 Dačice, Výstavní prostory zámku
- 1965 Pelhřimov, Kino vesmír: 3. pelhřimovský podzim
- 1969 Pelhřimov, Kulturní dům: 5. pelhřimovský podzim
- 1970 Počátky, Městské muzeum
- 1970 Pelhřimov, Kulturní dům Máj: Grafika a kresby z let 1950–1970:
6. pelhřimovský podzim
- 1971 Náchod, Závodní klub n. p. Tepna
- 1972 Horní Cerekev, Kulturní dům: výstava k oslavě 1. května
- 1972 Pacov, Muzeum Antonína Sovy
- 1972 Počátky, Městské muzeum: výstava portrétu
- 1972 Pelhřimov, Kulturní dům Máj
- 1975 Pelhřimov, Kulturní dům Máj: výstava k 750 letům založení Pelhřimova –
obrazy a grafické cykly s motivy Pelhřimovska
- 1975 Benešov, Šimova síň
- 1975 Praha, Galerie Československý spisovatel: Lidé a krajina
- 1975 Vlašim
- 1976 Blatná, Památník města Blatné
- 1977 České Budějovice, Výstavní síň Krajského střediska státní památkové péče
a ochrany přírody: Lidé a krajina
- 1978 Počátky, Městské muzeum: Stavba pražského metra v kresbách a grafice
- 1978 Praha, Ústav makromolekulární chemie, výstavní síň: Stromy
- 1978 Státní hrad Kámen: Krajem Antonína Sovy

- 1978 Praha, Ústav makromolekulární chemie, výstavní síň: Stavba pražského metra v kresbách a grafice
- 1979 Pelhřimov, Okresní muzeum
- 1979 Kamenice nad Lipou, Městské muzeum: portréty dětí
- 1979 Počátky, Městské muzeum: portréty dětí
- 1979 Prostějov, Okresní vlastivědné muzeum
- 1980 Svitavy, Okresní muzeum
- 1980 Třeboň, Malá galerie Dílo
- 1981 Počátky, Městské muzeum: Obrazy z let 1979–1981
- 1981 Humpolec, Muzeum Dr. Aleše Hrdličky
- 1981 Olomouc, Galerie Dílo: Krajem Antonína Sovy a Otokara Březiny
- 1982 Pacov, Muzeum Antonína Sovy
- 1982 Prostějov: Prostějov
- 1982 Slavonice, Kulturní dům
- 1982 České Budějovice, Galerie Dílo
- 1983 Čáslav, Městské muzeum
- 1983 Nové Hrady, Městské muzeum
- 1984 České Budějovice, Výstavní síň Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody 1984 Prostějov, Okresní vlastivědné muzeum
- 1984 Humpolec, Muzeum Dr. Aleše Hrdličky
- 1984 Praha, Galerie Československý spisovatel: Lidé a krajina
- 1984 Dolní Kubín, Oravská galerie
- 1984 Kostelec na Hané, Klubové zařízení Městského národního výboru
- 1985 Pelhřimov, Vestibul kina Vesmír – novoročenky a drobná grafika
- 1986 Tábor
- 1987 České Budějovice, Výstavní síň Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody
- 1988 Pelhřimov, Okresní muzeum
- 1988 Pacov, Muzeum Antonína Sovy – Významné osobnosti historie a kultury v grafice a kresbě
- 1988 Humpolec, Muzeum Dr. Aleše Hrdličky
- 1988 Přerov, Galerie Dílo
- 1990 Dačice, Městské muzeum

- 1990 Znojmo, Okresní kulturní středisko
- 1990 Přerov, Galerie Dílo
- 1990 Prostějov, Galerie Kavárna Národního domu: Prostějovské motivy v kresbách a grafice
- 1990 České Budějovice, Galerie Zlatý kříž
- 1992 České Budějovice, Galerie Zlatý kříž
- 1992 Vlašim, Galerie zámku
- 1993 Praha, Gallery D+: Slovenská kultura
- 1993 Prostějov, Galerie Kavárna Národního domu
- 1993 Olomouc, Galerie Jana, Svatý kopeček: Portréty
- 1993 Praha, Krajský soud, Smíchov
- 1994 Pelhřimov, Okresní muzeum
- 1994 České Budějovice, Galerie Zlatý kříž
- 1995 Uherské Hradiště, Gallery D+
- 1995 Praha, Hotel Intercontinental
- 1996 Žirovnice, Galerie zámku
- 1996 Prostějov, Galerie v Baště
- 1996 Humpolec, Muzeum Dr. Aleše Hrdličky
- 1996 Hradec Králové, Galerie D. Gayerové
- 1994 České Budějovice, Galerie Zlatý kříž (prostory Creditanstalt a. s.)
- 1998 Pacov, Městské muzeum Antonína Sovy
- 1998 Humpolec, Muzeum Dr. Aleše Hrdličky – obrazy ze zahraničí
- 1999 Mladá Boleslav, výstavní síň kostela Jednoty bratrské
- 1999 Sobotka, Zdravotní středisko: výstava v rámci týdnu Šrámkova Sobotka
- 1999 České Budějovice, Galerie Zlatý kříž
- 2000 Počátky, Městské muzeum
- 2001 Jihlava, Galerie M. Kumbárové
- 2001 Přerov, Galerie Centrum
- 2001 Uherské Hradiště, Gallery D+
- 2001 Bystřice nad Pernštejnem, Galerie Eva
- 2001 Prostějov, Duha kulturní klub u Hradeb
- 2001 Pelhřimov, Okresní muzeum: Pelhřimov – město a lidé

- 2002 Prostějov, restaurační prostory Národního domu: Národní dům v Prostějově v r. 1907 v grafických listech
- 2003 Přerov, Galerie Centrum
- 2003 Humpolec, Muzeum Dr. Aleše Hrdličky
- 2003 Brno, Nejvyšší soud
- 2004 Praha, Městská knihovna, Opatov
- 2005 Praha, Obchodní centrum Imex
- 2006 Praha, Kuloáry Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
- 2009 Prostějov, Duha kulturní klub U Hradeb

Kolektivní výstavy

- 1958 Praha, Galerie u Řečických: výstava portrétu mladých umělců
- 1959 Pelhřimov – se sochařem J. křížem
- 1960 Vimperk: obrazy, grafika, kresby – se sochařem J. křížem
- 1960 Prachatice: obrazy, grafika, kresby – se sochařem J. křížem
- 1962 Prachatice: Prachaticko – s J. Sahulou a J. Hošnou
- 1963 Pelhřimov: Základní devítiletá škola československo-kubánského přátelství – s B. V. Hruškovou, J. Křížem
- 1965 Praha, Obecní dům: Sport v umění
- 1967 Praha, Bruselský pavilon: 1. pražský salón
- 1968 Praha, Galerie u Řečických: výstava skupiny JUV – kresba, grafika, drobná plastika
- 1969 České Budějovice, Dům umění: výstava skupiny JUV
- 1969 Praha, Dům u Hybernů: 2. pražský salón
- 1969 Rakovník, Okresní muzeum: výstava skupiny JUV
- 1969 Hradec Králové, Dům umění – H. Slavíková, M. Hruška, J. Mádlo, M. Pangrác
- 1969 Praha, Galerie Bratří Čapků: 3. vinohradský salón
- 1970 Praha, Galerie u Řečických: výstava autoportrétu současných výtvarníků
- 1970 Karlovy Vary: výstava autoportrétu současných výtvarníků
- 1970 Praha: výstava skupiny JUV
- 1970 Dolní Kubín, Oravská galerie: Současní výtvarníci Pelhřimovska – J. Mádlo, V. Hrušková, J. Kříž, I. Soukup
- 1971 Praha, Galerie Bratří Čapků: 4. vinohradský salón

- 1971 Praha, Galerie na Karlově náměstí – H. Slavíková, M. Hruška, J. Mádlo, M. Pangrác
- 1971 Kladno, Dělnický dům
- 1971 Pelhřimov, Kulturní dům Máj: 100 let pelhřimovského gymnázia – M. Ehlerová, J. Lír, V. Berger, J. Mádlo
- 1972 Praha, Galerie Bratří Čapků: 5. vinohradský salón
- 1972 České Budějovice, Dům umění
- 1972 Praha: 70. výročí Vinohradské nemocnice – H. Slavíková, M. Hruška, J. Mádlo, M. Pangrác
- 1974 Praha, Galerie Československý spisovatel: Umělci s Metrostavem
- 1975 Alšova Jihočeská galerie na Hluboké: Český jih
- 1975 Praha: Metro ve výtvarném umění
- 1977 České Budějovice
- 1978 Praha, Výstavní síň Mánes: Umění vítězného lidu
- 1978 Praha, Galerie Vincence Kramáře: Metro a výtvarné umění
- 1979 Námestovo, Oravská galerie
- 1979 Praha, Výstavní síň Mánes: Výtvarní umělci dětem
- 1980 Praha: Výtvarní umělci k 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou
- 1982 Praha, Galerie D: Novoročenky
- 1983 Praha: Výtvarní umělci životu a míru
- 1984 Praha, Galerie D: Grafické techniky I.: Litografie
- 1988 Praha, Park kultury a oddechu Julia Fučíka: Salón pražských výtvarníků '88
- 1989 Třeboň: Chudomel, Cidlický, Mádlo
- 1989 Praha, Mánes: Současná česká grafika
- 1989 Praha, Galerie Modrý pavilon: Výtvarníci z Prahy 4
- 1991 Kladno, Výstavní síň Poldi: výstava skupiny JUV
- 1991 České Budějovice, Galerie Zlatý kříž
- 1992 Prostějov, Duha kulturní klub U Hradeb: Poezie v ilustraci
- 1993 České Budějovice, Galerie Zlatý kříž
- 1993 Galerie Kladno-Sítná: výstava skupiny JUV
- 1994 Jičín, Galerie na zámku: výstava skupiny JUV

- 1995 Praha, Výstavní síň Mánes: výstava Sdružení pražských výtvarných umělců: Česká krajina
- 1995 Jičín, Galerie na: výstava Sdružení pražských malířů
- 1995 Vlašim, Galerie na zámku: výstava skupiny JUV
- 1996 Bechyně, Městská galerie: výstava skupiny JUV
- 1999 Český Krumlov, Galerie v hotelu Černá růže
- 2000 Praha, Výstaviště v Holešovicích: 2. pražský salón
- 2002 Litoměřice: 2. salón českých a moravskoslezských malířů a sochařů
- 2014 Praha, Galerie Hollar: Kámen barvy papír. Litografická dílna Petra Korbeláře

Zahraníční výstavy

- 1957 Lipsko – výstava v rámci Akademie výtvarných umění v Praze
- 1957 Moskva – výstava na Světovém festivalu mládeže a studentstva
- 1971 Varšava, Štětín – československá plastika a grafika
- 1972 Budapešť, Československé kulturní středisko – Z. Koulová, H. Slavíková, M. Hruška, J. Mádlo, M. Pangrác
- 1972 Budapešť, Kulturní dům ministerstva vnitra Maďarské lidové republiky – Z. Koulová, H. Slavíková, M. Hruška, J. Mádlo, M. Pangrác
- 1975 Berlín, Československém kulturní středisko: Metro ve výtvarném umění
- 1990 Retz, Raiffeisenbank, Rakousko
- 1992 Bad Leonfelden, Rakousko – mezinárodní výstava
- 1992 Singen, galerie Aus dem alten Haus, Německo
- 1993 Klosterneuburg, Raiffeisenbank, Rakousko
- 1993 Sao Paulo, Brazílie – výstava české a slovenské malby
- 1993 Djakarta, Indonésie – výstava české a slovenské grafiky
- 1994 Veszprém, Maďarsko – výstava české grafiky
- 1995 Zámek Torkel nad Bodamským jezerem – mezinárodní výstava
- 1995 Heidenreichstein, Vlastivědné muzeum, Rakousko
- 1996 Vídeň, Velvyslanectví České republiky
- 1997 Herrevadskloster, Švédsko
- 1998 Lodž, Polytechnika, Polsko
- 1998 Nowy Sącz, Spořitelna, Polsko
- 2002 Horn, Sparkasse, Rakousko
- 2005 Zaragoza, Galería de Arte Carmen Terreros, Španělsko

6. Seznam obrazové přílohy

- [Obr. 1] Jiří Mádl, Prababička Marie Skálová, 1948, uhel na papíře, 41 x 34 cm.
Foto: Monika Prokešová
- [Obr. 2] Jiří Mádl, Kresba maminky, 1952, kresba tužkou na papíře, 14 x 11 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík
et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 3] Jiří Mádl, Platan v zámeckém parku Hořín, 1955, kresba uhlem a perem
na papíře, 60 x 57 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica
– Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České
Budějovice 2004.
- [Obr. 4] Jiří Mádl, Navečer, 1975, barevná litografie, 64 x 48 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et
al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 5] Jiří Mádl, Zimní slunce, 1975, barevná litografie, 64 x 48 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et
al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 6] Jiří Mádl, Autoportrét, 1950, olej na překližce, 35 x 28 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík
et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 7] Jiří Mádl, Větrný mlýn v Nantrow, 1966, lavírovaná kresba mořidlem
na papíře, 59 x 68 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica
– Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České
Budějovice 2004.
- [Obr. 8] Jiří Mádl, Profesor MUDr. W. Luyendijk, 1992, olej na plátně,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík
et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 9] Jiří Mádl, Děvčátka s květinou, 1992, olej na plátně, 83 x 66 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík
et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.

- [Obr. 10] Jiří Mádlo, *Zátiší s rybou*, 1949, olej na překližce, 33 x 40, 5 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík al., *Jiří Mádlo. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 11] Willem Claesz Heda, *Zátiší se snídaní*, 1629, olej na dřevě, 46 x 69 cm, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1b/Willem_Claesz._Heda_003.jpg, vyhledáno 14. 3. 2017.
- [Obr. 12] Jiří Mádlo, *Zátiší s rakem*, 1949, olej na překližce, 11 x 16, 5 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádlo. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 13] Jan Davidsz de Heem, *Zátiší s humrem*, před 1684, olej na dřevě, 47 x 67 cm, <http://cyfrowe.mnw.art.pl/dmuseion/docmetadata?id=21325>, vyhledáno 14. 3. 2017.
- [Obr. 14] Jan Davidsz de Heem, *Zátiší s ovocem a humrem*, asi 1648–1649, olej na plátně, 95 x 120 cm, reprodukováno z: Rolf Toman (red.), *Baroko. Architektura, sochařství, malířství*, Praha 2007.
- [Obr. 15] Jiří Mádlo, *Zátiší s broskvemi*, 1949, olej na překližce, 26 x 26, 5 cm. Foto: Monika Prokešová
- [Obr. 16] Abraham Brueghel, *Zátiší s hrozny a broskvemi*, 70. léta 17. století, olej na plátně, 48 x 38,6 cm, https://www.kollerauktionen.ch/en/95734-0002-----1146-brueghel_abraham-antwerpen-1146_101391.html?RecPos=36, vyhledáno 14. 3. 2017.
- [Obr. 17] Jiří Mádlo, *Tkalcovská dílna*, 1950, kresba uhlím na papíře, 32 x 38, 5 cm. Foto: Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p. o.
- [Obr. 18] Karel Hofman, *Koželuhové*, 1950, olej na plátně, 110 x 194 cm, reprodukováno z: Tereza Petišková, *Československý realismus 1948–1958* (kat. výst.), Praha 2002.

- [Obr. 19] Jiří Mádlo, V tkalcovně u Vousů, 1957, kresba perem, tuší, grafitem na papíře, 48 x 51 cm.
Foto: Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě.
- [Obr. 20] Jiří Mádlo, Hluchoněmý, 1958, kresba perem, tuší, uhlím na papíře, 71 x 57 cm. Foto: Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě.
- [Obr. 21] Jan Čumpelík, Na úsvitu únorového dne, 1950, olej na plátně, 247 x 219 cm, reprodukováno z: Tereza Petišková, *Československý realismus 1948–1958* (kat. výst.), Praha 2002.
- [Obr. 22] Bedřich Svoboda, Družstevnice, 1951, olej na plátně, 194 x 129 cm, reprodukováno z: Tereza Petišková, *Československý realismus 1948–1958* (kat. výst.), Praha 2002.
- [Obr. 23] Jiří Mádlo, Tkadlec Voves, 1957, kresba uhlím a perem na papíře, 65 x 52 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádlo. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 24] Martin Sladký, Portrét zemědělce, 50. léta 20. století, olej na plátně, 92 x 61 cm, reprodukováno z: Tereza Petišková, *Československý realismus 1948–1958* (kat. výst.), Praha 2002.
- [Obr. 25] Jiří Mádlo, Kameník Šťoviček, 1955, kresba uhlím a perem na papíře, 76 x 55 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádlo. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 26] Jiří Mádlo, Portrét Václava Harudy, 1966, olej na plátně, 62 x 50 cm.
Foto: Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p. o.
- [Obr. 27] Jiří Mádlo, Portrét předsedy Městského národního výboru v Pelhřimově Ing. Jana Plachého, 3. čtvrtina 20. století, olej na plátně, 100 x 80 cm.
Foto: Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p. o.
- [Obr. 28] Max Švabinský, Portrét Julia Fučíka, 1950, kresba uhlím na papíře, 36, 5 x 26, 8 cm, reprodukováno z: Tereza Petišková, *Československý realismus 1948–1958* (kat. výst.), Praha 2002.

- [Obr. 29] Vratislav Nechleba, Antonín Zápotocký, po roce 1953, olej na plátně, 170 x 120 cm, reprodukováno z: Tereza Petišková, *Československý realismus 1948–1958* (kat. výst.), Praha 2002.
- [Obr. 30] Jan Čumpelík, Díkuvzdání československého lidu generalissimu J. V. Stalinovi, 1951, tempera na plátně, 900 x 800 cm, reprodukováno z: Tereza Petišková, *Československý realismus 1948–1958* (kat. výst.), Praha 2002.
- [Obr. 31] Jiří Mádl, Bratr Karel, 1958, olej na plátně, 41, 5 x 35, 5 cm. reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 32] Jiří Mádl, Dcera Helenka, 1979, pastel, 60 x 47, 5 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 33] Jiří Peca, Pražské mládí, 1975, olej a drť na plátně, 62 x 50 cm, 140 x 110 cm, reprodukováno z: Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění VI/1. 1958–2000*.
- [Obr. 34] Jiří Mádl, Nokturno II, 1965, pastel, 50 x 44 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 35] Jaroslav Grus, Zimní cesta, 1975, olej na plátně, 99, 5 x 135 cm, reprodukováno z: Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění VI/1. 1958–2000*.
- [Obr. 36] František Jiroudek, Česká krajina, 1975, olej na plátně, 200 x 300 cm, reprodukováno z: Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění VI/1. 1958–2000*.
- [Obr. 37] Jiří Mádl, Pelhřimovský motiv I, 1965, olejová tempera na kartonu, 52 x 42, cm. Foto: Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p. o.
- [Obr. 38] Jiří Mádl, Mizející Pelhřimov, 1979, olej na plátně, 76 x 100 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.

- [Obr. 39] Jiří Mádl, Slunečnice 1979, olej na plátně, 90 x 73 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 40] Jiří Mádl, Podzimní sklizeň v JZD Blažejovice, 1963, barevný dřevořez, 10, 5 x 21 cm, reprodukováno z: Ladislav Stehlík, *Prachaticko*, Prachatice 1963.
- [Obr. 41] Jiří Mádl, Cesta k Chráňovu, 1963, barevný dřevořez, 14, 5 x 19, 5 cm, reprodukováno z: Ladislav Stehlík, *Prachaticko*, Prachatice 1963.
- [Obr. 42] Jiří Mádl, Zimní rekreační středisko v Zadově, 1963, barevný dřevořez, 15, 5 x 20, 5 cm, reprodukováno z: Ladislav Stehlík, *Prachaticko*, Prachatice 1963.
- [Obr. 43] Jiří Mádl, Stachy, 1963, barevný dřevořez, 13, 5 x 20 cm, reprodukováno z: Ladislav Stehlík, *Prachaticko*, Prachatice 1963.
- [Obr. 44] Jiří Mádl, Leden, 1967, barevný dřevořez, 33 x 66 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 45] Jiří Mádl, Květen, 1967, barevný dřevořez, 33 x 66 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 46] Jiří Mádl, Básník Antonín Sova, 1969, dřevořez, 52 x 44 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 47] Jiří Mádl, Malíř Stanislav Doležal, 1986, serigrafie, 44 x 33 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 48] Eduard Světlík, Stavba Oravské přehrady od betonárny, 1952, olej na plátně, 120 x 158 cm, reprodukováno z: Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění (V) 1939–1958*, Praha 2005.

- [Obr. 49] František Bílek, Stavba Slapské přehrady, 1958, olej na plátně, 122 x 140 cm, reprodukováno z: Tereza Petišková, *Československý realismus 1948–1958* (kat. výst.), Praha 2002.
- [Obr. 50] Jiří Mádl, Práce ve stanici Staroměstská, 1974, kresba tuší, 40 x 29, 5 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 51] Jiří Mádl, Práce ve stanici Muzeum, 1974, akvarelová kresba a tuší, 29 x 27 cm., reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 52] Jiří Mádl, 1971, ilustrace z knihy *Pelhřimovské gymnasium 1871–1971*, dřevořez, reprodukováno z: Josef Bílek (red.), *Pelhřimovské gymnasium 1871–1971*, Pelhřimov 1971.
- [Obr. 53] Jiří Mádl, 1979, ilustrace z knihy *Modrá romance*, barevná litografie, reprodukováno z: Miroslav Vízdal, *Modrá romance*, Liberec 1976.
- [Obr. 54] Jiří Mádl, Portrét zasloužilého umělce Ladislava Stehlíka, 1981, olej na plátně, 73 x 62 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 55] Vladimír Suchý, Portrét Bohuslava Reynka, 1986, akryl na plátně, 160 x 130 cm, reprodukováno z: Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění VI/1. 1958–2000*.
- [Obr. 56] Jiří Mádl, Nevěsta, 1987, olej na plátně, 82 x 66, 5 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 57] Jiří Mádl, Dva muzikanti, 1989–1990, olej na plátně, 89 x 85 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.

- [Obr. 58] Jiří Mádl, Portrét Jana Litomiského, 1990, olej na plátně, 90 x 70 cm.
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 59] Jiří Mádl, Andrejka, 2003, olej na plátně, 82 x 66 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 60] Jiří Mádl, Vzpomínka na Pelhřimov, 1984–1986, olej na sololitu,
120 x 243 cm. Foto: Monika Prokešová.
- [Obr. 61] Jiří Mádl, Větrný mlýn u Leidenu, 1991, olej na plátně,
32, 5 x 38, 5 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 62] Jiří Mádl, Neděle na Rýně, 1992, olej na plátně, 51, 5 x 42, 5 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 63] Jiří Mádl, Hanácký jarmark v Prostějově, 2002, olej na plátně,
89 x 89 cm, reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 64] Jiří Mádl, Podzimní zátiší, 1981, olej na plátně, 45 x 52, 5 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 65] Jiří Mádl, Zátiší se žlutým melounem, 2003, olej na plátně, 51 x 62 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 66] Jiří Mádl, Pelhřimovský motiv, 1986, barevná litografie, 25 x 41 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.
- [Obr. 67] Jiří Mádl, Pražský hrad, 1988, barevná litografie, 26 x 17 cm,
reprodukováno z: Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádl. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.

7. Prameny a literatura

7.1. Archiv

Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p. o.

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě

Soukromý archiv

7.2. Literatura

Naděžda Blažíčková-Horová – Taťána Petrasová – Helena Lorenzová (ed.) et al., *Dějiny českého výtvarného umění III/2. 1780–1890*, Praha 2001.

Čestmír Císař, *Jiří Mádlo* (kat. výst.), kuloáry Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, Praha 2006.

Josef Dolívka, Jiří Mádlo domaloval na plátně času portrét svého života, *Prostějovský týden XVIII*, 2008, č. 13, 26. 3., s. 9.

Josef Dorničák, Maluje především příjemné věci, *Moravské noviny I*, 2001, č. 217, 17. 9., s. 6.

Luboš Göbl, Obrazy, které vycházejí z důvěrné znalosti a citového zaujetí umělce, *Listy Pelhřimovska VII*, č. 202, 1998, 29. 8., s. 9.

James Hall, *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*, Praha 1991.

Hana Hosnedlová, Galerie Zlatý kříž a její kmenový malíř Jiří Mádlo slavili společně, *Listy Pelhřimovska VIII*, 1999, č. 145, 23. 6., s. 10.

Simeona Hošková – Pavel Petr, *Současná česká grafika* (kat. výst.), Svaz českých výtvarných umělců, Praha 1989.

Josef Hošna – Antonín Opat, Jiří Mádlo. Grafika a kresby z let 1950–1970 (kat. výst.), Kulturní dům Máj, Pelhřimov 1970.

Mirko Hrabě – Zdeněk Hrabica – Ladislav Stehlík et al., *Jiří Mádlo. Obrazy, kresba, grafika*, České Budějovice 2004.

Zdeněk Hrabica, *Jak jsem je potkal*, Třebíč 2001.

Tomáš Hylmar, Od Bloku ke Svazu. Cesta ke vzniku jednotné organizace československých výtvarníků v roce 1947, *Umění LXIV*, 2016, č. 2, s. 171–181.

Blanka Jiráčková, *Jiří Mádlo. Člověk a krajina. Obrazy a grafika* (kat. výst.), Svaz českých výtvarných umělců, Praha 1984.

Jiří Mádlo. Obrazy, grafika, kresby z let 1957–1967 (kat. výst.), Městské muzeum v Dačicích 1967.

Jiří Mádlo. Obrazy, kresba, grafika (kat. výst.), Okresní vlastivědné muzeum, Pelhřimov 1979.

Jiří Knapík – Martin Franc et al., *Průvodce kulturním děním a životním stylem v českých zemích 1948–1967. I.*, Praha 2011.

Jiří Knapík – Martin Franc et al., *Průvodce kulturním děním a životním stylem v českých zemích 1948–1967. II.*, Praha 2011.

Jiří Knapík, *Únor a kultura. Sovětizace české kultury 1948–1950*, Praha 2004.

Jiří Knapík, *Vzajetí moci. Kulturní politika, její systém a aktéři. 1948–1956*, Praha 2006.

Kira van Lilová, Malířství 17. století v Nizozemí, Německu a Anglii, in: Rolf Toman (red.), *Baroko. Architektura, sochařství, malířství*, Praha 2007, s. 430–480.

Mádlo vystavuje portréty i krajinu, *Mladá fronta Dnes XV*, 2004, č. 175, s. 9.

Olomouc v díle výtvarníků, *Kdy, kde, co v Olomouci: Kulturně informační zpravodaj*, 1993, 7. 8., s. 1.

Jaroslava Pecharová, Na Mezinárodní výstavě výtvarného a užitého umění. Přehlídka umění a mládež, *Mladá fronta XIII*, 1957, č. 146, s. 5.

Tereza Petišková, *Československý realismus 1948–1958* (kat. výst.), Praha 2002.

Anna Pravdová – Tomáš Winter (edd.), *Señorita Franco a Krvavý pes. Malíř, karikaturista a ilustrátor Antonín Pelc*, Praha 2015.

Lenka Rancová, Ve hvězdách stojí psáno, *Listy Pelhřimovska* II., 2003, č. 235, 7. 10. s. 5.

Francesco Augusto Razzeto – Ottaviano Maria Razetto – Terezie Petišková et al., *Socialistický realismus Československo 1948–1989*, Praha 2008.

Ladislav Stehlík, *Jiří Mádlo. Obrazy, grafika* (kat. výst.), Muzeum Prostějovska v Prostějově
1984.

Ladislav Stehlík, *Jiří Mádlo. Obrazy, kresby, grafika* (kat. výst.), Muzeum středního Pootaví, Strakonice 1976.

Ladislav Stehlík, *Prachaticko*, Prachatice 1963.

Jiří Ševčík – Pavlína Morganová – Dagmar Dušková (ed.), *České umění 1938–1989. Programy, kritické texty, dokumenty*, Praha 2001.

Eduard Šimon, Akademický malíř a vynikající portrétista Jiří Mádlo slaví velké životní jubileum, *Listy Pelhřimovska* III, 2004, č. 62, 13. 3., s. 5.

Eduard Šimon, Malíř Vysočiny Jiří Mádlo oslavil pětadesátiny, *Listy Pelhřimovska* VIII, č. 43, 1999, 20. 2., s. 6.

Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění (V) 1939–1958*, Praha 2005.

Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění VI/1. 1958–2000*.

Slavomil Vencl, *České grafické novoročenky*, Pelhřimov 2012.

Vlastimil Vinter, Helena Slavíková, Miloš Hruška, Jiří Mádlo, Miroslav Pangrác (kat. výst.), Svaz českých výtvarných umělců, Praha 1971.

Víkend nabídl zahájení dvou výtvarných akcí, *Mladá fronta Dnes* XII, 2001, č. 240, 15. 10. s. 4.

Výstava malíře Jiřího Mádra v Galerii Centrum, *Nové Přerovsko* XX, 2001, č. 15, 13. 4., s. 7.

7.3. Internet

Jan Mazanec, Táta byl zásadový, ale i emotivní, říká o otci Jiří Mádlo mladší, *Pelhřimovský deník*, http://pelhrimovsky.denik.cz/zpravy_region/20120103pe-madlo.html, vyhledáno 19. 1. 2016.

Jiří Mádlo, <http://jiri.madlo.sweb.cz/3%20vystavy.htm>, vyhledáno 15. 2. 2016.

Mádlo Jiří, <http://dkantik.cz/index.php/obrazy/madlo-jiri-detail>, vyhledáno 8. 3. 2016.

Miroslav Engliš – Jaroslav Masopust – Miloš Tichý, Vzpomínka na MUDr. Jiřího Rádla, <http://www.cskb.cz/res/file/KBM-pdf/2011/2011-4/KBM-2011-4-osobni-Radl.pdf>, vyhledáno 21. 3. 2016.

Oskar Brůža, Stručně o organizační struktuře výtvarného života 1948–1990, http://www.uvucr.cz/archiv/pravni_predchudci_uvucr.html, vyhledáno 17. 2. 2016.

Pavel Kubný, Když se hoštická základka nesla na vlně kubánské revoluční písně, *Deník*, http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/velke-hostice-zakladni-skola-kuba18012015.html, vyhledáno 8. 3. 2016.

Présentation, <http://www.aeaf.fr/lacademie/presentation/>, vyhledáno 17. 3. 2016.

8. Obrazová příloha

[Obr. 1] Jiří Mádl, Prababička Marie Skálová, 1948, uhel na papíře, 41 x 34 cm.

[Obr.2] Jiří Mádl, Kresba maminky, 1952, kresba tužkou na papíře, 14 x 11 cm.

[Obr. 3] Jiří Mádl, Platan v zámeckém parku Hořín, 1955, kresba uhlem a perem na papíře, 60 x 57 cm.

[Obr. 4] Jiří Mádl, Navečer, 1975, barevná litografie, 64 x 48 cm. Ministerstvo kultury ČR.

[Obr. 5] Jiří Mádl, Zimní slunce, 1975, barevná litografie, 64 x 48 cm. Ministerstvo kultury ČR.

[Obr. 6] Jiří Mádlo, Vlastní podobizna, 1950, olej na překližce, 35 x 28 cm.

[Obr. 7] Jiří Mádlo, Větrný mlýn v Nantrow, 1966, lavírovaná kresba mořidlem na papíře, 59 x 68 cm.

[Obr. 8] Jiří Mádl, Profesor MUDr. W. Luyendijk, 1992, olej na plátně. Univerzita v Leidenu.

[Obr. 9] Jiří Mádl, Děvčátko s květinou, 1992, olej na plátně, 83 x 66 cm.

[Obr. 10] Jiří Mádlo, Zátiší s rybou, 1949, olej na překližce, 33 x 40, 5 cm.

[Obr. 11] Willem Claesz Heda, Zátiší se snídaní, 1629, olej na dřevě, 46 x 69 cm. Mauritshuis, Haag.

[Obr. 12] Jiří Mádl, Zátiší s rakem, 1949,
olej na překližce, 11 x 16, 5 cm.

[Obr. 13] Jan Davidsz de Heem, Zátiší s humrem, před 1684,
olej na dřevě, 47 x 67 cm. Národní muzeum ve Varšavě.

[Obr. 14] Jan Davidsz de Heem, Zátiší s ovocem a humrem,
asi 1648–1649, olej na plátně, 95 x 120 cm.
Berlín, Staatliche Museen zu Berlin, Stiftung Preußischer
Kulturbesitz, Gemäldegalerie.

[Obr. 15] Jiří Mádl, Zátíší s broskvemi, 1949, olej na překližce, 26 x 26, 5 cm.

[Obr. 16] Abraham Brueghel, Zátíší s hrozny a broskvemi, 70. léta 17. století, olej na plátně, 48 x 38,6 cm.

[Obr. 17] Jiří Mádl, Tkalcovská dílna, 1950,
kresba uhlím na papíře, 32 x 38, 5 cm.
Muzeum Vysočiny Pelhřimov.

[Obr. 18] Karel Hofman, Koželuhové, 1950, olej na plátně, 110 x 194 cm.
Muzeum dělnického hnutí, Praha.

[Obr. 19] Jiří Mádl, V tkalcovně u Vousů, 1957,
kresba perem, tuší, grafitem na papíře,
48 x 51 cm. Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě.

[Obr. 20] Jiří Mádl, Hluchoněmý, 1958,
kresba perem, tuší, uhlem na papíře, 71 x 57 cm.
Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě.

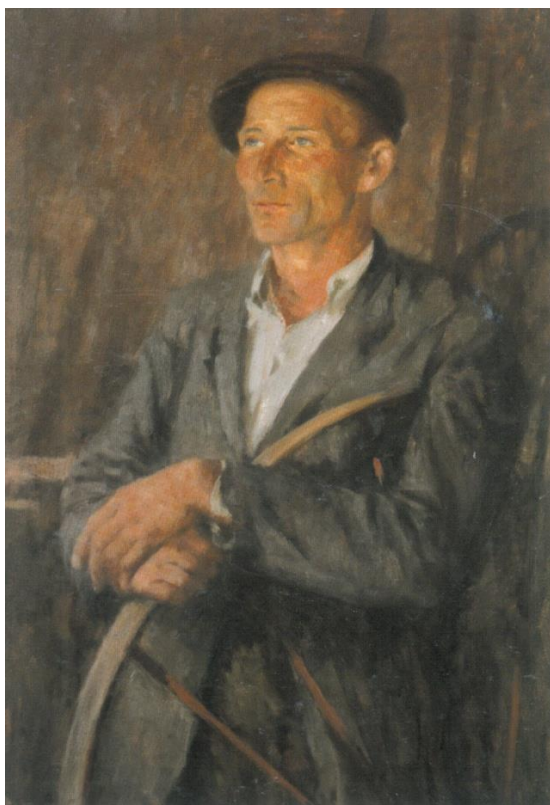
[Obr. 21] Jan Čumpelík, Na úsvitu únorového dne, 1950, olej na plátně, 247 x 219 cm. Muzeum dělnického hnutí, Praha.

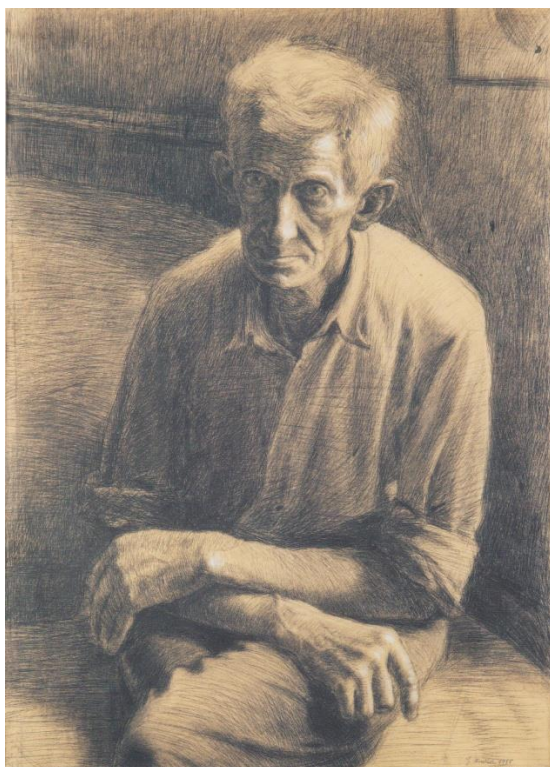
[Obr. 22] B. Svoboda, Družstevnice, 1951,
olej na plátně, 194 x 129 cm.
Muzeum dělnického hnutí, Praha.

[Obr. 23] Jiří Mádl, Tkadlec Voves, 1957,
kresba uhlem a perem na papíře, 65 x 52 cm.

[Obr. 24] Martin Sladký, Portrét zemědělce,
50. léta 20. století, olej na plátně, 92 x 61 cm.
Muzeum dělnického hnutí, Praha.

[Obr. 25] Jiří Mádl, Kameník Šťovíček,
1955, kresba uhlím a perem na papíře,
76 x 55 cm.

[Obr. 26] Jiří Mádl, Portrét Václava Harudy,
1966, olej na plátně, 62 x 50 cm.
Muzeum Vysočiny Pelhřimov.

[Obr. 27] Jiří Mádl, Portrét předsedy Městského
národního výboru v Pelhřimově Ing. Jana Plachého,
3. čtvrtina 20. století, olej na plátně, 100 x 80 cm.
Muzeum Vysočiny Pelhřimov.

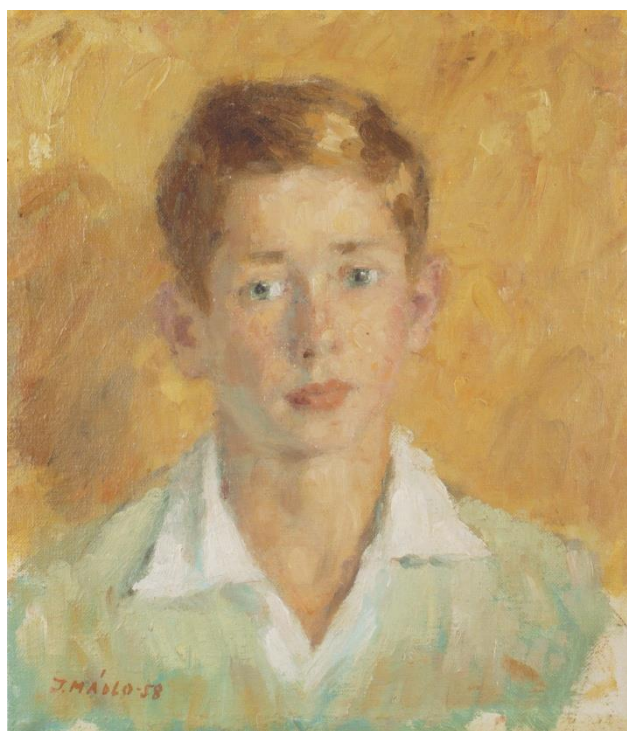
[Obr. 28] Max Švabinský, Portrét Julia Fučíka, 1950, kresba uhlem na papíře, 36, 5 x 26, 8 cm. Národní galerie v Praze.

[Obr. 29] Vratislav Nechleba, Antonín Zápotocký, po roce 1953, olej na plátně, 170 x 120 cm. Muzeum dělnického hnutí, Praha.

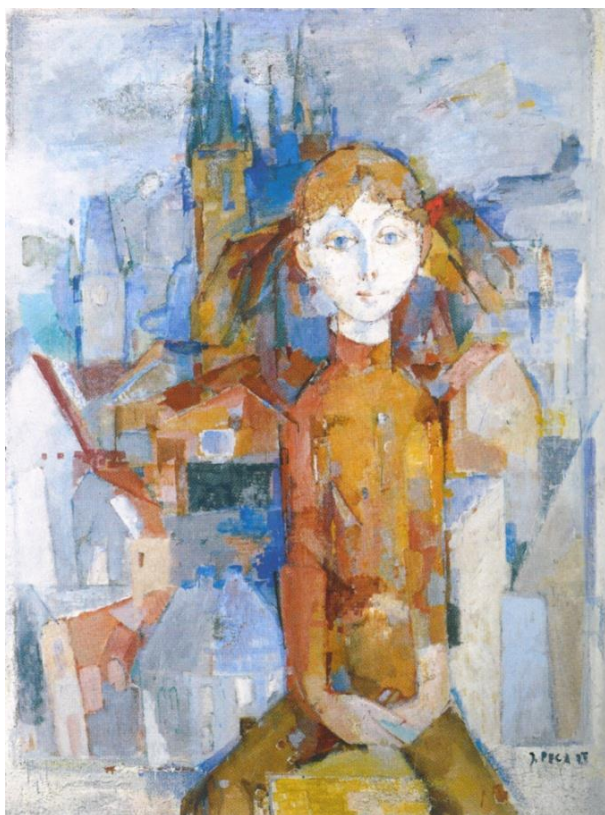
[Obr. 30] Jan Čumpelík,
Díkovzdání československého lidu generalissimu J. V. Stalinovi,
1951, tempera na plátně, 900 x 800 cm.
Nedochováno.

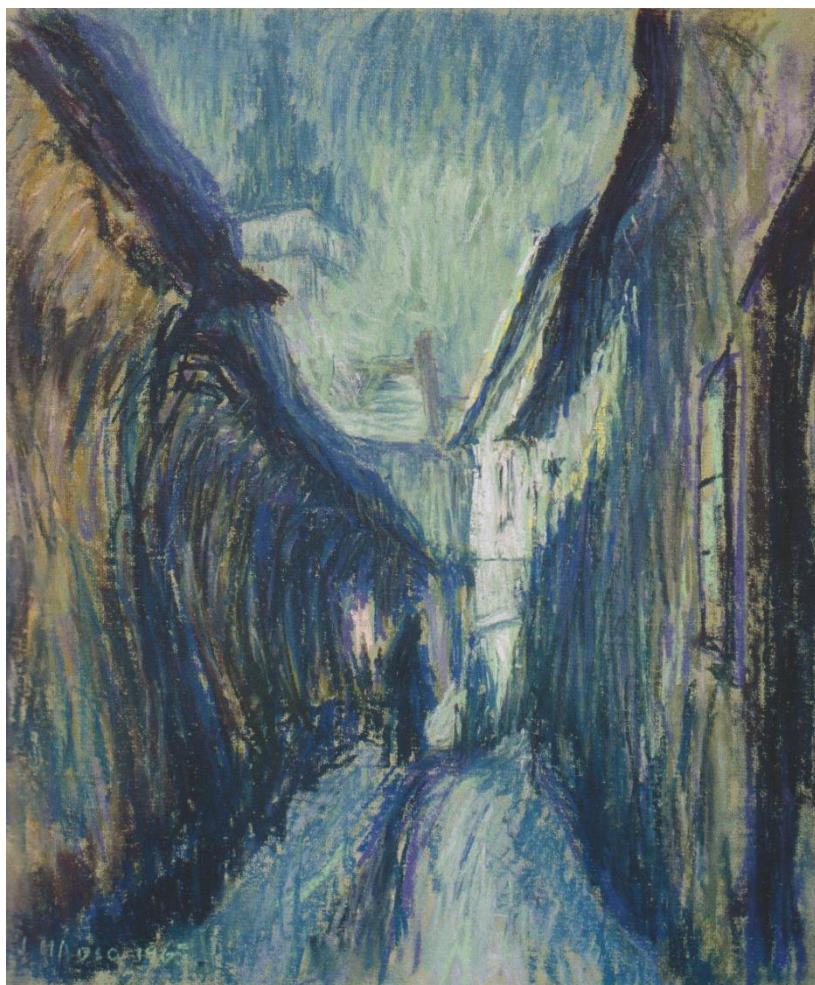
[Obr. 31] Jiří Mádlo, Bratr Karel, 1958,
olej na plátně, 41,5 x 35,5 cm.
Soukromá sbírka.

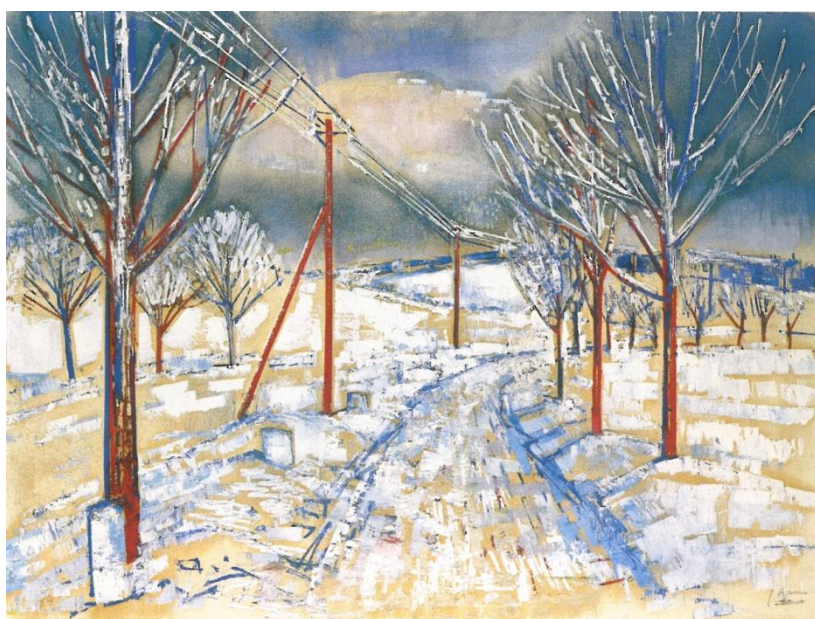
[Obr. 32] Jiří Mádl, Dcera Helenka, 1979,
pastel, 60 x 47, 5 cm. Ministerstvo kultury ČR.

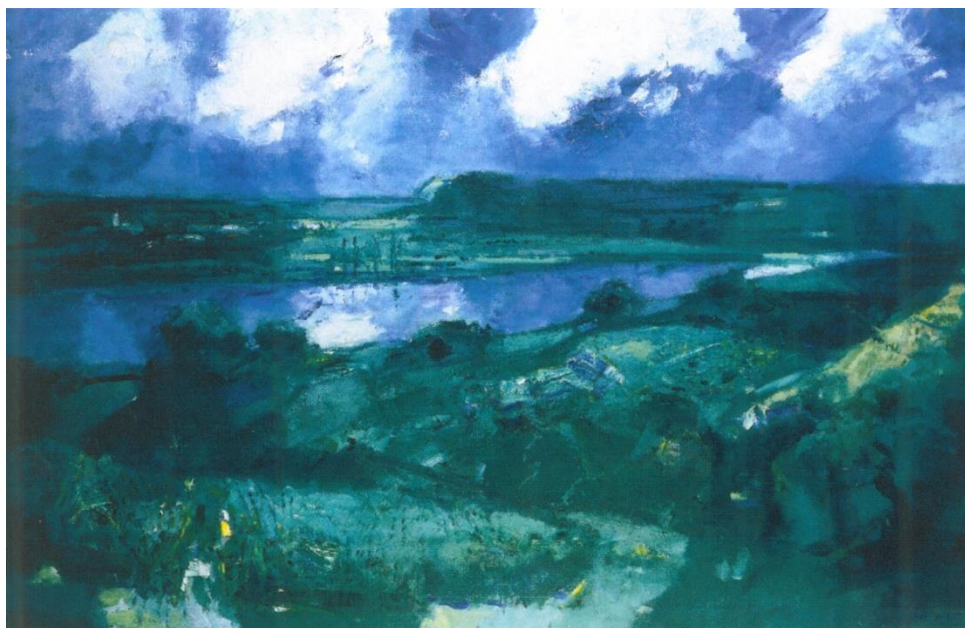
[Obr. 33] Jiří Peca, Pražské mládí, 1975,
olej a dřev na plátně, 62 x 50 cm, 140 x 110 cm.
Národní galerie v Praze.

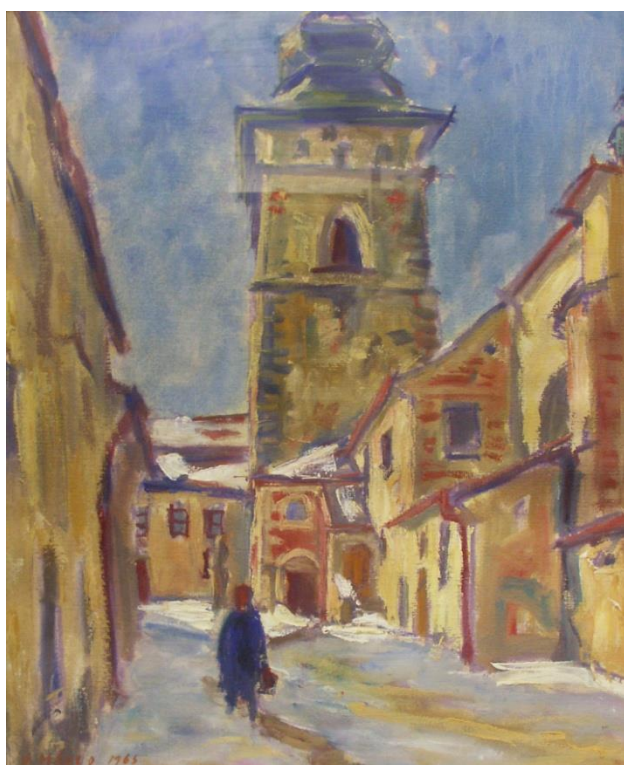
[Obr. 34] Jiří Mádl, Nokturno II, 1965, pastel,
50 x 44 cm.

[Obr. 35] Jaroslav Grus, Zimní cesta, 1975, olej na plátně,
99,5 x 135 cm. Národní galerie v Praze.

[Obr. 36] František Jiroudek, Česká krajina, 1975, olej na plátně, 200 x 300 cm. Národní galerie v Praze.

[Obr. 37] Jiří Mádlo, Pelhřimovský motiv I, 1965, olejová tempera na kartonu, 52 x 42 cm. Muzeum Vysočiny Pelhřimov.

[Obr. 38] Jiří Mádlo, Mizející Pelhřimov, 1979, olej na plátně,
76 x 100 cm. Městský úřad v Pelhřimově.

[Obr. 39] Jiří Mádlo, Slunečnice 1979, olej na plátně,
90 x 73 cm. Soukromá sbírka.

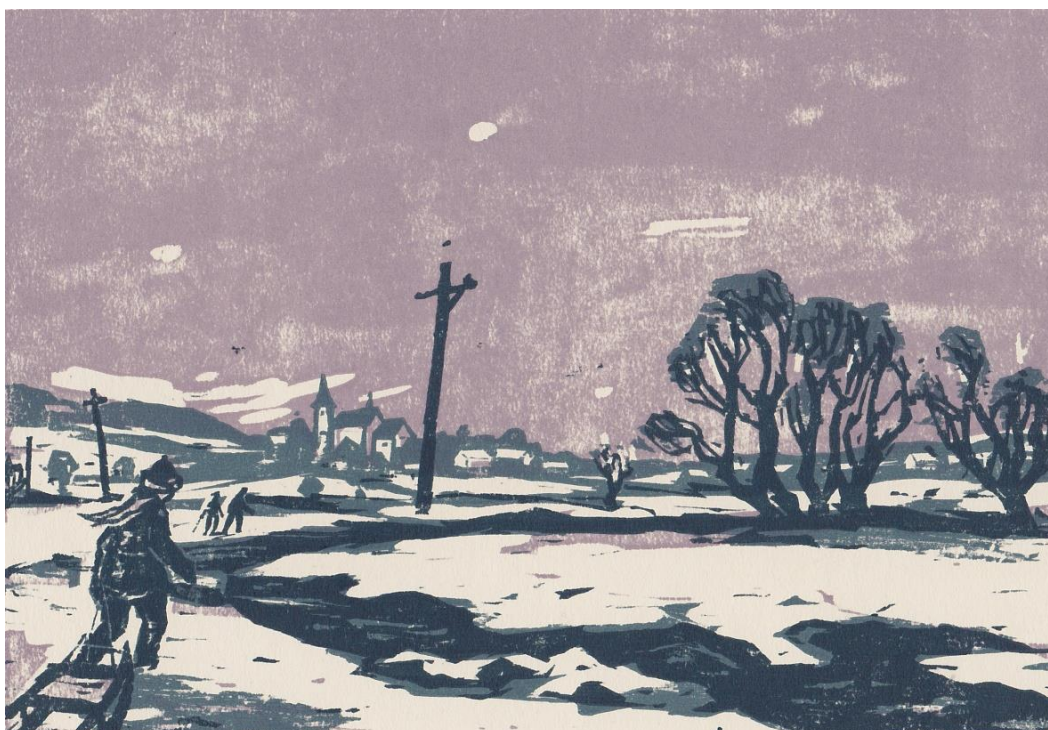
[Obr. 40] Jiří Mádl, Podzimní sklizeň v JZD Blažejovice (*Prachaticko*), 1963, barevný dřevorez, 10, 5 x 21 cm.

[Obr. 41] Jiří Mádl, Cesta k Chráňovu (*Prachaticko*), 1963, barevný dřevorez, 14, 5 x 19, 5 cm.

[Obr. 42] Jiří Mádl, Zimní rekreační středisko v Zadově (*Prachaticko*), 1963, barevný dřevořez, 15, 5 x 20, 5 cm.

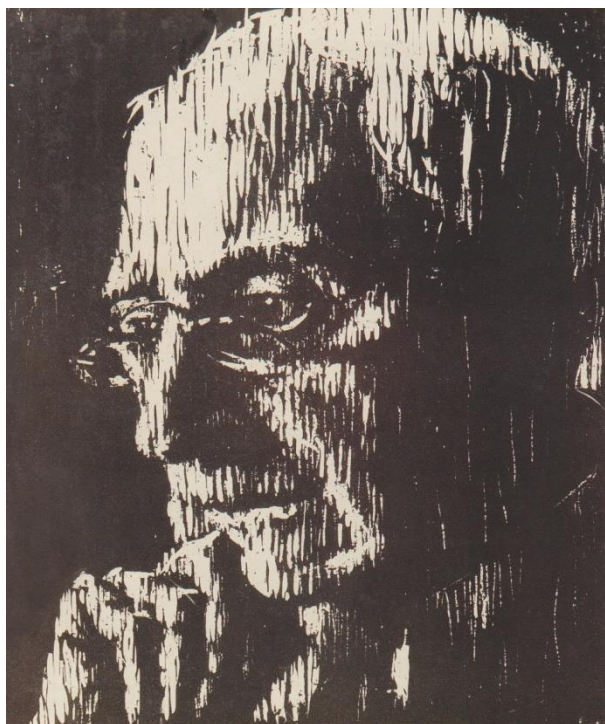
[Obr. 43] Jiří Mádl, Stachy (*Prachaticko*), 1963, barevný dřevořez, 13, 5 x 20 cm

[Obr. 44] Jiří Mádl, Leden, 1967, barevný dřvořez, 33 x 66 cm.

[Obr. 45] Jiří Mádl, Květen, 1967, barevný dřvořez, 33 x 66 cm.

[Obr. 46] Jiří Mádl, Básník Antonín Sova, 1969,
dřevořez, 52 x 44 cm.

Alšova jihočeská galerie na Hluboké.

[Obr. 47] Jiří Mádl, Malíř Stanislav Doležal,
1986, serigrafie, 44 x 33 cm.

Muzeum Vysočiny Pelhřimov.

[Obr. 48] Eduard Světlík, Stavba Oravské přehrady od betonárny, 1952, olej na plátně, 120 x 158 cm. Muzeum dělnického hnutí, Praha.

[Obr. 49] František Bílek, Stavba Slapské přehrady, 1958, olej na plátně, 122 x 140 cm, Muzeum dělnického hnutí, Praha.

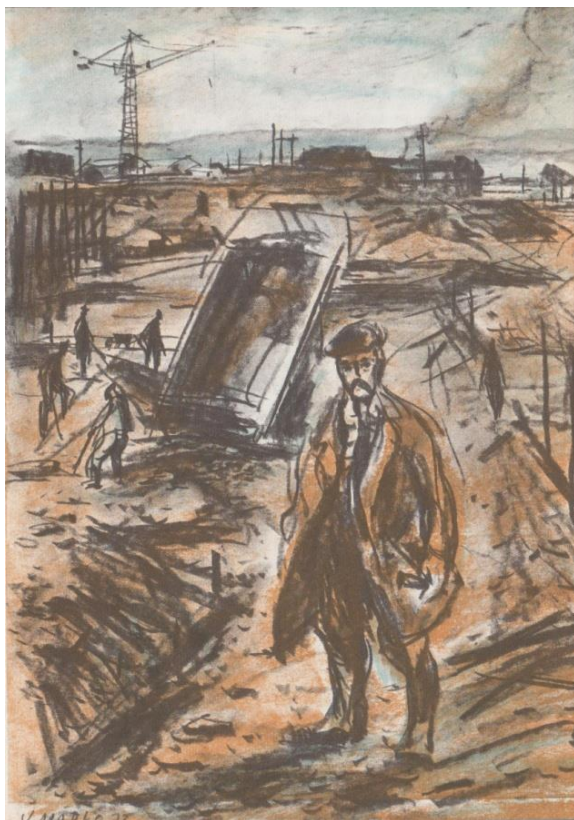
[Obr. 50] Jiří Mádl, Práce ve stanici Staroměstská,
1974, kresba tuší, 40 x 29, 5 cm.
Ministerstvo kultury ČR.

[Obr. 51] Jiří Mádl, Práce ve stanici Muzeum,
1974, akvarelová kresba a tuší, 29 x 27 cm.
Ministerstvo kultury ČR.

[Obr. 52] Jiří Mádl, 1971, ilustrace z knihy *Pelhřimovské gymnasium 1871–1971*, dřevorez.

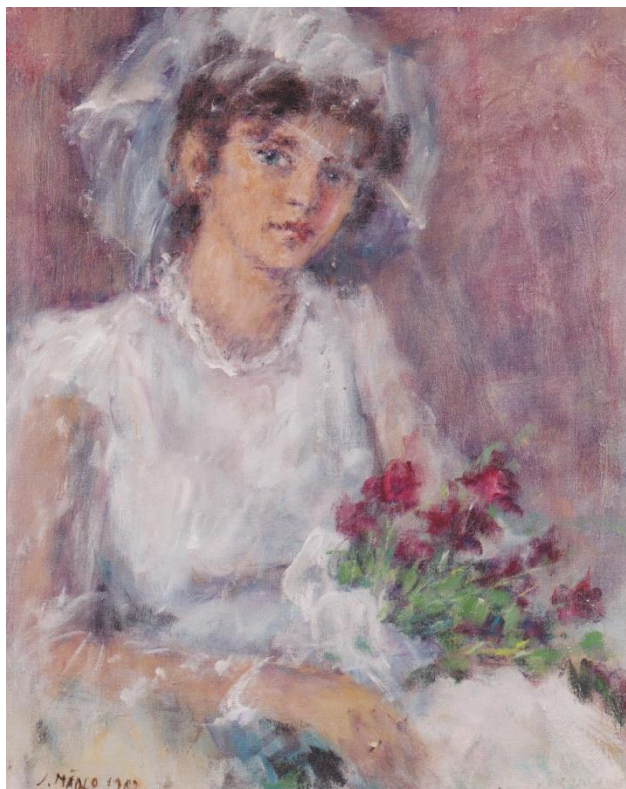
[Obr. 53] Jiří Mádl, 1979, ilustrace z knihy *Modrá romance*, barevná litografie.

[Obr. 54] Jiří Mádlo,
Portrét zasloužilého umělce Ladislava Stehlíka,
1981, olej na plátně, 73 x 62 cm.
Muzeum Vysočiny Pelhřimov.

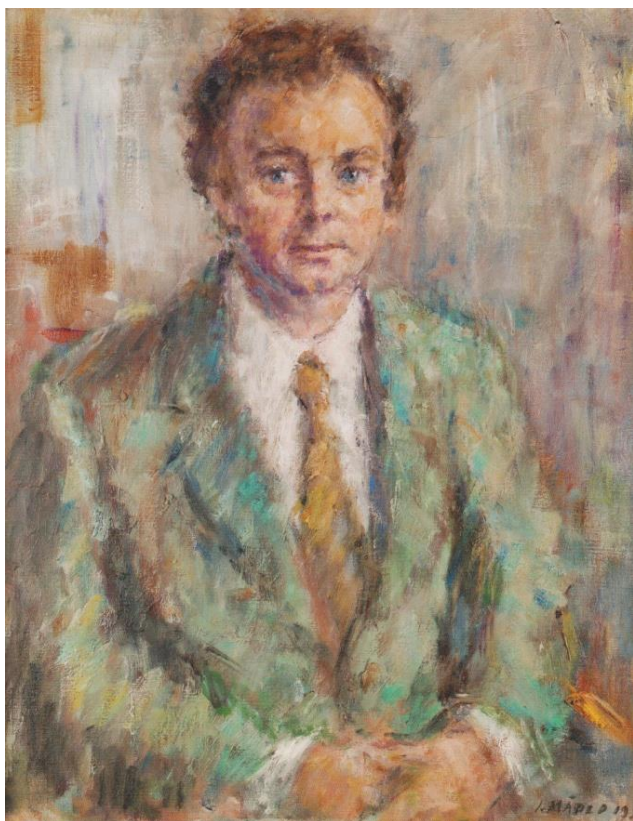
[Obr. 55] Vladimír Suchý, Portrét Bohuslava Reynka,
1986, akryl na plátně. 160 x 130 cm.
Národní galerie v Praze.

[Obr. 56] Jiří Mádlo, Nevěsta, 1987, olej na plátně, 82 x 66, 5 cm. Soukromá sbírka.

[Obr. 57] Jiří Mádlo, Dva muzikanti, 1989–1990, olej na plátně, 89 x 85 cm. Soukromá sbírka.

[Obr. 58] Jiří Mádlo, Portrét Jana Litomiského,
1990, olej na plátně, 90 x 70 cm.
Muzeum Vysočiny Pelhřimov.

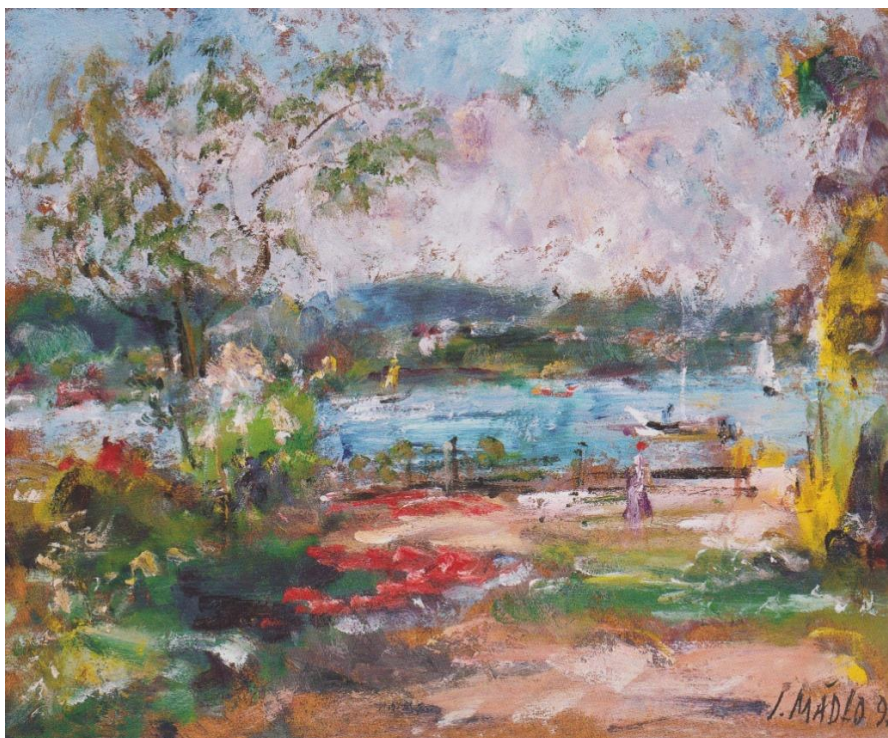
[Obr. 59] Jiří Mádlo, Andrejka, 2003, olej na plátně,
82 x 66 cm. Soukromá sbírka.

[Obr. 60] Jiří Mádl, Vzpomínka na Pelhřimov, 1984–1986, olej na sololitu, 120 x 243 cm.

[Obr. 61] Jiří Mádl, Větrný mlýn u Leidenu, 1991, olej na plátně, 32,5 x 38,5 cm.

[Obr. 62] Jiří Mádl, Neděle na Rýně, 1992, olej na plátně, 51,5 x 42,5 cm.

[Obr. 63] Jiří Mádl, Hanácký jarmark v Prostějově, 2002, olej na plátně, 89 x 89 cm. Soukromá sbírka.

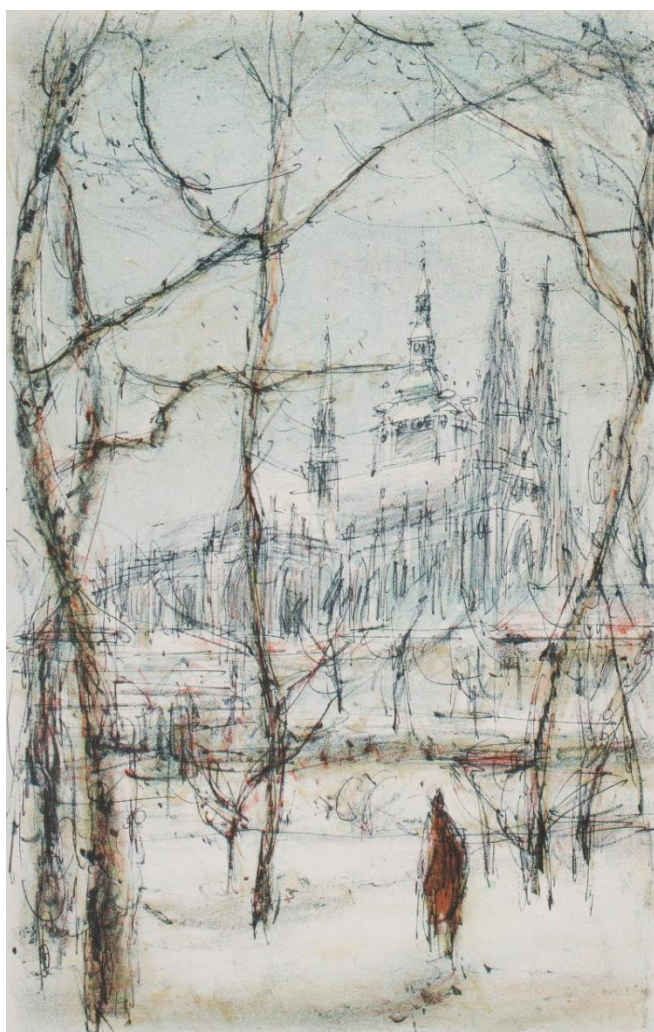
[Obr. 64] Jiří Mádl, Podzimní zátiší, 1981, olej na plátně, 45 x 52, 5 cm.

[Obr. 65] Jiří Mádl, Zátiší se žlutým melounem, 2003, olej na plátně, 51 x 62 cm. Soukromá sbírka.

[Obr. 66] Jiří Mádl, Pelhřimovský motiv, 1986, barevná litografie, 25 x 41 cm,

[Obr. 67] Jiří Mádl, Pražský hrad, 1988,
barevná litografie, 26 x 17 cm.